

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne šte. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nevrnjenih pism se ne sprejemajo. Uredniškega telefona šte. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravišvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona šte. 185.

Inserati:

Enostop. petihursta (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11
za trikrat 9
za več ko trikrat . . . 8
V reklamnih noticah stane enostopna garandvrsia 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

O sebi.

Hude čase je že prebil naš list. Ob času, ko je po Slovenskem vse trdilo, da liberalcev ni, je nastopil mladostovski liberalizem kot našopirjen petelin, bojevit, zmage svest in je pričel svoje delo. Komaj je počakal, da se je »Slovenski Narod« udomačil kot vseslovenski dnevnik. »Slovenec« je prišel za njim, majhen, neznan. Imeli smo samo list brez organizovane stranke. Bila je dolga pot. Naš list je za del najprej ob pikro preziranje; javnost ga ni vpoštevala, pošteno delo in dobri nameni so mu pridobivali pomalem prijateljev. Danes imamo organizovano stranko; in brez ovinkov izjavljamo: danes je stranka več nego list. Nasprotniki so polagoma iz preziranja prišli do prepričanja, da nas je treba vpoštevati; po krepkem delu smo dosegli, da smo jim imponirali in danes se nas bojé.

Za napredek, omiko in svobodo; tako si je naš mladi liberalizem zapisal na svojo zastavo. Kako čudno se je vse izpremenilo. Napredku služimo edino mi; liberalci so odreveneli; nobena moderna misel jih ne razgiblje; stari osebni so, ki za pečko kašljajo in zabavljajo proti slabim časom. Omika je zanje prazna beseda. Svobodo pa gojë s tem, da se upirajo politiskim pravicam ljudstva, da se večjo s fevd. veleposestvom in da zahtevajo kot pričetek franc. razmer pri nas skromni kancelaragraf. Njihovo geslo je bilo jalovo; danes, ko vsa njihova stranka samo še z umetnimi sredstvi nekoliko diha, ne bo dobilo plovovitosti. »Slovenski Narod« je danes jedilni list njihovega pritaneja. Po pravici povemo, da se nam smilijo, ko vidimo, kako pičlo hrano vživajo. List je slab; stranka pa še slabša. Kljub novemu programu je pravzaprav niti ni. Dosluženi politikaštri, nezadovoljni sebičniki in nekaj omejenih duševnih pohablencev hodi z lončkom v liberalni pritanej po ovseni sok, ki ga jim kuhajo v Knafovih ulicah. Ni čuda, da so vsak dan bolj suhi in bleđi.

Nekaj let nazaj sta bili med našim ljudstvom besedi »Narod« in »Novice« istovetni z besedo časopis, — pravi vrstni imeni; danes pomenja »Narod« slabo liberalno strankarsko marko, ki se je sramujejo lastni pristaši. Nestetokrat čujemo od njih: »Narod« je slab

in grd. Naš list pa napreduje. Brez lastne hvalve smemo reči, da je za politiško informacijo vsakomur, kdor se zanima za našo javnost, nujno potreben. Ne berejo in ne podpirajo ga samo tisti, kateri so vneti za našo reč, marveč slovenski izobraženec ga potrebuje. Popolnoma po pravici lahko trdimo: »Slovenec« je vreden svojega denarja. Naročnikov ne zbira več v imenu požrtvovalnosti, v imenu strankarske dolžnosti, marveč v imenu razumnega gospodarstva. Kdor danes še naroča »Narod«, mora biti požrtvovalen; kdor hoče za majhne solde dobiti dober list, ki iz njega zve najhitrejšo in najtočnejšo vse, kar se godi v javnem življenju, bo segel po »Slovencu«. Zato so se pa tudi njegovi naročniki v dobrih desetih letih domala popektorili. Požrtvovalnost ljudi, ki naročajo »Narod«, pa ni čista. Večinoma drži edino strah, da bi ga ne raztrgal, ali da bi mu ne škodovalo, »Narodove« naročnike. Seveda sodni, finančni in politiški uradniki dolgo pomišlja, preden se drzne zameriti dozdaj vsegamogočnemu glasilu bivše deželne vlade in sedanjega deželnega odbora, da ga zapusti. Taka je tudi z učiteljem. Kaltenegger in razni nadzorniki so v soglasju z dr. Tavčarjem silno zares jemali vse »Narodove« napade proti kakemu učitelju. O sodnih uradnikih imamo v tem oziru tudi vsodružnih vzgledov. Kmalu pride čas, ko porečemo: Tudi to je minulo. Kdor pa hoče že prej postati pameten, predno ga k temu prisilijo razmere, naj stopi v krog naših prijateljev že zdaj in naj pomaga, da se čimprej uniči liberalni terorizem v naši domovini.

Starostno zavarovanje zasebnih uradnikov.

Poročali smo, da je sankcioniral vladar postavu, po kateri se zavarujejo glede na starost zasebni uslužbenci. Po novi postavi se uvede za zasebne uradnike starostna in invaliditna preskrba, kakor tudi preskrbine njihovim vdovam in sirotam. Gospodariji bodo morali zavarovati vse osebe po dovršenem 18. letu, ki so nastavljeni v službi proti mesečni ali letni plači in ki zaslužio na leto najmanj 600 kron. Postava obsega tudi določila glede na starostno zavarovanje takih javnih nastavljenecv (n. pr. deželni in občinski nastavljenecv), ki nimajo pravice na invaliditno ali starostno penzijo. Postava smatra za na-

stavljenec vse uslužbenecv z uradniškim značajem in sploh vse take osebe, ki se pečajo izključno ali vsaj večinoma z duševnimi posli. Novemu zavarovanju pa niso podvržene take osebe, ki so nastavljeni na zavarovanju podvrženo mesto, ko dopolnijo 55 let in oni zasebni uradniki, ki so stari nad 55 let, ko se uveljavi nova postava. Nadalje niso podvržene zavarovanju one osebe, ki imajo že invaliditno ali pa starostno rento, če je vsaj tako visoka, kakor ona, ki jo določa ta zakon. Zavarovanju tudi niso podvržene osebe, ki trajno poslujejo v inozemstvu. Izvzeti so nadalje uslužbenci železniških podjetij, seveda le takih, ki so namenjena javnemu prometu.

Po višini svoje plače se uvrste zavarovanju podvržene osebe v šest razredov in sicer tako-le: I. plačilni razred z letno plačo 600 do 900 kron, II. razred nad 900 do 1200 K, III. razred nad 1200 do 1800 K, IV. razred nad 1800 do 2400 K, V. razred nad 2400 do 3000 K, VI. razred nad 3000.

V plačo se vračunajo tudi odškodnine za stanovanja, aktivitetne- in funkcijske doklade, in vsi takozvani naradni dohodki (brezplačno stanovanje, kurjava, razsvetljava itd.)

Zavarovani zasebni uradniki dobe pravico na rento, ako postanejo za delo nezmožni, (invaliditna renta), oziroma pravico do starostne rente. Svoji umrlega zasebnega uradnika imajo pa pravico do rente za vdove in pa do vzgojevalnih prispevkov za otroke in končno do enokratne odpravnine za ostalo vdovo, oziroma otroke.

Pravico do invaliditne preskrbe dobi zavarovanec, ko je zavarovan 120 plačanih mesecev, torej 10 let in če seveda tudi dokaže, da je res invalid ali za delo nezmožen. Če pa postane za delo nezmožen pri izvrševanju svoje službe še predno preteče določenih 120 mesecev, pa zadobi pravico on oziroma svoji do enkratne odpravnine.

Invaliditna renta se deli v temeljno glavico in pa v časovno zvišano rento. Temeljna vsota je določena po onem plačilnem razredu, v katerem se nahaja zavarovanec, ko je zavarovan 10 let in znaša:

I. plačilni razred na leto 180 K, II. razred 270 K, III. razred 360 K, IV. razred 540 K, V. razred 720 K, VI. razred 900 K.

Renta se prične zvišavati takoj, ko je zavarovan zasebni uradnik 10 let in sicer se zviša v 12 mesecih:

I. plačilni razred 9 K na leto, II. razred 13 in pol K, III. razred 18 K, IV. razred 27 K, V. razred 36 K, VI. razred 45 K na leto.

Invaliditna renta se izpremeni v starostno, ko vplača zavarovanec 480 mesecev, torej, ko je zavarovan 40 let. Po tej dobi ima pravico do penzije ne glede nato, če še nadalje služi ali ne.

Renta za vdove znaša polovico one svote,

ki jo je dobival rajni soprog, oziroma do katere ima pravico. Sirote imajo pravico do tretjine, če jim umre oče, in do dveh tretjin rajnikove rente popolne sirote. Sirotinske rente pa ne smejo nikakor presežati one rente, do katere je imel pravico zavarovani rajnik, ko umre.

Da se zagotove rente zavarovancem, se določijo trdne premije ali prispevki, ki se bodo morali plačati za zavarovalnice. Iz prispevkov ali premij se ustanovi rezervni sklad premij in iz prebitkov varnostni sklad.

Trdne premije ali prispevki se določijo za vsakega zavarovanca na mesec sledeče:

I. plačilni razred 6 K mesečno, II. razred 9 K, III. razred 12 K, IV. razred 18 K, V. razred 24 K, VI. razred 30 K mesečno.

V prvih IV. plačilnih razredih bodo plačevali gospodariji dve tretjini, zavarovanci pa eno tretjino, v V. in VI. plačilnem razredu pa polovico gospodariji in polovico zavarovanci.

Oni zavarovanci, ki zaslužio na leto nad 7200 kron, bodo morali plačati sami vso zavarovalnino. Ko je vplačanih 480 mesecev, preneha vsako nadaljnje vplačevanje.

Navedene premije ostanejo v veljavi skozi dvajset let, postavodaj se prepušča, da jih lahko izpremeni. Premije mora plačati gospodar, ki sme odtegniti uslužbencu nanj pripadajoči mesečni prispevek.

Da izvedejo penzijsko zavarovanje zasebnih uradnikov, nameravajo ustanoviti penzijski zavod in njemu podrejene deželne zavode. Zavodova pravila potrdi državna oblast. Upravo bosta vodila načelnštvo in pa občni zbor. Načelnštvo se sestavi iz predsednika in 20 odbornikov in sicer polovica gospodarjev in polovica uslužbenecv. Zavodovega predsednika imenuje ministrstvo notranjih zadev vsakih pet let. Predsednik mora biti pravnik in stanovati na Dunaju. Tudi ne sme biti zavodov član. Predsednikovega namestnika izvoli odbor iz svoje srede. Odbornike voli občni zbor iz svoje srede. Izvolenci morajo biti samosvoji in avstrijski državljani. Za plače uradnikom penzijskega zavoda in deželnih mest prispeva država na leto 100.000 kron. Imenovanje in odpust uradnega vodje in odgovornega zavarovalnega tehnika se sme izvršiti le, če pritrdi ministrstvo notranjih zadev.

Postava tudi dovoljuje zavarovanje glede na starost pri drugih penzijskih zavodih, penzijskih in provizijskih blagajnicah in pri že ustanovljenih registriranih podpornih blagajnah pod pogoji, da dobe zavarovanci najmanj to, kar dobe pri splošnem penzijskem zavodu in pa da prispevki niso sorazmerno višji.

Prva pravila za penzijski zavod objavi ministrstvo notranjih zadev, ki izdela in proglašati tudi vzorni poslovnik za deželna mesta. Člane prvega odbora tudi imenuje ministrstvo notranjih zadev.

LISZK.

Pred novim letom.

(Italijanski spisal P. Ferrigni. Prevel Fr. J.)

Ne vem, če bodele tudi vi teh misli, ampak gola resnica je, da se počasi vračamo nazaj v zlato dobo.

Skozi ozračje gre kakor topel dih veseljne dobrohotnosti, kakor burja simpatij, ki dohiti človeka na cestnem tlaku. Navpatno surovi obrazi se smehljajo mnogo bolj dobrohotno in sicer nagrbčena in grozeča čela se jasnijo.

Moj cestni pometač, ki je pristaš levice v parlamentu, mi je dal danes zjutraj takole približno vedeti, da moje politiško prepričanje, — čeravno zelo zmerno, od sedaj za naprej ne bo več nikaka zapreka njegovemu spoštovanju in prijateljstvu do mene; in tista velika zver, najnevarnejši anarhist, ki na Piazza della Signoria snaži čevlje svojemu bližnjemu, se je tako globoko spozabil, da se je odkril, ko je šel mimo gospod župan.

Moj hišnik mi je že osem dni vsako jutro sledil prav v sredo ceste, s klobukom v roki, da bi se informiral o mojem cenjenem pozdravu. Pismo noša je prihajal trikrat ali štirikrat na dan, je preskakal mojih 48 stopnic*).

*) V Italiji imajo hišne stranke v pritličju posebne omarice, kjer pismo noša pušča pisma.

potegoval za zvonček in čakal z angeljsko vdanostjo, da mu pride služkinja odpret.

Pek mi je prinašal kruh, ki je bil pravi čudež; rekal mi je, naj si izberem v košari svežega, belega, ravno prav pečenega, s tisto zlato skorjo, ki meni tako ugaja. Mlekarica je pozabila svojo navado; prinesla je dvakratno mero poštenega mleka in je zatrjevala, da sama napaja, da sama molze in — samo enkrat na dan.

Kočiaži pridrve na najtišji klic, skočijo s kozla, da odpro vratica, čistijo z rokami stopnišče polno blata, stresajo blazine, očistijo okna in se Vam zahvaljujejo, ko jim date 80 vinarjev, kakor je tarifa.

V kavarni se svetijo marmornate mizice, kakor ogledala, čaše se blešče kakor diamanti, natakariji vam kar iz oči bero, kako hočete imeti napravljen beafsteak, takoj si znaio razložiti vse vaše namigljaje, da so vam vaše prednosti že kar neznosne; pa komaj ste imeli toliko časa, da ste sedli, že vam prineso sol, poper, čašo za vodo, užigalice, zobotrebece, dnevnik, servieto in gledališki list.

Brivec vas počee kakor figuro iz pariškega modnega lista, glavo vam umije z dišečo vodo, obrije vas z novo britvijo in s tako lahkoto pregiblje svojo roko, da se Vam kar črno dela pred očmi; obriše vas z brisačo, ki sila daleč diši po parfumu in nato vas še napudra, osnaži od vrh klobuka do konec peta, spremlja vas do vrat in vas zagotavlja, da ste

se pomladili, da imate lase, vredne, da se primerjajo z onimi zale Berenike.

Trafikant vam dá cigare, prav nalašč za vas prihranene in ponudi vam ogenj z voščeno vžigalico. Glavni natakari vam obleče gornjo suknjo, okoli vratu vam dene volneno ovratnico, vas opominja, da se varuite prepriha in vam prepričevalno zatrjuje, da bi se nlega in cele njegove družine polastil obup, ako bi vi jutri zvečer pri tem prokletem vremenu kašljali.

V slušaju, da imate sobarico, vam ne bo manjkal pri srajcah niti eden gumb, vaša obleka diši po bencinu, da bi človeku kar sapo zaprljo, neovrgljiv dokaz o skrbi, ki si jo napravljia pridna punca, da bi vendar ne bilo niti najmanjšega madeža na vaši obleki. Če imate dekle, tedaj najdete čevlje prav gotovo čisto zraven postelje, dežnik pripravljen, čevlje sve-tle, obleko poravnano in mnogo bolj mehak in dražesten: »Dober dan, gospod«, pride od plačanih ustnic.

Vse trgovine se čistijo, izlozna okna se polnijo. Vse tehtnice padajo pod težo blaga, še celo hitre tehtnice kažejo pravično težo. Kakor sem rekel: vračamo se nazaj v zlato dobo...

Sezimo v žep in pripravimo novoletna darila!

Pismo Boltutuga Pepeta.

Gespuđ redehter!

No, astri, zdej je pa use glih enkat iblansk gespuđ žepan tku uštumu, kokr sm mu jest nasvetvu.

Sej če u zmeri tku

vozu, kogr ga um jest regiru, u vidu, de u dobr vozu.

Žlahta je zdej usa preskrblena na rotuž in če b usi ldiše šimfal čez gespuđa žepana, žlahta ga bo in ga more hvalt, dokler u iz ta malmo mazincam migala. Sej je biu pa že res tud ta zadn cait, de je gespuđ žepan gespuđa placumandanta pud streha spravu, de mu ni treba dan na dan iz sojmo ubogmo psam pu gasah zmrvzat. Iz tem pa prou gvišn gespuđ žepan tud sam nase ni puzabu. Kuku ma zdej fletn, k ma enga dohtarja tku lepu pr rukah. Buh ve kulkat me u ta dohtar še prou pršou u žeulejn. Recima, če b mu glih kerkat klerekalci kašna štrena zmešal; kuku b se gespuđ žepan jeziu, kedr b mogu ta štrena ufnavat in kuku jeza ldem škodva, tu usak ve

To so na bistvenejša določila nove po vladarju potrjene postavbe, ki se izvede 1. januarja leta 1909.

Zdaj sankcionirana postava o penzijah zasebnim uradnikom je bila na dnevnem redu naše postavodajalne zbornice od leta 1901 nadalje. Precej je nagajala gospoda v gosposki zbornici. Nova postava je prvi poizkus, da se izvede moderna zavarovalna postavodaja na en sam stan, namreč na zasebne uradnike. Teoretično je to popolnoma pravilno, da vsak stan stanovsko združen izvede sam vse zavarovalne panoge: zavarovanje glede na bolezn, nezgode, delonezmožnost, starost in brezposelnost. A tudi ni ravno malo število onih, ki zagovarjajo močne osrednje zavode. S strogo socialnega stališča moramo popolnoma odobravati vladno načelo, da si je izbrala samostojen stanovski zavod za pokojnine zasebnega uradništva. Seveda bi bilo načeloma boljše, ako bi se bilo novemu zavodu, ki itak ustanovi še svoja deželna mesta, priklopilo bolniško zavarovanje in pa tudi zavarovanje glede na brezposelnost. A dejansko pomenja nova postava le velik korak napredka na avstrijskem zavarovalno socialnem polju. Samostojnemu zavodu so nasprotovali prizadeti mali in srednji podjetniki. Razumno: šlo se jim je za lastni žep. Tudi med prizadetimi zasebnimi uradniki je bilo dovolj nevolje. Osobito so naglašali, da so prispevki nasproti rentam previsoki. Dejansko so določeni prispevki jako visoki. Mislimo, da se ne motimo, ako trdimo, da so določili tako visoke premije, ker se vladni krogi boje, da bi jo z nižjimi premijami penzijski zavod zavozil tako, kakor so jo zavozile danes malone že popolnoma falitne delavske zavarovalnice glede na nezgode. Najbrže so vplivale tudi žalostne izkušnje pri navedenih zavodih, da dobi zavarovanec pravico do brezposelnosti penzije šele po 40 letih, kar je vsekakor v sedanjih razmerah predolga doba. Nikakor tudi ni prav, da dela nova postava toliko izjem glede na svobodno volitev drugih zavodov za starostno zavarovanje. — Uspešno mere delovati novi penzijski zavod dejansko le pri velikem številu zavarovancev. A kolikor toliko bodo le tekmovala splošnemu zavodu druge slične mu zavarovalnice. Razcepjenost in prevelika svoboda glede na izbiri zavarovalnih zavodov v Avstriji je zavarovancem že jako veliko škodovala, kar mora priznati vsak, ki so mu znane razmere.

Splošno pa prepreči nova postava mnogo zla in bede med avstrijskimi zasebnimi uradniki. In zato prav toplo pozdravljamo novo postavbo. Napake se lahko napravijo, a se tudi odpravijo. Upamo, da jih odpravi prihodnja avstrijska ljudska postavodajalna zbornica in pričakujemo, da mladi naš prih. postavodajalni ljudski zastop kmalu izvede starostno preskrbo tudi za delavstvo.

Tedenski pregled.

Učiteljske zadeve. Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta ima blizu 55.000 K premoženja. Ko bode dovolj denarja, se bo zidalo v Ljubljani veliko poslopje, kjer se bodo koncentrirala vsa učiteljska podjetja: Posojilnica in hranilnica, konvikt in tiskarna. V četrtek je imelo občini zbor »Slov. dež. učiteljsko društvo« za Kranjsko. Glavna stvar, ki je še vedno na dnevnem redu, je regulacija učiteljskih plač, kajti s tem, da do dobe oženjeni učitelji 25odstotno doklado, se godi velika krivica neozženim učiteljem in učiteljicam. Naglašala se je potreba, da se šole poddržijo, da naj službena doba traja 30 let in še mnogo drugega.

Iz seje »Glasbene Matic«. Referent za glasbo ministrski svetnik pl. Wiener, je nadzoroval zavod, ter je bil z razvojem in uspehi docela zadovoljen. — V pokritje deficita se je nabralo 4700 K; nabirati bo treba še 30 mesecev. — Šolski koncert dne 20. decembra je imel 96 K primanjkljaja. — Artistični odsek je podelil častno nagrado 100 K skladbi Vil-

harjevi »Na Ozlju gradu«. — Prihodnji društveni ljudski koncert bo 13. januarja v veliki dvorani hotela »Union«. — Gregorčičeva akademija se priredi šele ob obletnici pesnikove smrti prihodnjo jesen.

Demonstracija v Belgradu. Dne 23. decembra je srbska skupščina sprejela predlogo, da se najame 95 milijonov posojila. Nacionalci in mladoradikalci so raditega vprizorili veliko demonstracijo proti vladi. Pred kraljevo palačo so se spopadli s policijo, ki je prišla na konjih in rabila orožje. Okrog 100 demonstrantov je vpilo: »Doli z vlado! Živela republika!«

Francija. Zakon, ki ga je francoska vlada predložila zbornici 21. decembra določa, da izgube pokojnine dotični duhovniki, ki izvršujejo bogoslužje brez naznanila. Občinam in vladi se prizna lastninska pravica do župnišč in do cerkv. — Kako je ministrski predsednik priljubljen, pričajo listi, ki že napovedujejo njegov padec in izjavljajo, da bi po njem ne žalovali niti na hujši radikale. — Polkovnik Keller je odslovljen, ker ni hotel nastopiti proti cerkvam. Poveljnik nekega polka je dobil 30 dni zapore, ker je zaklical »Prostost«, ko so odvedli tourskega škofa. — Več duhovnikov je bilo že kaznovanih zaradi »hudodelstva« maševanja. — Ministrski predsednik Clemenceau je žid, Briand pa protestant.

Deželni zbori so imeli ta teden seje skraj po vseh kronovinah. V štajerskem deželnem zboru je poslanec Robič vložil predlog, da naj se sklene splošna in enaka volilna pravica za deželni zbor. — V Celovcu je v četrtekovi seji bil predložen načrt zakona za izboljšanje učiteljskih plač. — Solnograška deželna zbornica je pritrčila nujnemu predlogu, naj se ustanavljajo kmečke zadruge.

Rusija. Carski ukaz razpisuje volitve za novo duma na dan 19. februarja. — General Nebogatov, ki se je pri Čušimi brez boja vdal Japoncem, je obsojen na smrt; smrtna kazen je zadela tudi poveljnika treh bojnih ladij. Z ozirom na dolgoletno izvrstno službovanje se je obsojenec obsodba polajšala v 10-letno trdnjansko ječo.

Passivni odpor poštinih uslužbencev je bil končan v nedeljo pred Božičem; vlada jim je dovolila ugodnosti, ki izdatno izboljšajo njihovo stanje. — V Pragi je bilo na kolodvorih nakopičenih 20.000 zavojev.

Za krščansko demokracijo. Izmed cerkvenih knezov v gosposki zbornici sta povzdignila glas za volilno reformo ljubljanski knezoškof dr. Jeglič in poljski nadšk. Teodorovič. Poslednji je v krasnem govoru povdarjal, da glasuje za preosnovno ne iz strahu, tudi ne zato, da napravi uslugo vladi, ampak iz ljubezni do ljudstva, za prospah krščanske demokracije. Govor knezoškofa dr. Jegliča priobči »Slovenec« dobesedno.

Raznoterosti. Cesar je potrdil postavbo o starostnem zavarovanju zasebnih uslužbencev; zakon stopi v veljavo čez dve leti. — V Trsteniku so dobili štiri nove zvonove; veliki tehta 37 stotov. — Dunajski občinski svet je dovolil sto tisoč kron za stradajočo šolsko mladino. — V ponedeljek se je v bližini princ Welskih otokov ponesrečilo vsled potresa na morju več nemških parnikov. — Na jeseniškem kolodvoru je vlak povozil 70-letnega Pavla Mikola iz Št. Jakoba v Rožni dolini. — Na Reki je za legarjem obolelo mnogo ljudi, nekaj tudi umrlo. — V Zagorju je 24. decembra padel v jamo 22letni premogar Fr. Sovrašek ter bil takoj mrtev. — Amerikanci pokupijo letno v Evropi za 800 milijonov kron raznih predmetov, avtomobilov, diamantov, in za 30 milijonov šampanjca. — Debeli sneg je zapadel daleč naokrog. V Parizu ni bilo že dolgo toliko zama. Na Češkem, Moravskem, Ogrskem in po mnogih drugih krajih je železniški promet ustavljen. — Na občnem zboru »Šolske Matic« se je sklenilo, da po možnosti oskrbi »Učiteljska Tiskarna« tisek vseh knjig; le kar bi ta ne zmogla, naj prepusti drugim tiskarnam. Bolj tolerantno stališče je zastopal dr. Žmavc, ki je izjavil, da je »Šolska

Matica« vseslovensko društvo ter da naj vpliva blažilno, ne le enemu sloju v korist. — Redni občni zbor »Društva slov. profesorjev«, ki šteje 122 članov, je sklenil v zvezi s »Šolsko Matico« izdati popularno-znanstveno knjižnico in komentare šolskih klasičkov. — Prihodnje državnozbornske volitve bodo meseca maja.

Godovi prihodnjega tedna: Nedelja pred novim letom 30. dec.; David, Liberij, Nicefor; ponedeljek 31.: Silvester, Pavlina; torek 1. jan.: Novo leto. Obrezovanje Gospodovo; sredo 2.: Makarij, Martinijan; četrtek 3.: Genovefa, Salvator; petek 4.: Izabela, Tit; sobota 5.: Telesfor, Simeon St.

Idrijske novice.

i Ogenj. V nedeljo je nas prestrašilo zvočenje ob 2. uri popoldne. Prestrašeni so bili ljudje na gorenjem koncu mesta, videli pa niso nikjer ne plamena ne dima. V jami gori! se je razširil glas. Spomnili so se nesreče pred 60 leti. K sreči se izve, da je na dolnem koncu mesta v Berchal-ovi hiši se užgal leseni hlopd pri dimniku. Ker so hitro zapazili, so kmalu vse pogasili. Posebne škode ni, le strahu je precej bilo. Požarna bramba je bila naglo na mestu, a se je kmalu zopet vrnila.

i Božičnica v strokovni čipkarski šoli. Centralni tečaj na Dunaju je poslal pridnim čipkaricam božično darilo z namenom, naj se slovesno pri božičnem drevescu razdeli. 107 učenek je bilo obdarovanih z blagom za obleko. Strokovni voditelj g. Vogelnek je v kratkem govoru razjasnil pomen božičnega drevesca, spodbujal učenke k marljivosti in hvaležnosti, ker dobe tu brezplačen pouk, delo se jim nagradi povoljno, za priznanje se jih višji še s posebnim darom spominjajo. Deklamovale so peke božične pesmi in koncem sta se dve učenki odhajajočemu g. vodji zahvalili za ves trud in ljubezen, katero je v toliki meri izkazoval čipkarski šoli. Prva je v slovenskem jeziku govorila, druga pa v dovršeni nemščini. Ginjen se je zahvalil g. vodja ter zatrjeval, da bode tudi pri centrali na Dunaju, kolikor mu bo mogoče, deloval na procvit idrijske čipkarske šole.

i Na Dunaj je odpotoval g. Vogelnek v četrtek zjutraj, ker mora že s 1. januarjem nastopiti novo službo. Gospod bode ostal v Idriji v trajnem spominu, ker je znana njegova zasluga, da naše čipke pridejo na svetovni trg pod imenom »Idrijske čipke«. Tudi je bila naša šola kot najbolj vzorna med avstrijskimi čipkarskimi šolami od ministrstva priznana. To je gotovo zasluga g. Vogelnika. Nadomestovala ga bosta pri pouku v nemščini, trgovinskem računstvu in drugih predmetih učitelja na naši rudarski šoli gg. Jos. Novak in Rafael Gostiša. Glavno vodstvo pa še vedno obdrži čipkarska centrala na Dunaju. V obrtnem oziru se toraj pri šoli ne bode nič spremenilo, šola bode še vedno sprejemala pravilno izvršene čipke, jih plačevala po določenih cenah ter jih pošiljala centrali dunajski.

i Voda v jami. Teden dni že nagaja na XI. polju, skoraj 300 metrov globoko. Do sedaj se je redno nabiralo vode okoli 300 litrov, a sedaj je je nad 1400 litrov in še nič ne kaže, da bi kaj prenehala. Je pač tu kraški svet, poln votlin. Pri kopanju živega srebra smo že prišli do morske nižine. Zila kaže na večjih krajih, da mora biti v globlini še precej rudarske snovi, a voda prerada nagaja, da ne moremo do nje. Kake nevarnosti sicer ni, a stroški bodo. Vsak dan potrebuje parni stroj za 100 kron več premoga, da dviguje naraslo vodo na površje. Z betonom maše izvirke. Zato se bode tudi za cement več potrošilo.

i Božično veselico je na sv. Štefana dan priredilo katol. delavsko društvo. Bali smo se, da radi obilo padlega snega ne bo kaj občinstva, a bila je dvorana pri »Črnem orlu« natlačeno polna. Navzoči so bili z vsemi točkami prav zadovoljni. Na svetih treh kraljev dan pa napravil Marijina družba v istih prostorih tudi božičnico. Prejšnja leta je posebno ta veselica privabila obilo ljudstva še iz okolice.

i Občni zbor našega pogrebnege društva bode v nedeljo po sv. treh kraljih, t. j. 13. januarja. Ker je skoraj vsaki odrasli vpisan v to društvo in ker ima nad 50.000 kron premoženja, je udeležba vselej velika in tudi debata živahna. Nad 20 let že vodi to društvo gosp. Fr. Kos.

i Mrtvoud je zadel posestnico M. Hladnik v Dolih, župnije Gora. Na sv. Štefana dan je še pripravila kosilo, a do 11. zvečer bila je že mrtva. V naglici so jo še lahko prevedeli.

Jeseniske novice.

i Delo za občino. Ali so še kje na svetu za blagor občine tako vneti odborniki, kakor so liberalni odborniki jeseniški? Le čujte! V prejšnjem odboru so delali v prvi vrsti na to, da bi si za prihodnjo dobo zagotovili odborništvo in zato so hoteli imenovati trumo častnih občanov, ki bi jih posadili zopet na odborniške stolčke. Ker se jim je zdelo, da so jih privikrali premalo producirali, hoteli so jih še eno kompanijo lansko leto tik pred novo volitvijo. Volivci so jim dali nezaupnico in s svojim protestom dosegli, da se jim je ta poizkus popolnoma izjalovil. Pri občinskih volitvah spomladi so dobili liberalci samo štiri odbornike, ki se morejo imenovati, da so res izvoljeni od davkoplačevalcev, vseh sedem v prvem razredu je izvoljenih edino le s pomočjo častnih občanov, ki ne plačujejo nobenega davka v občini, katerim so dali liberalci to čast le zato, da jim dajo za to odklikovanje pri volitvi svoje glasove. Torej pravo mešetarjenje! In sedaj v novem odboru? Liberalci so v manjšini. Ko bi imeli samo štiri sedeže v odboru, ko bi ne bilo častnih občanov in tako tudi ne onih sedem liberalnih odbornikov pr-

vega razreda, ne bi mogli uganjati, kar uganjajo sedaj. Štirje morje ne bi mogli storiti seje nesklepčne, tudi s pomočjo štirih virilstov ne, a sedaj so dosti močni, da preprečijo lahko vsak sklep, ki ne ugaja njih strankarski politiki. Večina odbora hoče odstaviti občinskega tajnika Humerja, a ker je ta stebel liberalne stranke, ga hočejo liberalci ohraniti, pa naj zastane vsled tega vse občinsko gospodarstvo. Upeljali so obstrukcijo v odbor, da ohranijo zanje potrebno osebo, — naj trpi vsled obstrukcije blagor občine še toliko!

i Nov manevar so si izmislili liberalci, da ohranijo Humra. Župan dr. Kogoj pa hoče, kakor vse kaže, da manevar voditi. V smislu § 41 obč. reda je zahtevalo zadostno število odbornikov občinsko sejo z velevažnim dnevnim redom, da se odda savski vodovod enemu izmed podjetnikov, ki so svoje ponudbe vložili pri županstvu, dalje, da se predloži proračun za leto 1907 in volijo novi udje v krajni šolski svet za prihodnjo šestletno dobo. Zahteval so tudi, da pride v razgovor vodopravni razsodba okrajnega glavarstva glede Ribek in vodovoda za Jesenice, Plavž, Kurja vas in se sklene, ali naj se vložijo priziv zoper to razsodbo. Do danes še ni župan sklical seje, če ravno se je zahteva po seji vložila že 19. dec. Čas vložiti priziv zoper razsodbo glede vodovoda je med tem potekel. Konec leta je tu i proračun še ni bil predložen odboru, savski vodovod se ni oddal, krajni šolski svet se i volil. Dr. Kogoj seje ne skliče in kakor se čuje je tudi ne bo sklical več. Liberalci hočejo tem doseči, da bi višja oblast vsled nedelavnosti odbor razpustila in bi se vršile nove volitve, pri katerih upajo liberalci dobiti večjo moč.

i Blamaža županu in liberalnim odbornikom ne izostane. Nobenega vzroka ni, da bi višja oblast odbor razpustila, ako župan noče vršiti svoje dolžnosti. Višja oblast bo po § 9 občinskega reda župana z globami do 200 K prisilila, da skliče sejo ali pa mu vzela županstvo, če se bo višjim ukazom trdovratno upiral. Sicer pa — čemu hočete, g. župan še župan biti, če nočete županskih dolžnosti izvrševati?

i Nobenega kredita za leto 1907 nima župan, ker letnega proračuna še ni predložil. — za vsak vinar, ki ga bo izdal, bo dajal odgovor in če mu večina odbora izdatkov ne potrdi, bo moral iz svojega žepa izdatke pokriti. Sedaj večina odbora ni na njegovi strani, — tolike plače kot do sedaj niemu in tajniku bo težko privolila — za njuno delovanje.

i Ponesrečenec, ki ga je povozil v nedeljo zjutraj vlak št. 1720, piše se Pavel Mikula. Star je okoli 60 let in doma iz Št. Jakoba v Rožu na Koroškem. Obdukcija ni našla nobene poškodbe in konstatirala le otrpnenje srca.

i Protestni shod so imeli socialni demokrati in jeseniški liberalci v soboto, 22. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu »Kolodvor«. Naperjen je bil proti župniku Zabukovcu. Govoril je voditelj ljubljanskih socialnih demokratov Kristan in omenil v začetku govora, da je povabil na shod župnika Zabukovca, a ta se ni prikazal. Pobllašeni smo tukaj podati izjavo gospoda župnika Zabukovca, da ta ni bil povabljen na ta shod, da je torej Kristan govoril neresnico. V nadaljnjem govoru je Kristan pital svoje poslušalce z že stoinstokrat preletimi frazami o klerikalizmu in oznanjal nov evanجيل, ki naj se ga drže: Večnosti ni, nebes ni, pekla ni; skrbi torej, da se ti bo dobro godilo na zemlji! Železniški uradnik Mahrer iz Celovca je govoril v nemškem jeziku in našim naprednjaki, ki so »slovenski radikaleci«, ki so obetali Nemcem, da jih bodo zapodili nazaj na Germansko, če bodo hoteli slovenski značaj Jesenice oskruniti s svojimi pohodi in se šopiriti s svojim nemštvom, — so ga poslušali in mu ploskali. Heul, tako narodnjaštvo! Da se le udari po »fariju«, pa pozabijo liberalni narodnjaki, da so Slovenci!

Vipavske novice.

i Občinske volitve v trgu Vipava so pred durimi in upati je, da bodo vsaj nekoliko ožvile zaspane volivce. Oglašajo se že sedaj glasovi, in sicer iz nasprotnega tabora, ki jasno pričajo o nezadovoljnosti s sedanjim redom in gospodarstvom vladajoče stranke in občinskem odboru. Kdo pa naj bi tudi bil zadovoljen z vedno večjimi občinskimi nakladami, ki jih nalagajo revnim davkoplačevalcem razni močje, ki sede v občinskem odboru in ki jim je vse drugo bolj mar, kakor pa ljudski blagor? S temi ljudmi je treba temeljito enkrat za vselej pomesti.

i Sedanjemu županu g. Antonu Hrovatinu se mora županski stolec zelo majati, ker učitelj gospod Mrcina — njegov pribočnik — je že začel zanj agitacijo, in sicer v »Pevskem društvu«, ki je po ustroju nepolitično. Pevcem je pripovedoval, da morajo liberalci sedaj zmagati tudi v tretjem razredu, četudi jih to stane več kakor 1000 kron; in dolžnost vsakega člana pevskega društva bode, k tej zmagi po svojih močeh pripomoči. — To izrecno konstatiramo zaradi tega, ker še ni dolgo, ko se je tisti Mrcina v »Narodu« pridružil, da »Pevsko društvo« ni politično in liberalno, ter »Slovenca« na laž postavljaj. No, sedaj ga pa imamo! Gospod Mrcina je sicer zelo previden in zna svojo kožo prav dobro varovati, toda včasih mu pa vendar katera nide! Kar se pa tiče tiste zmage — bomo šele videli!

i Zloglasni špital, ki ga je bil dal zidati poslanec Božič, je vendar kupila občina Vipava za ubožno hišo. S to kupčijo, kakor tudi z rešitvijo rekurza, ki so ga vložili davkoplačevalci proti tej kupčiji na deželni odbor, se bomo še obširneje pečali in razkrinkali razne ljudi, kakor n. pr. Karla Mayerja, Antona Hrovatina itd. Samo to povemo še, da je bil ta špital prej kolavdiran in da se je podjetniku

in kuku b ta jeza še le gespude žepane škodvala in ga murbt še ukul prnesla, če b na mou dohtarja prec pr rukah.

Tu je gespud žepan pametni uštimu. Jest b tud gespude dohtar Taučari nasvetvu, de nej b raj kašnga taega koncepcija za soja kancelija uđinu, k je medecina štederu; ke gespud dohtar Taučar zna glih tku, al pa še bi taega dohtarja nucat, kokr gespud žepan, kedr se mu bo tist puslansk stou puferderbu in u na tla telebnu, tku de s zna še kašne kušice pulomt. Tekat b tak dohtar za med pršou. Previdnast se n bla nkol falena! Reveč na gomestrat je po tem le moj prjatu Zaneck, k se do kosti gifa, de mora »žepanovmu dohtar« sedej vedno p oeržinke letat.

Astn, kokr sm reku: gespud žepan se je enkat pu mojmo svete rihtu in pu moj vol naredu in zatu ga spet ubrajtam, kokr mal ker. Če se pa če men še bi prkrupt, nej b še tista tepeška, ke na rotuž ubrtnike šeška, na kašn druh plac prestavu in tku tem bogm ubrtnikom tist težek kamen ud srca udvalu, k jih že tulk let tlač. Murbt b se dau vnder še kašn žlahtnk ud kašne plati na rotuž skumnderat, ke b se saj tulk na paragrafe zastopu, kokr se ta nou žepanu dohtar na ercnije zastop. No, gespude žepane u že še kej pametnega u glava padl in pol u dobr.

Ta zadne cajte sa se m začel leberalci na ush plateh prkepvat. Sej men se ni težku za prkrupt. Kokr vidm, de se edn pušten

ubnaša in dela za naruđu blagor, pa m preci h src prrase in se začnem zajn ulečt kokr dohtar Taučar za splošna vuliuna pravica. Leberalci sa se pa začel zadne cajte pušten ubnašat. Kokr sa bral u »Slovenskmo Narod«, de je tist Amerikajnarsk puslane vs gnar, kulkr ga je dubiu ud države za tiste seje, ke ni biu zravn, nazaj puslou, sa tud usi naš leberaln puslanci gnar nazaj puslal in zravn pisal, de ta gnar nisa zasležil, zatu ke jh ta nar večkat ni blu pr sejah, kedr sa pa bli, sa pa uselj kašna naumnast uštimal. Krevičnga gnaria pa na maraja na soj duš nost, sa pisal.

Gespud redehter! A ni tu lepu ud nh? A na zaslužja tak muže, de jh ubrajtama? Tu se prau delat za naruđu blagor, tu pa men kar u glava na gre, za kua jh čja pu ta noumo vulivnmu rede vn iz državnga zbora lifrat, namest, de b s ush pet prstu ublizln, de čja tak muže u državnmu zbor sedet. Tu je falena pulitka in iz taka pulitka na uma deleč pršli, pusebn če u še douh tku sneg šou, kokr gre zdej ene par dni sm.

Zdej nej pa jejnam za dons; sej se uma tku u pandelk mišlm spet ževi in zdrau vidl. Za dons jim res na vem nč pametnga več puvedat, če prou že ceu dan tku štederam in s glava belm, de se m je že ud samga štederajna žul na pauce naredu. Zatu jh pa prou lepu puzdravljam in ustanem nhn prjatu

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Karlu Mayerju prej izplačala dogovorjena vsota in še po vrhu par tisočakov, predno je bilo poslopje dovršeno; še danes je v špitalu za izvršiti več del v znesku par tisoč kron! To je gospodarstvo!

V Nekaj nečuvenga se je zgodilo v zadnji seji vipavskega občinskega odbora, ko se je obravnavalo o preskrbi ubožcev v novi bodoči ubožni hiši, v famoznem špitalu. Občinski odbornik davkar Lilleg je bil mnenja, da za hrano posameznega ubožca ne bo treba na dan dati niti 20 krajcarjev, ker je hrana cenejša, če se za več ljudi skupaj kuha. Ne moremo si kaj, da ne bi na tem mestu izrazili vsega svojega priznanja kuharski modrosti g. davkarja Lillega, ki bo vipavske ubožce ob sedanjih draginjah tako imenitno in po ceni hranil, da za posameznega ubožca na dan niti 20 krajcarju ne bo porabil! Ta davkarjev račun pa ni ugaal občinskemu odborniku Fr. Vrhnetu, češ, saj ga še njegovi otroci na dan več stanejo, kakor pa po 20 krajcarjev in to pri skromnem življenju. Davkar Lilleg vpraša nato Vrhneto, koliko ima pač on otrok? Vrhnetu odgovori po pravici; pripomnimo pa, da je Vrhneto zelo obdarovan z otroki, živi mu jih 10. Nato davkar: »Dobro, dobro! Torej vi izdate za vsakega otroka na dan več kakor po 20 krajcarjev; to znaša na mesec toliko, na leto pa toliko! Giotovo morate imeti tudi veliko dohodkov. Le počakajte, jaz si bom kot davkar to zapomnil!« Ljudje božji, ali ste že kaj takega slišali! Kaj takega je mogoče le v Vipavi! Volivcem pa priporočimo, naj le še volijo take močve v občinski odbor, če hočejo, da jim bodo popolnoma vrat zavili. Uradniki odločujejo v občini, kjer je večina davkoplačevalcev kmečkega stanu.

V Za red v Vipavi imenitno skrbi sedanjí župan Hrovatin, ki je seveda obenem tudi gostilničar. Ko so v sveti noči ljudje hiteli k polnočnici, se je iz njegove gostilne slišalo vpitje in petje! In ko so se ob poludnev vračali domov, so srečevali pijane in kričeče fante. To pač ni lepo!

V Imeniten učinek. Ko je »Domoljub« učitelj g. Gruma pošteno okrtal, se ta gospod veliko bolj vladno vede proti otrokom — seveda ne proti kmečkim! Pravijo namreč, da nazivlje hčerko Karla Mayerja v 4. razredu »Fräulein Anna«. Ali ni to galantno?

V Dvestoletnico obhaja te dni v stolpu vipavske cerkve vel. zvon sv. Štefana, ki ga je leta 1706. viili Gjašper Franchi. Tako pravi latinski napis.

DEŽELNI ZBORI.

Češki.

Deželni odbor predloži proračunski provizorji za dobo 1. januarja do 31. marca 1907 in predlaga za pokritje deželnega primanjkljaja od leta 1906, naj se najame deželno posojilo 14.600.000 K. Za pokritje primanjkljaja v znesku 9.233.700 K, preračunanega za leto 1907, pa deželni odbor zahteva posojilo 9 milijonov kron. Češki radikalec Kalina protestira najodločnejše proti vladi, ki češkega deželnega zbora že trinajst mesecev ni sklicala. Mladočeh Heroič obsoja vlado, ki dežel. zbor sistematično prezira in omalovažuje. Deželni zbor bi moral zborovati tako dolgo, da izvede moderni deželni red. Ministra Pacak in Prade sta se seje udeležila kot poslanca.

Moravski.

28. t. m. se je v moravskem deželnem zboru tudi formalno izvršil veliki preobrat, ki odslej zagotavlja večino Čehom. Novi deželni glavar Serenyi je v svojem otvoritvenem govoru to poudarjal, rekoč: »Napočil je resni trenutek, ko je dosedanja manjšina postala večina in prevzela nase veliko in važno odgovornost za vodstvo in upravo te dežele. S tem se je tudi češkemu jeziku v deželnem zboru po skoro tri sto letih odkazalo tisto častno mesto prvenstva, ki mu gre.

Šlezjski.

Poslanec Türk in sodrugi stavijo nujni predlog, naj se v Šleziji uvede volivna dolžnost. Predlog je sprejet. Potem je po rešitvi manjših predlogov deželni glavar deželni zbor odgodil.

Koroški.

Dr. Steinwender predlaga, naj se deželni zbor temeljito posvetuje o preuredbi učiteljskih plač, ki so po novem zakonskem predlogu deželnega odbora razdeljene v pet razredov od 2000 do 1000 kron. Letna plača podučiteljev in podučiteljic je 800 kron. Deželni zbor je zakon sprejel v vseh treh branjih. Poslanec Grafenauer je dejal, da bo ta novi zakon med učiteljstvom kmalu provzročil novo nezadovoljstvo in da se mu zdi, da je ta zakon narejen le za nove volitve. Pupovac predlaga, naj se uvede volivna dolžnost. Predlog je odkazan juridično-političnemu odseku.

POVIŠANJE ŠTEVILA VOJAŠKIH NOVINEV.

Vojno ministrstvo namerava januarja meseca prihodnjega leta pozvati ogrsko honvedsko ministrstvo, naj ogrskemu državnemu zboru predloži zakon o povišanju števila vojaških novincev za 21.000 mož. Vojno ministrstvo utemeljuje predlogo zgolj iz vojaškega stališča; seveda Ogrji zvišanja kontingenta vojaških novincev ne bodo dovolili brez narodnih koncesij. Tudi avstrijski državni zbor, se bo še pred razpustom bavil s to predlogo, ki pa bo definitivno rešena še le tedaj, ko bodo na Ogrskem premagane vse težkoče.

VSENEMSKI ALPSKI ŠHOD.

Na shodu alpskih Nemcev, ki se vrši dne 13. januarja v Ljubnu, se bodo najbrž tudi že

določile nemške državnozbornske kandidature v alpskih deželah. Na ta shod pridejo seveda tudi nemški zastopniki iz Kočevja in Trsta. Povabila na shod dobijo tudi nemški naprednjaki in ustavovorni veleposelniki. Krščanski socialci in socialni demokrati so a priori izključeni.

ANTISEMITI V RUMENIJI.

Ves judovski časnikarski gozd je razburjen. V Rumeniji namreč krepko napreduje protijudovski gibanje. Pred meseci so v nekem mestu ubili celo judovsko rodbino in jo oropali. Morilce so porotniki oprostili. V Brajli so oprostili porotniki nekega delavca, ki je ustrelil na cesti svojega gospodarja juda. Galaški porotniki so oprostili nekega Winklerja, ki je ustrelil nekega judovskega posestnika. Občinstvo je pri vseh oprostitvah burno ploskalo porotnikom. Veliki protijudovski izgedi so bili 23. t. m. v Krajovi. Judje so pridelili Makabejsko slavnost. To se je pa smatralo za izzivanje in več sto oseb je vdrlo v dvorano, kjer so vse razbili in ranili več judov in judinj. Nadalje so pobili okna na sinagogi in pretepli v neki judovski kavarni jude. Rumenski vladi izgedi niso všeč in hoče nastopiti proti njim po judovskih poročilih tako, da preosnuje ali pa odpravi porotna sodišča in da sploh prepreči protijudovske izgede.

ZMAGA KATOLIŠKEGA CENTRUMA V WÜRTEMBERGU.

Pri volitvah v württembersko dež. zbornico je dobil centrum dva nova mandata. Centrum je zdaj z 22 poslanci najmočnejša stranka v deželnem zboru.

NEVSPEH REFORM V MAKEDONIJI.

General de Giorgis, poveljnik makedonskega reformnega orožništva je v Carigradu v božičnih praznikih evropskim diplomatom obrazložil žalostno stanje »reform« v Makedoniji.

SKUPNA ALBANSKO-BOLGARSKA STVAR

Albanski pretendent Aladro Kastrioti v Sofiji v sporazumu z voditelji makedonskega vstaškega gibanja živahno agitira za albansko stvar ter hoče započeti skupno albansko-bolgarsko akcijo na Balkanu. — Uradni bolgarski »Novi Vjek« pozdravlja nanovo utrieno prijateljsko razmerje med Turčijo in Bolgarijo.

SRBSKI DEMENTI.

Srbska vlada dementira uradno vest, da ministrski predsednik Pašić namerava spraviti s svojo politiko kralja Petra tako v zadrego, da bo moral odstopiti.

VOLIVNO GIBANJE NA NEMŠKEM.

Šanse za vlado so slabše kot so bile. Iz jugozahodne Afrike je namreč prišla vest, da so premagani zadnji ustaši — 120 razcapanih, slabo oboroženih Bondelzwartov. Vlada sedaj nima nobene pretveze več, da bi morala poslati v Afriko nove čete. Katoliški centrum po pravici triumfuje, ker se je izkazalo, da je bilo centrumovo stališče glede na znižanje nemškega vojaštva v afriških kolonijah pravilno.

RUSIJA.

V Omsku sta dva neznanca na cesti umorila gubernatorja Litvinova.

Baje so se revolucionarji v Helsingforsu zmenili z moštvo neke ruske bojne ladje, da bodo pomorili na njej vse častnike, potem pa z ladjo obstreljevali mesto. Revolucionarji so nameravali uvesti v Helsingforsu komunjo. Vlada pa je izvedela za namero, ki so jo izdali in jo je preprečila.

Oborožena četa se je polastila železniške postaje Miedzyrzecz v ruski Poljski, kjer je ukradla 2000 rubljev.

Na nove volitve v dumo se vlada pripravlja takole: Vsi gubernatorji imajo pravico, za časa volitev zabraniti prodajo časopisov, razširjevanje volivnih oklicev in volivne govore.

V judovski sinagogi v Kerču je vlada odkrila tajno tiskarno.

»KULTURNI« BOJ V FRANCIJI.

Proti framasonom. 27. t. m. zvečer je več sto rojalistov in nacionalistov izkušalo vdreti v hišo framasonske lože, kar je seveda zabilila policija.

Občne za cerkev. Občinski svet v Versaillesu — tik Pariza — je dal škofu na razpolago palačo, kjer je prej stanoval general Pechalves.

Solidarnost katoličanov. Španski škof v Badajosu je ponudil kardinalu Richardu vse svoje palače, semenišča in vsa župnišča za uboge in stare francoske duhovnike. — V Rimu nameravajo bogati katoličani ustanoviti posebno zavetišče za francosko duhovščino in fond, ki bo gmotno skrbel za bogoslužje na Francoskem.

Sodišča. Sendiško sodišče je obsodilo župnika na denarno globo 100 frankov, kjer je ob priliki sekvestracije cerkve razžalil zastopnike oblasti. Škof Turinaz iz Nancyja je obsojen na globo 50 frankov, ker je baje tudi razžalil nekega orožnika.

ANGLEŠKO OSVAJANJE.

Turški valj iz Bassore javlja sultanu, da sta dve angleški bojni ladji na otoku Nedjah razobesile angleško zastavo. V Carigradu so zelo razburjeni. Otok Nedjah je v perzijskem zalivu ob arabski obali.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po niški ceni.

Gospodarstvo.

Tržne vesti.

V pretečenem tednu se tržni položaj ni nič spremenil in moramo javiti popolno stagnacijo v kupčiji. Vkljub temu pa so ostali vsi predmeti pri svoji ceni in stagnacija na tržišču ni mogla znižati cen. Obili sneg preprečuje vsak dovoz, vodni transporti so ponehali in to je naravni vzrok kupčijskega miru. Konsum ni prišel na pozorišče in tudi ponudniki so nastopili v jako neznačajnem številu. Tendence in cene so vztrajale ter bodo današnje cene gotovo še nekaj časa ostale nespremenjene.

Pšenica nam ni nudila sprememb. Ponudniki so radi popuščali v cenah, ker kupci niso reflektirali na blago. — Tendence vstrajna. — Budapeški spekulant so se izgubili, ker ne morejo premakniti cen. Efektivna kupčija je le neznačajno si pridobila vsled vremena. Termin pa so ostali nespremenjeni.

Rž nespremenjena.

Oves se je zopet okreplil, in je cena ugodna lastnikom. Tendence stalna.

Turšica ni spremenila cen, akoravno je bilo zanimanje majhno in promet neznačajen.

Moka se ni spremenila.

Otrobi vživajo precejšnje zanimanje.

Spirit nespremenjen.

Šlakor istotako nespremenjen. Prva roka ne ponuja, medtem ko zahteva druga za takoj K 69 1/2 Ljubljana.

Kava nespremenjena.

Razstava prašičev in perutnine v Gorici. C. kr. kmetijsko društvo za Goriško namerava prirediti meseca februarja 1907 v Gorici razstavo prašičev in perutnine. Ministrstvo za poljedelstvo bi prispevalo dotičnim stroškom z zneskom 1500 K.

Književnost in umetnost.

Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. Urejuje Anton Koblar. Letnik XVI. Vsebinska 5. in 6. sešitka. Razprave. 1. Dr. Josip Gruden: Suzana Gornjegrajska. Epizoda iz reformacijske dobe. 2. Dr. Fran Ilešič: Kranjsko-slovenski prevod Parhamerjevega katekizma iz sredine 18. stoletja. 3. Leopold Podlogar: Božja pot pri sv. Frančišku nad Planino v Beli Krajini. 4. Anton Aškerc: Slovenski akti iz mestnega arhiva ljubljanskega. (Francoska doba.) 5. Ivan Vrhovnik: Iz dnevnika Blaža Blaznika. Slovestvo. Viktor Steska: Pontes historici liturgiae glagolita-romanae a XIII ad XIX saeculum. Anton Koblar: Cerkveni spomeniki lavantinske škofije. I. Dekanija gornjegrajska. Anton Koblar: Slovenska bibliografija. Mali zapiski. Viktor Steska: Odborova seja »Muzejskega društva za Kranjsko«. Milan Pajk: Ozebna vest. Milan Pajk: Novi člani od 1. septembra t. l. Milan Pajk: Reklamacije. Milan Pajk: Ob koncu leta opomin društvenim članom.

Beethoven — dramatiziran. Znani francoski dramatik Rene Fanchois je napisal v stilih dramo »Beethoven«, ki uprizarja življenje slavnega glasbenika. Drama se bo predstavljal v gledališču »Odeon« v Parizu.

Koledar za kmetovalce 1907, ki ga je uredil drž. mlekarški nadzornik Legvart, je ravnokar izšel. Koledar so spisali najboljši slovenski strokovnjaki iz vseh strok kmetijstva v kratkih in umljivih člankih, kmetovalcu vedno potrebnih. Cena koledarju je 1 krono 60 vin., s pošto 1 K 80 vin. Naroča se pri tvrdki Ivan Bonač v Ljubljani.

Zgodovinska srbska drama v zagrebškem gledališču. Na 23. decembra so vzpizorili v Zagrebu historično dramo Miloša Cvetiča. Naslov ji je »Nemanja« in obsega 5 dejanj. Dejanje se vrši v dvanaestem stoletju, ko so živeli Srbi brez vodstva razkropljeni po današnji Stari Srbiji. Nemanja, glavni junak drame se bori za edinstvo svojega naroda, kar se mu po zmagi raznih zaprek posreči. Drama je dosegla nenavadno velik uspeh, ki ga ne pripisujejo v toliki meri avtorjevi umetnosti, ampak slučaju, da se gre pri vzpizoritvi te prve drame iz življenja Srbov za zblizevanje obeh bratskih narodov — Hrvatov in Srbov. Ponudila se je torej mnogim prilikam, da dajo duška jugoslovanski ideji.

Domača umetnost. Za božične praznike je izdelal tukajšnji pasarski mojster Ivan Kregar krasno monštranco za romarsko cerkev Matere božje na Sveti Gori pri Gorici. Monštranca je v renesančnem slogu. Glavni svit ima prodrte okraske; vinska trta, s klasiem, vmes pa so pomešani žarki. Srednji okrasek je bogat renesančni sestav. Okrasek okrog Najsvetejšega je filigransko delo. Na vrhu monštranice se majestetično dviga križ, okrašen z diamanti; ravno s takimi kamenčki okrašena je lunula. Stojalo krasijo štiri email-podobne na zlati podlagi: svetogorska mati božja, sv. Frančišek, sv. Anton in sv. Neža. Nad držajem pa je kip sv. Janeza Krstnika (70 mm visok), kateri kaže s prstom na Najsvetejšo. Opazili smo tudi, da je monštranca na zadnji strani okrašena, kar navadno ni. Sploh je delo v vseh detailih skrbno in natančno izvršeno. Monštranca je vsa iz srebra, okrašena s pravimi kamenčki in v ognju pozlačena.

Castno nagrado hrvaškega pevskega društva »Kolo« v Zagrebu in »Glasbene Matice« v znesku 100 K je hrvaška in slovenska jury soglasno prisodila Franu Ser. Vilharju, profesorju glasbe v Zagrebu, za njegovo skladbo »Na Ozlju — gradu«. Kakor znano, je hrvaško pevsko društvo »Kolo« čisti dohodek koncerta, prirejenega v Ljubljani dne 11. novembra 1905, v znesku 122 K 83 h prepuščilo »Glasbeni Matici« v določenih svrhe, v katero naj se porabi. »Glasbena Matica« je iz tega prebitka namenila častno nagrado v

znesku 100 K za najboljšo hrvaško ali slovensko skladbo, ostalih 22 K 83 h pa je prepuščila slovenski družbi sv. Cirila in Metoda. Vseh konkurenčnih skladb je došlo 14. Poleg odlikovane Vilharjeve skladbe so natisna vredne in se bodo od »Glasbene Matice« še posebej primerno nagradile nastopne skladbe, katerih kuverti s skladateljevimi imeni so se po odobritvi otvorili: a) »Idila«, zložil Alojzij Sachs, b) »Zakaj me nečeš?«, zložil Vladimir Stahuljak, c) »Slovenska zgodovina«, zložil Stanko Premrl, č) »Tam na polju, na zelenem«, zložil Oskar Dev. Z enako pohvalo se je jury izrekla tudi o Fr. S. Vilharjevi drugi skladbi »Od savskih bregov«, a ker jo bode skladatelj izvestno v lastni zbirki izdal, jo »Glasbena Matica« ne sprejme v svojo zbirko letnih muzikalij. Kuverti ostalih osem konkurenčnih skladb ostanejo neodprti. Skladbe se vrnejo onemu, ki pove »motto« dotične skladbe ali pošlje »motto« in kak naslov, kam naj se skladba vrne. Po preteku dveh mesecev, to je koncem februarja 1907, se neotvorjeni kuverti sežgo. — Odbor.

Liberalna pogrebščina v Stari Loki.

Jok in stok vlada med loškimi liberalci. Občina za občino je že vrgla liberalce na cesto in zdaj še Stara Loka! Torej celo dika loških liberalcev, prifarški Jožek, z vsem svojim vplivom, silo in zvijačo ni mogel oteti te važne postojanke pred požrešnim klerikalnim zmajem. V par tednih pade še Trata in nato bo le še Škofja Loka za nekaj, a le malo časa še, na razvalinah liberalne slave držala v rokah strgano in umazano zastavo liberalne nadutosti. A tudi tega bo konec.

Da ohranijo Stara Loko, so delali liberalni agitatorji z vso silo. Dneva in luči se te vrste bitja boje. V noči pred začetkom volitve je celo milostna gospa županja v varstvu teme vzela bisago in šla trkat na vrata in prosit pooblastil za liberalne kandidate.

Volivni imenik so popačili po svoje; tako napačno in nepopolno sestavljenega imenika gotovo še niso imeli pri nobenih volitvah. Pri 850 volivcih je bilo do 400 napak! Seveda nismo mogli navzlic 180 reklamacijam popraviti vsega. In ta, tako zverženi, spačeni volivni imenik je bil up do sedaj vladajoče liberalne klike.

Gosposka je poznalaoliko in krotkost liberalcev še izza volivnega shoda pred dvema leti in zato je poslala pred volišče dva orožnika z nasajenimi bajonetmi, da bi brzdale prehudu liberalno kri. A bajoneta se tudi liberalna surovina ustraši in zato je bil mir.

Pri volitvi sami je prišlo večkrat do pravih burnih prizorov, ker liberalna komisija ni hotela veliko naših mož pustiti voliti, češ, da mož ne pozna. Pooblastila naše stranke bi najraje vse za neveljavne spoznala, če je pa katera volivka po zvijači in z lažjo iz nje izsiljeno pooblastilo za liberalno stranko nato postavno preklcala in dala pooblastilo za katoliško stranko, se je redno drugo pooblastilo zavrglo in prvo potrdilo. Vsi ugovori in tudi oni vladnega komisarja barona Schlosserja, so bili zastojni. »Porabi moč, dokler jo imaš,« si je mislila liberalna volivna komisija, ki je pa tudi za svoje čudno postopanje od volivcev slišala take, da jih ne bo izlepa pozabila. Namesto skrbeti za red, je sama izzivala in se norčevala iz katoliškega prepričanja volivcev, a dobila je svarilo od vladnega zastopnika, in tak odgovor od volivcev, da je sramotno pobesila oči.

A bilo je vse zastojni. Zmagala je ljudska stranka v vseh treh podobčinah in v tretjem in drugem razredu, v prvem je propadla za en glas. A tudi ta razred je liberalna stranka postavno dobila in je njena večina v tem razredu nepostavna. Zadnji trenutek reklamacijskega roka, ko ni bilo več mogoče imenika popraviti, je liberalno županstvo vpisalo med volivce prvega razreda prej imenovanega Andreja Hafnerja (Lukovca), ki pa še ni eno leto gospodar v Dorfarjih in torej ne sme voliti v prvem razredu, ampak v drugem razredu. Po postavi bi moral priti v prvi razred največji davkoplačevalec drugega razreda Jernej Triller, naš somišljenik, in potem bi bilo naših 14, liberalnih 13 glasov in bi ne bilo nobenega liberalca več v odboru. Volitev prvega razreda se mora kot nepostavna razveljaviti. V prvem razredu je volil z liberalci tudi graščak Strahl, ki se dosedaj volitev ni vdeleževal, a zdaj je našel v sebi liberalno srce. Zidančja, volilca iz prvega razreda, ki bi sicer volil z nami, so pa liberalci vpijanili in tako zadržali od volitve.

S takimi sredstvi zmaguje liberalna stranka!

Končni uspeh je ta-le: za ljudsko stranko je bilo oddanih glasov 592, za liberalno 133. Liberalcem v Stari Loki in sploh v loški okolici je odklenalo enkrat za vselej, liberalizem je pokopan.

Med žalujočimi pogrebci po liberalizmu smo opazili tele osebe: Lovrenčkovega Franceta, Martanca iz Binklja in Stejsa iz Moškrija. Zadnjemu je bilo tako hudo, da se ni mogel še predno so bile volitve končane, zdržati solza. Sedečega v komisiji, si ga spoznal po solznih oblokanih očeh. Žalosti ginjen je bil tudi Jugičev Matevž. Star je že, a da bi otel življenje prifarškemu liberalizmu, se ni zbal ne potov, ne znoj. Sicer ga ljudje vidijo le, ko v kapucinski cerkvi kajfež vihti in s pušico pobira. A zdaj je pa šel pobirat k poštenim ženam glasovnice za liberalno stranko. Par jih je premotil, ker žene si niso mogle misliti, da bi človek, ki

Naročite se takoj na „Slovenca“! — Pridobivajte „Slovencu“ novih naročnikov!

ima v cerkvi opravilo in se suče okoli altarja, mogel za liberalce delati. In vendar je bilo tako. Prevarjene žene, ko so spoznale svojo zmožnost, so bile tako razkačene, da bi Matevža do dobrega premikastile, ko bi ga dobile v roke.

Ko je on volil liberalne kandidate, je padla od poštenih mož marsikatera trpka beseda.

Kako je kaj takega vendar mogoče. Skrajni čas je, da merodajni faktorji naravnost povedo, da je liberalizem protikrščanski in da liberalni priganjač ni za cerkveno službo.

Na grobu pokopanega liberalizma pretaka solze tudi Balantov Oton iz Škofje Loke. Tudi on se je veliko trudil z agitacijo, a zla usoda, dobil ni nikogar. Videlo se je, da je še vajenec v agitaciji, sicer bi ne pobiral poblastil od moki volivcev. Pozabiti ne smemo zaslug tudi obeh učiteljev, Kržiča iz Zabnice in Potočnika iz Reteč. Ko bi ljudje kaj dali na njuno besedo, bi danes ne bilo nobenega klerikalca v odboru, a bilo je vse zastoj. Lahko sta videla, da nima liberalen učitelj med ljudstvom nobene veljave. V žalosti ju je tolažil sopogrebec učitelj Zahrastnik iz Škofje Loke. Ker je pri vsakem pogrebu ženska, ki nese luč, prišla je na liberalno pogrebščino v Stari Luki Jožkova Jerica, da prevzame to opravilo. Pač si je mislila: pred tremi leti in danes, kak razloček, kako veselje takrat, saj se je praznovala ženitnina, in danes tako žalosten pogreb, brez križa, brez zvonjenja, brez duhovna! Da, tako umrje in se pokopje brezverec, in to je liberalizem.

Vsa čast pa možem, ki so se borili za sveto stvar in ji pripomogli do zmage. Čast možem iz Mavč in Sore, ki se niso ustrašili dolge poti, čast onim starčkom, ki so navzlic starosti, zimi in težavni poti dva dni po vrsti prišli volit, kakor n. pr. 77letni starček Jamnik iz Planice, ki je prišel v enem tednu trikrat dobre dve uri dolgo pot ob snežnem meteu. To je navdušenje, ki pribori zmago! Slava vsem zavednim katoliškim volivcem!

Po končani volitvi so imeli liberalni pogrebci sedmino, ali kakor Ločani pravimo, »trento«, pri Francetu pred mostom. Nato so priredili še svoje vrste kondukt. Na treh vozeh so spremili na dom onega volivca prvega razreda, katerega so zjutraj opijanjili zato, da ni šel volit. Pač je bila vesela tega kondukta verna žena in sorodniki, ko so moža v takem položaju ti ljudje domov pripeljali. Žalosten pogreb!

Štajerske novice.

š Narodni svet za — volitve. »Narodni List« je hud, ker nam ni ljub tak narodni svet, ki bi veljal v prvi vrsti samo za mešetarjenje z mandati. G. Spindler morda pozna uredbo čeških narodnih svetov, potem bo tudi vedel, kako bodi skupno narodno delo narodnih svetov in v kaki obliki bi tudi češke stranke »narodnega sveta« ne sprejele.

š Izobraževalno društvo v Celju. Na novega leta dan popoldne ob 3. uri bo ustanovni občni zbor »Izobraževalnega društva v Celju« v veliki dvorani »Narodnega doma«. Shod bo zaupen, samo za povabljen. Govoril bode državni poslanec dr. Anton Korošec o izobrazbi. Podlaga društva bodo načela katoliške cerkve in pa jezik slovenskega ljudstva. Vsi povabljeni naj se udeležijo ustanovnega občnega zbora, na katerem se bo še natančneje govorilo o pomenu društva. Kdor ni dobil vabila, ga lahko dobi pred shodom v »Narodnem domu«.

š Po nedolžnem obsojena. Kakor znano, je bila Marija T. iz Drstenika od ptujske sodnije obsojena na 24 ur zapora, ker je raztrgala pri posestniku P. eno številko »Štajerca«. Čeravno lastnik dotične številke ni zahteval nikake odškodnine in je tudi ni tožil, je kljub temu tožilo imenovano dekle upravnitvo »Štajerca«. Ptujska okrajna sodnija jo je zaradi poškodovanja tuje blaga obsodila na 24 ur zapora, katero kazen je imenovana takoj prestala. Pritožila pa se je na višje oblasti ki so odklonile njeno pritožbo. Minoli teden pa je o tem razpravljalo tudi najvišje sodišče. In to je razsodilo, da je bila obsodba ptujske sodnije nepostavna — torej krivična. Kdo pa povrne deklici stroške in pa prestano kazen? — »Štajerc« o tem molči kakor riba!

š Vlak je povozil dne 20. t. mes. pri prehodu v Leiterspergu delavca Janeza Ferka. Hotel se je izogniti iz Marjboru vozečemu vlaku, zato je stopil v drug tir, po katerem je privozil osební vlak iz Gradca. Stroj ga je zgrabil, mu zlomil nogo ter ga hudo poškodoval po glavi in v prsih. Ponesrečenec je še isti dan umrl v bolnišnici.

š »Zadruga« se imenuje novo glasilo celjske »Zadrugne Zveze«. Prva številka je že izšla deloma samostojno, deloma kot priloga »Domovini« in »Narodnemu Listu«.

š Iz politične službe. Vođa okrajnega glavarstva v Celju, g. nadkomisar Edvin Prah pl. Thalfeld je dobil naslov in značaj okrajnega glavarja. Kot tak pride k glavarstvu v Ptuj.

š Zanimivo! Po zadnji »Domovini« posnamemo sledečo kurioznost o sodnih razmerah Wagnerske »Zlahte« v Šmarju pri Jelsah: Vse pa presega način, kako se Wagnerjeva trgovina podpira od strani tukajšnje sodnije. Okr. sodnik je namreč pravi brat in zet trgovca Wagnerja. Ta je torej sodnikov brat-tast, so-proge sodnikov oče-tast-svak in če Bog dá, postane še ded svojih nečakov. Ne izrečemo še podrobnosti o tem, kako se ta gospod kot zaprisežen sodnijski cenilec vporablja; ne,

kako se je njemu vsled povedanega gotovo redkega sorodništva in svaštva število odjemalcev pomnožilo. Pisali bomo pa o tem, če se razmere kmalu ne izpreme, ali če on res dobi še nekako zato, da bo mera polna, sedaj pri tukajšnji sodniji izpraznjeno službico državnopravnega funkcionarja. Osebe, ki v poučenih krogih občejejo, so vest raznesle, da je ista njemu sigurna. Slovenskim trgovcem je vseeno, kdo zasluži tiste bore kronice. Ali to jim pa ne more biti prav, da bi se že itak protežiran četrti tovariš še s tem bolj podprl, da bi se vez med sodnijo in njegovo štacuno še bolj pritrdila. Zakaj vsi občutijo, koliko je vsaka taka vez zanj vredna, ker je obnem drugim v škodo. Gospod prezident v Celju pa bi dobro storil, če bi razmišljeval o tem, ali je tak sorodniški položaj, kakor je ta v Šmarju, v prid ugledu sodstva. Trgovcem konkurentom je v očitno kvar, če se tudi pravega tekovanja ne vstrašijo. Ali to je tekovanje pod visokim pritiskom?

š Zaročil se je g. Edvard Kukuc, ravnatelj »Deliške pivovarne«, z geo. Fani Seniča, veleposestnikovo hčerjo v Zalcu.

š Dvojna mera mariborskih mestnih očetov. Vsakemu je še menda v spominu, kako krivično je nastopal mestni urad proti Cirilovi tiskarni zaradi slovenskega napisa ter ga slednjič po svojih organih res odstranil. Zapovedali so namreč naši očete, da se imajo odstraniti vsi slovenski, oziroma dvojezični napisi, ki molijo v mestno ozračje. Vprašamo slavne naše očete, velja li ta naredba samo za Slovence in ne tudi za Nemce? Zakaj se je odstranil dvojezični napis Cirilove tiskarne, dočim štrle dvojezični napisi nemških trgovcev mirno v mestno ozračje? Tukaj se jasno vidi dvojna mera mariborskega mestnega urada! Nemških trgovcev, kakor g. Pichlerja, R. Strohmayr-ja, K. Worsche-ja i. dr. se še niti opominjalo ni, naj odstranijo dvojezične napise, a Slovincem se odstranjajo s silo. Slovenski kmetje, ogibajte se takih nemških trgovin, ki vas hočejo pod krinko dvojezičnih napisov zvabiti v svoje trgovine, da vrnejo to krivico mariborskega mestnega urada z jednako mero.

Iz slovanskega sveta.

sl Nova tiskarna v Splitu. Dalmatinsko namestništvo je podelilo dr. Trumbiću dovoljenje, da sme ustanoviti v Splitu novo tiskarno.

sl Najstarejša Čehinja. V Chicagu v Ameriki živi Barbara Ziegrosser, ki je že 113 let stara. Ko je bila 80 let stara, šla je v Ameriko k svojem sinu Jožefu, ki je bil v Vodnjanih na Češkem usnar.

sl Maloruska predavanja v Peterburgu. Na svobodni univerzi prof. Lesyafta v Peterburgu bodo tri stolice iz ukrajinoznanstva in sicer: zgodovina Ukrajine, ukrajinskega jezika in slovstva. Za ta predavanja se je vpisalo že 300 poslušalcev. Zgodovino Ukrajine bode predavala Aleksandra Efimenkova, ukrajinski jezik prof. A. Krimskij in ukrajinsko književnost prof. D. Ovsjaniko-Kulikovskij.

sl Obsojeni poljski uredniki. Iz Poznanja se poroča, da je pruska vlada obsodila urednika »Głosica Wielkopolskega« na 150 mark globe in urednika »Pracy« na 50 mark globe v zadevi stavke poljskih šolarjev. Dalje se javlja, da so aretirali urednika »Postepa«, Julijana Droho, ki ga bodo tožili radi 20 tiskovnih prestopkov.

sl V Odesi se je osnovalo izseljevalno društvo, ki bode ustanavljalo poljedelske in obrtnijske naselbine za žide izven Evrope.

sl V podporo podučevanja poljskega jezika. Prebivalci mesta Poznanj so imeli te dni zborovanje, pri katerem so se spominjali umrlega rodoljubnega nadškofa dr. Fl. Stablev-skega ter so hkrati sklenili v njegov spomin prirediti zbirke za ustanovo pod naslovom »V podporo podučevanja materinskega jezika za poljsko dečo«.

sl Preganjanje Poljakov. »Dziennik Poznanski« poroča, da poljski župnik Grilevič iz Slesine, ki ga je pruska vlada tožila zbog ščuvanja (!) zoper vladne predpise na shodu v Naku, je bil obsojen k najvišji denarni globi 500 mark. — Poljak Jakop Visocki je dobil vladni ukaz, vsled katerega mora zapustiti Poznansko zavolj tega, ker njegovi otroci ne odgovarjajo pri krščanskem nauku v nemškem jeziku. Visocki prebiva na Poznanskem že 45 let in ima 8 otrok.

Železniki in njih propad.

Glede na dopis, priobčen v Vašem listu z dne 22. t. m. št. 293 pod zaglavjem: »Železniki in njih propad«, prosim podpisana fužina na podlagi § 19 tisk. zak., da sprejmete v zakonitem času in na zakonitem mestu sledeči popravek:

Ni res, da bi bil Kovaški hrib svoj čas občinski, ni res, da so ti ljudje, ki imajo sedaj Kovaški hrib, dobro vedeli, da je bil gozd nekaj občinska last in ni res, da bi se tu moglo govoriti o kakem priposestovanju v 30 ali 40. letih, res pa je, da je bil ta gozd — katerega pravilno ime je »Kovaški vrh« — vedno in vsikdar last fužine Zgornji Železniki, kar dokazujejo po eni strani c. kr. zemljiške knjige in stare listine, po drugi pa neprestano izvrševanje dejanske posesti od strani fužine.

Ni res, da je bil Kovaški hrib že razdeljen med nekatere posestnike, ki so nekaj let sem davke plačevali; res pa je, da je pač že pred 66 leti c. kr. okrajna sodnija z obvestilom št. 1465 z dne 3./9. 1840, odnosno c. kr. okrajna oblast (k. k. Kreisamt) z odlokom z dne 28./8. 1840 na prošnjo fužinarjev dovolila, da si

smejo to svoje skupno posestvo med seboj razdeliti, vendar se razdelitev ni izvršila in je gozd ostal slej kot prej njih skupna last.

Ni res, da si je smel vsakdo iz tega gozda drv pripraviti, kolikor je potreboval, res pa je, da tam razun fužine ni smel nihče sekati kot njeni delavci in kovači, katerim je fužina dobavila drv za kurjavo dovoljevala, to pa po svoji prosti volji in v gotovi izmeri.

Železniki, 27. grudnia 1906.

Fužina Zgornji Železniki.
Ant. Globočnik, načelnik.

Razne stvari.

Podraženi časopisi. V Draždanih so vsi časopisi vsled podražanja papirja in višjih plač stavcev zvišali naročnino. Tudi nekaj ogrskih listov zvišalo je naročnino. Tudi »Slovenec« trpi vsled istih razmer, a naročnine ne poviša. Zato pa pričakuje, da mu vsak naročnik ob Novem letu pridobi vsaj enega novega naročnika. Kjer eden ne zmore, naj se jih naroči več skupaj, da tako povzdignemo »Slovenca« do vedno večje stopinje.

Župan iz Bukarešta na Dunaju. Dne 2. januarja se pripelje na Dunaj župan iz Bukarešta M. Cantacuzeno, da vrne županu dr. Luegerju obisk v Bukareštu. To potovanje bi se imelo že davno izvršiti, a je bilo vsled dr. Luegerjeve bolezni preloženo do 2. januarja.

Važen izum. Izumitelj holandske podmorske ladje je izumel sredstvo, s katerim bo mogoče napraviti bojno ladjo za bojevanje popolnoma nesposobno, ne da bi se pri tem popolnila, ali da bi poginilo moštvo. Ladja bo samo obstala na mestu in se ne bo mogla več nikamor ganiti.

Grozna vraža na Javi. Prebivalci otoka Jave verujejo zelo v vraže. Najhujša je tista v vampirja, ki ga imenujejo Madjan gadungana. Ta njihov vampir je človek, ki ima to lastnost, da se loči na večer glava od njegovega telesa, leta vso noč okrog in se zjutraj vrne in združi zopet s telesom. Ta glava se prikrade ponoči k specim deklicam in jim izpije kri, da potem kmalu umrjejo. Na otoku Javi je razširjena med mladimi dekleti sploh zelo sušica, vsled katere blede in napedel umrjejo. Vse take slučaje pa pripisujejo otočani vampirju. In ker je ta človek po njihovem mnenju živ, poiščejo staro čarovnico, ki ga kmalu »najde«. Tega potem ubijejo, njegovo rodbino požene po svetu in njegov dom zažgo. Žrtve take grozovitosti so navadno tisti moške, ki jih starka-čarovnica sovraži.

Drama v bolnici. V Budimpešti je meseca septembra žena trgovca Jožefa Weisza z polila ponoči posteljo, v kateri je spal njen mož s petrolejem in jo zažgala. Nato je šla na hodnik in zaprla sobo. Vsled dima so prihiteli kmalu sosede in rešili trgovcu življenje. Jožef Weisz je dobil le nekaj neznatnih opeklin. Ženo, ki se je zagovarjala, da je storila to dejanje, ker ji je mož rekel, da jo zapusti, je policija aretirala in jo oddala sodišču, ki je proti njej nastopilo radi poizkušene umora. Ker je žena imela srčno bolezen, je bila oddana do obravnave v kaznišniško bolnico. Njen soprog je te dni prosil njenega zagovornika, da ga popelje k ženi v bolnico, ker se hoče z ženo spraviti. Dne 21. t. mes. sta se peljala zagovornik in trgovec Weisz v kaznišniško bolnico. Ko je žena zagledala svojega moža, je grozno zakričala in se zgrudila mrtva na zemljo. Zadel jo je srčna kap.

Stokronski ponarejeni bankovci krožijo po belovarskem okraju na Hrvaškem.

Morilec prijet po 22-tih letih. Leta 1884. je bil pri Dubici umorjen in okraden neki kmet, a morilca ni bilo mogoče najti. Te dni pa je prišlo na tamošnje orožniško postajo anonimno pismo, ki navaja kot morilca posestnika Mišljenoviča in Grujico v Bosni. Preiskava je dognala, da sta to prava morilca. Oba so že prijeti.

Ladja, ki straši. Ladje, ki so vozile na poti iz Evrope v zapadno Ameriko mimo rta Roga, so videle vedno tam nekakšno ladjo, ki jih je zelo vznemirjala. Nekoč je skušal stvar preiskati neki italijanski parnik, a je običal prej na neki skali. Zdaj se je zavzelo za stvar hidrografično društvo Zedinjenih držav. Preiskalo je rt in dognalo, da ima neka iz morja moleča skala popolno podobo ladje in še zlasti iz daljave. Tako je strah odpravljen, a skalo so zaznamovali v zemljepisu kot »Skalo, ki je slična ladji«.

Po telefonu javljen samoumor. Uradnik mestne občine v Budimpešti, R. Pazman, je poneveril 8000 K. Nato je pozval po telefonu župana in govoril sledeče: »Tukaj Pazman. — Prosim, ali ste me prijavili?« — Župan: »Sem!« — Pazman: »Potem z Bogom! Grem v svojo sobo, da se ustrelim!« — In Pazman je šel od telefona in se ustrelil.

Hrvaški atlet Rajčević je dobil v borenju v Buenos Aires prvo nagrado, ki znaša 20.000 frankov in poleg tega neki zlat dar.

Sto let stara, a se hoče ločiti. Zakonsko življenje ima mnogo težav in bridkosti. Mnogo je ljudi, ki to odkrito priznavajo: nekateri tako hite, da se hočejo že par let po poroki ločiti, drugi nekoliko pozneje, le malo pa je ljudi, ki potrebujejo za to konstatiranje toliko časa, kot gospa Marta Munt iz Kanzasa, o katere cudni zgodbi pripoveduje newjorski časopisi. Marta Munt je stara 105 let. Te dni je prišla k sodišču in izjavila, da se hoče od svojega 97 let starega moža ločiti, ker jo je začetkom decembra zapustil. Tudi Marta Munt hoče biti sedaj svobodna ter obljublja, da se, ako ji ločijo zakon, drugič prav gotovo nič več ne omoži.

Otroka prodala za 3 K 75 vinarjev. V Rainfordu na Angleškem je neki rudar popival v gostilni, ko stopi v gostilno neka ženska v spremstvu dveh moških in otroka. Ženska je na ves glas dejala, da bi rada koga dobila, ki bi od nje kupil otroka. Rudar je bil nekoliko vinjen, pa je bil za tako kupčijo takoj pripravljen. Ponudil je ženski 3 K 75 h in ženska mu je izročila otroka, lepo 10letno deklico, nakar je takoj šla iz gostilne. Kdo je bila ta ženska, nihče ne ve. Rudar hoče deklico vzgojiti.

Premeten slepar. V Budimpešti je prišel k nekemu zlatarju eleganten gospod v spremstvu slug v livreji in se predstavil za grofa Pejačevića iz Rume. Izbral je dragocen diadem in ga ukazal poslati v palačo avstrijske delegacije, kjer ga bo tudi plačal. Zlatar je tako storil, a tisti, ki je izročil v palači diadem nekemu slugi, ni dobil denarja, čes, grofa ni tam, ampak da šele pride. Sluga, ki je diadem sprejel, je nato z diademom izginil. A roka pravice ga je zasačila na postaji, kjer se je izkazalo, da ni bil to grof Pejačević, ampak navaden slepar.

Davek na klavirje. Francoska zbornica je odklonila predlagani davek na klavirje.

Casnikar nalašč v ječi. Sotrudnik budimpeštanskega lista »A Polgar« Aladar Fodor se je pustil od nekega kolega nalašč obdolžiti tatvine samo zato, da je kot jetnik prešturil razmere v budimpeštanskih zaporih in jih osvetlil. Sedaj ga sodišče zasleduje radi tega, ker si je nadel kot »tat« drugo ime in se tako preoblekel, da je sodišče zapeljal.

Samoumor na moževem grobu. Na sveti večer se je pripeljala na Dunaj vdova Korne-lja Bendeković iz Zagreba. Prenočila je v nekem hotelu, na sveti dan pa se je peljala na centralno pokopališče na grob svojega moža, trgovca Ignacija Bendekovića, ki je umrl nedavno v dunajski bolnici. Nakrat je ženska potegnila iz žepa revolver in se ustrelila. Pri samomoru ki so našli pismo, v katerem pravi, da gre v smrt vsled žalosti nad možovo smrtjo.

Trideset konj zgorelo. Iz Marsilje poročajo od 27. t. m.: V središču mesta je izbruhnil požar, ki je popolnoma uničil hleve in lope največje tvrdke za transporte. Zgorelo je tudi 30 konj in nad 50 voz. Škode je nad pol milijona frankov.

Statistični pregled avstrijskih pošt in br-zojavov l. 1905. Avstrijskih pošt je 8480, pet jih je v kneževini Liechtenstein in 37 v evropski in azijski Turčiji. Na 3099 prebivalcev pride približno ena pošta. Poštne znamke in vrednostne papirje je prodajalo 29.750 prodajal, nabiralcev za pisma je 36.956. Pošto je prevažalo leta 1905 2667 vlakov, ki so prevozili 64.466.752 km, na cestah je prevozilo 22.303 poštne voze, 53.646.777 km, 118 parnikov oziroma jadrnic je prevozilo 3.215.133 km. Pisem je prevažala naša pošta lani 1.421.290 tisoč 950, zavojev 57.405.460, poštne nakaznice je bilo 31.975.978, časopisov 204.069.300; 995 tisoč 477 pošiljatev ni bilo mogoče dostaviti. — Brzobjavne proge so dolge 41.867.01 km in sicer odpade na državno upravo 37.292.02 km, na železnice 4484.16 km in na zasebnike 93.83 km. Brzobjavne žice so dolge 209.090.03 km, brzobjavnik postaj je 6305 in sicer državnih 3937, železniških 2345 in 23 zasebnih. Na 4147 prebivalcev pride ena brzobjavna postaja. Postaj za promet pisem po ceveh (Rohrpost) je 56, cevi so dolge 86.665 km in so dostavili po cevni pošti lani 8.295.447 pošiljatev. Krajevnih telefonskih omrežij je 335. Telefonske proge so dolge 269.981.88 km. Naročnikov je bilo 53.051, javnih govorilnic 737, telefoničnih središč (central) 467. V mednarodnem prometu je bilo 512 krajev. Lokalnih razgovorov je bilo 164.158.597, interurbanih 2.315.586, brzobjavk 1.799.770, fonogramov 40.678 in brzobjavnih naznanil po telefonu 3854. Razven državnih je še 7137 zasebnih telefonskih postaj, katerih žice so dolge 8708.13 km. Dohodkov izkazuje l. 1905 poštno-brz. uprava 125.222.755 K 84 v, stroškov pa 126.442.516 K 49 v, znaša torej primanjkljaj 1.219.760 K 65 v. Med dohodke pa niso zaračunali prebitek poštne hranilnice v znesku 5.824.646 K 73 vinarjev.

O jetiki je sestavil profesor Jaks v Pragi sledeče stavke: 1. Jetika je ozdravljiva. 2. Poljubovanje in kašljanje v obraz je nevarno. 3. Ne pljuvaj na tla! 4. Snaži svoje stanovanje! 5. Ne trpi prahu v njem! 6. Odpovej se alkoholu! 7. Utruj si telo! 8. Vžijaj tečno hrano! 9. Najboljši zdravili proti jetiki sta zrak in svetloba. 10. Jetika je prokletstvo nezdravih stanovanj.

Požar v jami so imeli v rovu takozvanih Sindikatnih rudnikov v Galiciji. En delavec je zgorel, drugi je pa bil nevarno ranjen.

Zgorela tvornica olja. V Budimpešti je popolnoma zgorela tvornica olja »Ogrske akcijske družbe olja«. Škoda znaša 800.000 kron.

Napačni nadvojvode. V Frankentalu na Bavarskem sta prišla nedavno k zakonski dvojici Schwalb dva gospoda in se predstavila eden za prestolonaslednika Franca Ferdinandanda avstrijskega in drugi za njegovega brata nadvojvodo Otona. Schwalb in njegova soproga sta verjela in obdržala »visoka gosta« s svoji oskrbi. Tekom časa je eden od »nadvojvod« tudi izjavil, da je on pravzaprav umrl avstrijski prestolonaslednik Rudolf. Rekel je, da s hrnanje njegovo premoženje njegov sluga Nikatović, ki se mudi ta čas v Nišu v Srbiji. Nato sta pričela nadvojvodi s posojili. Prvo jima je pripravil Schwalb sam (2000 mark) in drugo (50.000 mark) neka druga gospa. Z delom tega denarja je potoval v Niš Schwalb iskat slugo Nikatovića. Tega seveda ni našel, in ko se je nato ogorčen vrnil, ni bilo tudi nad-

vovod več nikjer najti. Ampak policija je potem oba našla in dognala, da sta to brata Will. Oba sta seveda primerno obsojena.

Nadvojvoda Franc Ferdinand tožen. Nadvojvoda toži pred rimskim sodiščem glavni dedič kardinala Hohenloha. Zadnji modenski vojvoda Franc V. je dovolil kardinalu Hohenlohu I. 1859, da sme vporabljal do svoje smrti njegovo rimsko vilo Tivoli pod pogojem, da poprave zvrši na svoje stroške. Kardinalov dedič je pa zahteval od dediča Estejev, nadvojvoda Franc Ferdinanda začetkoma naravnost, pozneje pa sodnijskim potom 320.000 K.

Bliskanje in gromenje po zimi. Iz Novega mesta se nam poroča z dne 28. t. m.: Kakor v noči od 26. na 27. začelo je zopet nocoj tako močno snežiti, da je jutraj bila komaj napravljena gaz zopet iznovega popolnoma zamedena. Danes sneži ves čas neprenehoma dalje, vmes buči burja, okrog 10 ure dopoldne je močno gromelo in se bliskalo.

Nemški prestolonaslednik — gentleman. Nekateri češki listi prinašajo le-to senačno poročilo: Ko se je pretekli mesec vračal nemški prestolonaslednik iz Kfenova čez češke Budjeovice in Prago v Berolin, pozvan je bil gostilničar na železniški postaji v Veseli, gosp. Graf, da za prestolonaslednika in njegovo družbo pripravi malo okrepčilo. Gostilničar je za imenitnega gosta rezerviral posebno sobo, kupil je novo namizno perilo, izposodil si je za 60 kron srebrno namizno pripravo, okrasil sobo s cveticami ter je postregel prestolonasledniku in njegovim družbi z izbranimi jedmi. Račun je znašal 160 kron; bil je brez ugovora izplačan. Toda prestolonaslednik se je pritožil radi »nečuvstvo« dragega računa in vsled tega je bila po ukazu železniškega ministrstva pogodba najemniku restavracije g. Grafu odpovedana in takoj razpisan nov konkurz za najemščino. Vsi češki listi, ki so to vest prinesli, izražajo se zelo ogorčeno o prestolonasledniku, ki ni priznal vseh stroškov, ki jih je gostilničar zavoljo njega imel in ki s tako pritožbo more uničiti poštenega človeka. Ako noče nemški prestolonaslednik jesti v gostilni na postaji, kjer, kakor je tudi navadnim ljudem znano, je vse dražje nego v drugih gostilnah, naj si s seboj vzame vsakokrat nekaj jedi »za na pot«, prostora je v dvornem železniškem vozu dosti, tako bode vse boljši kup in ni mu treba Prevzišeni žep izprazniti v kakšni restavraciji v Veseli!

Roparjevo pismo višjemu državnemu pravdniku. Na dosmrtno ječo obsojeni roparski glavar Musolino je iz ječe v Portolongone pisal pismo, v katerem se pritožuje, da dobi tako malo jesti, da bo lakote umrl.

Ponarejeni demanti. V neko dunajsko zastavljavnico je prinesel neki postrežček demantov in dobil nanje 700 kron. Pozneje so dognali, da so demanti ponarejeni. Čez par dni je prišel zopet isti postrežček z demanti, a to pot so ga odslovili. Na skrivaj pa mu je sledil detektiv, ki je gospoda, kateremu je izročil postrežček demante, aretirali. Dognali so kmalu, da je to 24letni kontorist Alfred Koppel, ki je goljufal ponarejenimi demanti. Ti niso bili napravljeni iz stekla, ampak so bili takozvani »beli safiri«. Imitacija pa je bila tako izvrstna, da je presenetila celo veščake. Aretirani Koppel je imel še nekega druga, ki pa je pobegnil preko meje.

V kolikih izvodih izhajajo pariški listi. »Petit Parisien« izhaja v 1.250.000 (ob nedeljah v 1.500.000) izvodih. »Petit Journal« v 850.000, »Journal« v 650.000, »Matin« v 450.000 izvodih. V 100.000 izvodih izhajajo »Echo de Paris«, »Eclair«, »Petite République« in »Croix«. Od ostalih listov izhaja »Libre Parole« v 60.000 in »Radical«, »Aurore« in »Lanterne« v 20.000 do 40.000 izvodih. Časopisi »Temps«, »Figaro« in »Gaulois«, katerih posamezni izvodi stanejo po 15 centimov, izhajajo po 30 tisoč izvodov. »Journal des Débats« katerega eden izvod stane 10 centimov, izhaja v 18.000 izvodih.

Prenarejeni »Faust«. Goethejevega Fausta je vnovič predelal za oder Francoz Henri Bataille. Igrali ga bodo v Parizu in ulogo Mefista ima v rokah Sarah Bernhard.

Odprav vojnih sodišč na Francoskem. — Francoski vojni minister je predložil ministrskemu svetu zakonski načrt o odpravi vojnih sodišč. Civilnim sodiščem se nakažejo vsi prestopki in hudodelstva. Odpravi se smrtne kazni v mirnih časih. Tudi kazenske stotnije nameravajo odpraviti in uvesti pobiljševalne stotnije.

Kongres zdravnikov za živčne bolezni se je vršil te dni v Čikagi. Dognalo se je, da je v Ameriki največ na živih bolnih ljudi. To pa zato, ker ni nikjer na svetu tolike požrtvovalnosti za denar kakor baš v Ameriki. Američani vedno potujejo, žive v večni skrbi za pomnoženje svojega premoženja in najdejo komaj čas, da hranijo svoje telo. Neki profesor je izjavil, da bo tekom dveh generacij napadla bolezen na živih prebivalce celega sveta. Na shodu so sklenili delati nato, da se bolezen kolikor možno onemogoči.

Dnevne novice.

+ »Narodna založba«. Vzporedno z »Zapiski slovenskega kolesarja« se v »Narodu« vlečejo že cel teden rimsko numerirani članki o »Narodni založbi«, strahovito zamudno delo nekega neumornega tintomaza, ki bi bil rad literat, kulturni historik in dalekoviden političen obmen. Ker ta esejist, katerega vsaka vrstica stane obilo potu, kadar piše članek numero I., ne ve, kaj bo rodil v članku numero II., se mu pripetijo vsakovrstni kozli. V nu-

mero I. svojega članka o »Narodni založbi« piše:

»Predvsem nam je treba književnosti, ki povzdigne splošno omiko Slovencev tako, da naš narod vsaj približno pride na to kulturno stopnjo, na kateri so drugi narodi.«

V članku numero II. pa izvaja prepozno porojeni ženij, da je Slovencem predvsem treba take literature, kot je n. pr. v nemški »Gartenlaube« ali pa recimo v »Grofici beračici«. Tako pride narod vsaj približno na tisto kulturno stopnjo, na kateri so drugi narodi. Ni pa še vseh stvari konec. V članku numero III. se pisec huduje nad moderno individualistiško umetnostjo ter pravi o novem književnem podjetju, ki se bo kmalu osnovalo, sledeče:

»Narodna založba« seveda ne bo reševala literarnih in umetniških problemov, nego bo zalagala beletristične spise, naj pripadajo njih avtorji katerikoli struji. Izključevala pa bo dela, ki razširjajo kosmopolitizem in zasmejujejo ter ubijajo narodne ideale, kakor bo tudi izključevala spise s strankarskimi tendencami.«

Nekako 120 vrstic pozneje pa se spravi nad »Leposlovno knjižnico« in »Katoliško tiskarno«, ker propagirata tudi — »nevtraln« umetnost! »Narodna založba« bo torej književno podjetje, ki bo »izključevalo spise s strankarskimi tendencami«, ki bo torej nevtraln, obenem pa se bo zagnalo v boj proti književnim podjetjem, ki delajo za »nevtraln« umetnost. Tak je torej ta embrijo, ki bo obenem mahal tudi po »klerikalcih« in njihovi umetnosti. V članku numero IV. v sinočnjem »Narodu« nam »Narodna založba« še več obeta. Ona se ne bo pečala z Bourgetovo »Razporoko« in drugimi takimi stvarmi, ki so ji previsoke; tudi Dostojevski ji je klerikalec. Ona bo izdala »popularno zgodovino turških vojsk, slovenske reformacije, angleške revolucije in zgodovino italijanskega rissorgimenta«. »Rissorgimento« liberalne stranke na Kranjskem pride na vrsto pozneje, istotako »Grofica beračica«, kadar bo narod premagal moderni individualizem v slovstvu. — Taka je torej ta »kultura« v štirih člankih, za katero tiči — goli profit.

+ **Snovanje posojilnic in drugih zadrug.** Po mnogih krajih bi ljudje radi snovali posojilnice-rajfajzenovke in druge zadruge, a ne vedo kako začeti in kam se obrniti za pomoč. Opozarjamo vso slovensko javnost, da je »Zadruga Zveza« v Ljubljani pripravljena brezplačno dajati vsa pojasnila za snovanje in voditev posojilnic ter drugih zadrug. Pošilja tudi brezplačno svoje uradnike k ustanovitvam ter gre sploh vsakomur s svetom in dejanjem na roko, komur je za razvoj zadrugištva med Jugoslovani. — Vse dopise je naslavljati na »Zadrugo Zvezo« v Ljubljani.

+ **Posnemajmo!** Italijanska »Lega« je 27. t. m. napravila v promet svoj narodni kolek in v enem dnevu je bilo razprodanih po Trstu in Istri — 100.000 kolekov! To je lep izgled italijanskega patriotizma, kakoršnega pri nas žalibog ni. Posnemajmo ga!

+ **Celjska »Zadruga zveza«.** Na ustanovnem zborovanju štajerske »narodne« stranke oglasil se je tudi gospod Franjo Jošt, ravnatelj celjske »Zadrugne zveze«. Gospod Jošt je priporočal, naj se smujejo kmetijske zadruge in naj se pri snovanju vsikdar ozira na »Zadrugo zvezo« v Celju. Končal je z vzklikom: »Osvobodimo se od vpliva iz Gradca, a pustimo tudi »Zadrugo zvezo« onstran Save, da deluje v svojem delokrogu.« V tem smislu je bila sprejeta resolucija. Sedaj pa vprašamo: Kako se aktivni nastop ravnatelja celjske »Zadrugne zveze« pri snovanju štajerske liberalne stranke strinja s tolikokrat razglašeno objektivnostjo in nestranskarstvom iste zveze. O tem naj sodijo zadruge, njene članice! Nas sedaj bolj zanima to, kaj je gospod Jošt omenil o razdelitvi vlog zadrugnih zvez: Ljubljanska naj deluje tostran Save, celjska pa onstran. S partikularističnega stališča bi to bilo res umevno. Ali pa se v resnici celjska zveza drži tega načela o razdelitvi interesov? Ne, in gospod Jošt je bil neozdravljeno. Razdelitev dela zadrugnih zvez na kraje tostran in onstran Save bi bila le na škodo celjski zvezi, ker po zadnjem njenem letopisu na štajerskem šteje 47 zadrug svojih članic, nasprotno na Kranjskem jih ima 49. Ali pa gosp. Jošt želi, naj bi celjski zvezi bilo dovoljeno, kar ni ljubljanski, in da samo ljubljanska »Zadruga zveza« ima svoj delokrog omejiti le na slovenske dežele tostran Save, a celjski zvezi bodi dovoljeno, da se ne drži tega načela in da sme intrigrirati pri zadrugah, katere so članice ljubljanske zveze? O tem bi radi imeli odgovor od odgovornih faktorjev celjske »Zadrugne zveze«.

+ **Zasebni nastavljenici in liberalci.** Zakon o starostnem zavarovanju zasebnih uradnikov je gotova stvar. Naši liberalci so pri tem delu ostali vedno ob strani, nihče izmed naših liberalcev tega dela niti razumel ni in tik predno so zasebni uradniki dobili to drobtinico, vstal je v kranjski trgovski in obrtni zbornici predsednik izvrševalnega odbora narodno napredne stranke Ivan Hribar in govoril za to, da se vsa stvar zopet zavleče. Če bi obveljale Hribarjeve kapitalistične želje,

bi zasebni nastavljenici zopet lahko — čaka li — boljših časov«. Kljub temu si je »Narod« včeraj upal zapisati, da so to stvar zasebnim uradnikom priborili liberalci. Res so bili za to delo tudi češki liberalci, naši liberalci pa so tozadevno delo pustili samo na ramah poslancev »Slovanske zveze« in jih niti pri odločilnem glasovanju ni bilo. Lenoba in protisocialnost slovenskih liberalcev se je tudi to pot pokazala v električni razsvetljavi. Nobe-nega slovenskega liberalca tudi v odseku ni bilo! Zasebni nastavljenici to dobro vedo — če si pa »Narod« kljub temu upa še slepariti javnost, je to navadno razžaljenje zasebnih nastavljenic, o katerih menda »Narod« misli, da se niti za svoje stanovske stvari zadostno ne brigajo. Če bi bili zasebni nastavljenici odvisni od dela naših liberalcev, bi danes ne imeli sploh nikakega starostnega zavarovanja. Kar je na zakonih slabega, to je res delo liberalcev, to je res delo liberalnih kapitalistov.

+ **Teta Ajka pripoveduje . . .** V »Slovenskem Narodu« čitamo naslednje premišljevanje o narodnonapredni stranki: »Za državni zbor smo pri kraju, in brez posebnega pomena je, če je v Ljubljani ta ali oni izvoljen državnim poslancem. Pač pa bi bila velika napaka, če bi naša stranka pri državnoborskih volitvah se hotela izkrvaveti. Glavni namen naše stranke mora odslej obstajati v tem, da kolikor mogoče obdrži svojo pozicijo v deželnem zboru. Če pa nas bode tudi v deželni zbornici vodil tisti napačni patos, da bomo tudi tam zadovoljni z vsako volilno reformo, ki bo dekolikaj dišala po splošni in enaki volilni pravici, na kratko, če se bomo tudi v deželni zbornici zadovoljili z ničvrednim surrogatom, potem pa lahko križ postavimo na grob — naši stranki«. V teh besedah je toliko politične modrosti za stranko, ki je na zadnjem svojem zapnem shodu »sprejela« načelo splošne in enake volivne pravice, da je to notico skoro gotovo spravila v »Narod« teta Ajka, ki menda edina še daje Tavčarju vedno prav. Tako je narodno napredna stranka prišla od tega, da mora preko svojega programa poslušati pripovedovanje tete Ajke. Nam je seveda prav, da se narodno napredna stranka tik pred državnoborskim volitvami po splošni in enaki volilni pravici na tak način postavlja proti splošni in enaki volilni pravici, samo to ne vemo, zakaj liberalci sploh sklicujejo shode svojih zaupnikov. Drugič kar vprašate teto Ajko.

+ **Predavanje.** Preteklo nedeljo je predaval v katoliškem izobraževalnem društvu v lhanu g. profesor dr. Aleš Ušeničnik. Pri predavanju je bila polna soba poslušalcev.

+ **Javna seja naše trgovinske in obrtne zbornice** je včeraj radi prepiche udeležbe svetnikov izostala.

— **Slovenski trgovci in obrtniki in slovensko časopisje.** V včerajšnji svoji številki so se plemenita gospoda »Slov. Naroda« zopet preveč pobahali in pokazali svojo frakarsko nadutost in nevednost, kar je že njihova navada in jim mi prav nič ne zamerimo. Hočemo le njihovo z baroko osemnjeno glavo nekoliko razkriti. S ponosom so konstatirali, da ga ni dnevnika v avstrijski državi, ki bi prinašal tako temeljite članke, tikajoče se trgovstva in obrtnosti, kakor ravno »Slov. Narod«. Da je ta prazna, kakor pet krav za groš, ni treba posebej povdarjati, ker vsak ve, da je »Narod« sedaj le glasilo za humoriistično politiko; pač pa moramo omeniti, da so njegove obrtne vesti le slabo prepisana poročila iz »Slovenca«. Želimo mu, naj le dobro prepisuje prihodnje leto vse to, iz obrtnega odseka drž. zbora, kar je »Slovenec« že pred letom prinašal. »Slov. Narodu« in njegovim generalom teče voda v vratove in zato je treba loviti kaline. Tisti »Narod«, ki se je pred kratkim norčeval iz zahtev obrtnikov, mahal po obrabni zvezi zavednih obrtnikov, ravno ta »Narod« sedaj obljubljuje, da bode povspeševal obrtniške koristi. Za »Narodovo« pomoč se obrtniki ne zmenijo. Ko bi se trgovci ojuščali in edini sklenili odpraviti »puf« ter prodajati le proti takojšnjemu plačilu, bi ravno »Narod« zopet padel po njih, kakor je po obrtnikih. Radi verjamejo tem obstreljenim zajcem, da so trgovci in obrtniki kontingent, katerega treba upoštevati, ali povemo jim, da so trgovci in obrtniki stan, ki dela in se bori za obstoj, in kot taki ne morejo biti garda v vrstah frakarskih bahačev in lenuhov. »Slov. Narod« hoče slepiti s konzumi in upije, kakor bi se okoli nas snovalo vse polno novih konzumov. Po mnenju »Naroda« bi sploh ne smele obstajati razne nabavne zadruge. Toraj proč s sirovinski zvezo čevljarjev, ker ta škodi usnjarijem. Dragi »Narod«, ostani v svojem zraku, ogri se v svoj frak, ne hodi v naše prodajalne in delavnice, ker mi smo plebejci, in bi naš zrak lahko škodoval tvojim jetičnim prsim. »Slov. Narodu« ni bilo mar našega obstoja, ni se zaganjal kot znorel kozel v konzume in zadruge v skrbi za bodočnost trgovca in obrtnika, ampak zato, ker je hotel le napadati svoje nasprotnike, kateri se res trudijo za korist ne le kmetovalca in delavca, ampak tudi za koristi trgovca in obrtnika. Prepozno si dobil, ljubi »Narod«, prepričanje, da sta trgovci in obrtniki važna faktorja; skrbi raje za svoje zdravje, obrtniki se ti smejejo. Svoj up izroči Ljubljanci, naj ga ponese v Savo in morje, ker mi se ne brigamo za tvojo enoletno zvestobo ne za mandate tvojih obstreljenih generalov, pač pa za svoj obstanek in svoje tirjatve. Zato bo pa »Slovenec« z novim letom trgovini in obrtni posvetil poseben oddelek, v katerem bo slovensko trgovstvo in slovensko obrtništvo imelo — prosto besedo in kjer se ne bo dušila svobodna, odkrita beseda, kakor pri »Narodu«. »Slovenec« bo preskrbel za najboljšo informa-

cije in bo tudi v tem oziru najboljši slovenski list.

— **Novice iz Belokrajine.** Snega je padlo ta tednu toliko, kakor ga ni že dolgo. Odraslemu ga je nad kolena. Ptice so se približale zdaj hišam, da si za silo poiščejo hrane. No, dobri Belokranjci jim rad privoščijo malo zrnja in jim ga tudi natošajo. »Naj tudi ptice žive, saj mora kmet vse preživeti«, je rekel neki vrli mož. Posebno pa oblegajo vasi in mesta izstradane vrane. Ljudje so že tudi kar na cesti lahko ujeli vrane, ker niso mogle več letati zaradi hude lakote. — V četrtek zgodaj jutraj se je čulo močno gromenje, in blisk je razsvetljeval noč. Gotovo nekaj posebnega ob tem času. — V Metliki je umrla gospa Alojzija Prosenik, vdova. Huda in mučna bolezen jej je hitro utrgala nit življenja. Zares ne vemo ne ure ne dneva, kdaj pride Gospod. Naj v miru počiva! — Podzemljem bodo imeli oo. jezuitje sv. misijon. Začel se bo na praznik sv. treh kraljev in končal osmi dan. Da bi le tudi mnogo koristil. Škoda, da bo v tako ostri zimi. — V Metliki je krajini šolski svet si izvolil za načelnika vrlega moža, g. Davorina Vukšinič, oskrbnika Komende. Na Lokvici je pa izvoljen za načelnika Anton Kraševc, za namestnika pa Janez Guštin. Oba sta vrla katoliška moža. Na Lokvici imajo sicer sedaj krajni šolski svet, šole pa ne. Proti volji ljudstva sili namreč šolska oblast Lokvičane, da si sezdajo novo ljudsko šolo. Ker niso prizivi nič izdali, se čuje, da so se s prošnjo obrnili do višje oblasti, da zadoženi in obremenjeni občini saj za sedaj prizanesejo. Naj se dotični nanjo tudi ozirajo in naj nikar Parmovega masla preveč ne pogrevajo. O tej stvari še o priložnosti izpregovorimo.

— **Spor v Starčevičevi stranki prava je,** kakor javlja strankarski komunik, poravnani. Tozadevna seja stranke je bila jako burna. Poslancev iz Like vsled snežnih zametov ni bilo k seji. Dr. Mile Starčevič je izjavil, da je spor poravnani, ako se stare napake ne bodo ponavljale.

— **Hrvaška socialna demokracija** je imela v Oseku svoj letni zbor. Stranka šteje 13.000 organiziranih delavcev, od teh v Zagrebu 2959.

— **Dopolnilna volitev v zagrebški občinski svet** iz II. razreda je bila včeraj zaključena z zmago župnika g. Hijaševiča, ki je dobil 291 glasov. Njegov protikandidat Hagenauer je dobil 252 glasov.

— **Umrl je** v Sarajevu odlični meščan Petar Petrovič Petraki, star 73 let.

— **Vojaške vesti.** Rudolf pl. Chavanne, podmaršal in začasni poveljnik 13. armadnega zbora v Zagrebu je imenovan definitivno za poveljnika; Mörk von Mörkenstein, poveljnik 31. pehotne divizije za poveljnika 6. armadnega zbora in poveljujočega generala v Varšavi; vpokojen je podmaršal Karol pl. Dlauhowesky Langendorf.

— **Smrtna kosa.** Dne 28. decembra ob 1. uri popoldne je umrl v Kranju jurist g. Ivan Črnc. — Isti dan je bila pokopana v Kranju g. Hudovernika kuharica Marija Zupan. — Umrl je na Opčinah pri Trstu posestnik Ivan Vidan (Čebaso), star 29 let. — V Mirnu je umrl mladenič Francišek Betram. Bolezen si je nakopal pri vojakih. — V Biljah je umrl zadet od kapi g. Franc Nemec, veleposestnik in solastnik združenih opekaren.

— **Za izboljšanje plač cestarjev** ob državnih cestah je interpelliral, kakor je znano, letos v držav. zboru poslanec dr. Korošec. Kakor beremo sedaj v dunajskih listih, je vlada sklenila že prihodnje leto urediti plače cestarjev.

— **Kri radi žveplenk.** V nedeljo zvečer so se sprli fantje v neki gostilni v St. Petru. V krčmi je bil neki Al. Cotič, ki so ga zbadali drugi radi tega, ker je imel žveplenke »Legine«. Cotič se je izgovarjal, da je take dobil v prodajalni. Ker je bil pa prepri vedno hujši, se je Cotič odstranil. Na poti proti domu pa so ga fantje napadli, ga pobili na tla in tolkli. Cotič je v svojo obrambo potegnil iz žepa nož in sunil v hrbet Petra Čargota. Rana ni nevarna. Cotič je tudi ranjen in se je sam javil orožnikom.

— **Nesreča** Na Dobravi, postaji bohinjske železnice se je na sv. Stefana dan zgodila velika nesreča. Neki delavec, ki je na postaji odmetaval sneg, se je zvečer vračal domov. Da bi bil hitreje doma, je šel skozi predor. V predoru pa ga dohitel brzovlak, vrže ga v stran in mu polomi rebra. Hude bolečine trpečega režeža so s ponočnim vlakom odpelali v goriško bolnišnico.

— **Proti krošnjarijem.** Trgovska in obrtna zbornica bo v svoji današnji seji sklepala o prošnji, naj se v Gorici prepove krošnjarstvo.

— **Strah pred vojaškimi vajami.** — Na sv. Stefana dan je prišla policija v neki gostilni 28-letnega Egidija Svoljšaka iz Kranja. Mož se je imel letos udeležiti vojaških vaj, a se jih je zbal in pobegnil. Sedaj pa ne bo tako lahko pobegnil pred vajami.

— **Kolportažni zakon.** V državnem zboru dela več večjih strank nato, da se odpravi paragraf 23. tiskovne postave in se še januarja meseca mesto § 23. sprejmejo tiste določbe o kolportaži, ki so sprejete že v novem tiskovnem zakonu, ki ga je dotični odsek državnemu zboru že predložil. Ker cele postave v zbornici ne bo mogoče še v tem zasedanju rešiti, naj se izpremeni vsaj § 23., kar bo v veliko korist pri volivnem boju.

— **Novi poštni tarifi.** Državni zakonik je včeraj objavil nove poštno, brzojavno in telefonske tarife. Višji dohodki se bodo porabili za poštno uslužbenec in razširjenje telefona. Novi tarifi stopijo v veljavo 16. januarja 1907. Cena poštinih nakaznicam se zviša na 3 vinarje, pristojbina od loko-pisem na 10 vinarjev, tis-

kovine za brzojavke bodo veljale po 2 vinarja, znižane pa bodo pristojbine za telefon. Pristojbine izven Dunaja bodo znašale za trg. telefon 120 do 140 K, za zasebne telefone od 115 do 220 K.

— **Katoliško izobraževalno društvo v Smarjki pod Ljubljano** priredi novega leta dan v svojih prostorih dve šaloigri in sicer: Krčmar pri zvitem rogu in burko: Kmet in fotograf. — Med prosto zabavo bo pel domači mešani zbor nekaj Ferjančičevih venčkov narodnih pesmi. — Začetek po nauku. — Pridite pogledat!

— **Iz Kranja.** »Za pravdo in sree«, slovečo A. Medvedovo žaloigro v petih dejanjih, smo videli preteklo nedeljo na odru našega izobraževalnega društva »Kranj«. Prvič so jo pred leti predstavljali v ljubljanskem deželnem gledišču, drugič — v Kranju. Če se pomisli, koliko vpoglobitve zahteva žaloigra od igravca in gledavca, dalje, če se pomisli, da je ta žaloigra izvečine pisana v tragičnem metru, moramo reči, da je bilo naravnost drzno lotiti se tako trudopolnega dela. Ker se bo žaloigra ponavljalo še na sv. treh kraljev večer, 6. jan. 1907, in bomo takrat napisali daljšo oceno, naj za danes povemo le toliko: Igravci so skoro vsi izvršili tako dobro, nekateri tako izvrstno svojo vlogo, da se je splošna sodba glasila: Igra je lepa, prekrasna. — G. pesnik, ki je bil navzoč pri premieri in navdušen po zdravljen, je obljubil se udeležiti tudi ponovitve.

— **Z Vrhniko.** Naši obrtniki želijo, da bi se ustanovila vendar že obrtna šola. Ker imamo tukaj mnogo obrtni in za to šolo nad 80 godnih učencev, bi bila ta šola v resnici zelo potrebna. Občinski odbor je to potrebo že pred kakimi tremi meseci v svoji seji, katero je tedaj vodil podžupan, uvidel in je skoraj enoglasno v ta namen dovolil 150 kron prispevka. Našemu naprednemu županu Jelovšku pa ta šola menda iz bojazni, da ne bi njegovi učenci radi poduka kako uro v »štacini« zamudili, ni po volji, radi tega se je po svojem bevškem Trčku, katerega, kakor je že obče znano uporablja pri rekurzih za svoje orodje — pritožil zoper omenjeni malenkostni prispevek. Pa si naj še kdo upa reči, da ni naš župan izvrsten naprednjak ter vnet za blagor ljudstva in napredek. Jako značilno je pa tudi, da je veleliberalni predsednik krajnega šolskega sveta g. notar glasoval zoper prispevek k obrtni šoli. Menda je mislil, da se bode s tem našim kmetom še bolj prikupil, ko je pri njih že itak dovolj priljubljen. Župan in notar naj le vesta, da je danes tudi naš kmet nkaželen in da želi potrebne izobrazbe svojih otrok. Za zadnjo občinsko sejo je bila nekako prikrito razpisana tudi volitev krajnega šolskega sveta. Če bi se notar toliko ne ponižal, da ne bi z mesarjem Korenčanom hodil po hišah odbornike prosjačiti, da ga naj volijo v krajni šolski svet, bi skoraj večina odbornikov ne vedela, da se bode vršila volitev krajnega šolskega sveta. In s pomočjo našega liberalnega lekarnarja, kateremu so klerikalni groši že pri kupčiji tudi večkrat dobro došli — posrečilo se jim je dobiti naposled izmed 38 vendar le 14 glasov. Seveda je tudi bil posojilnični uradnik g. Jurca posebej za to sejo prvič pozvan, da se je udeležil, in da je oddal svoj glas za člana tega ravnatelstva g. notarija. Gotovo bode sedaj to ravnatelstvo, ko ima v svoji sredini tudi predsednika krajnega šolskega sveta pri svojem izvrstnem finančnem stanju jako zdatno skrbelo za revno šolsko mladino in pri letnem običnem zboru več stotakov v ta namen obrnilo. Tako ima sedaj vrhniški krajni šolski svet poleg velicega prijatelja šolstva g. notarija tudi štiri ude, kateri so toliko izobraženi, da za silo svoje ime podkrešejo. Res primerno za tak trg kakor je Vrhniko, katerega voditelji se vedno s svojo inteligenco in s svojim kapitalom ponašajo. Mi smo prepričani, da ne bode g. notar nikdar iskal kakih svojih rodbinskih interesov v krajnem šolskem svetu, ampak da bode le deloval na korist šolstva. Pri nastavljanju učiteljskega osebja bo vedno po naročilih g. Dorčeta gledal samo na sposobnost prosilcev in vedno take terne sestavljaj, kakor pred letom, ko je po zahtevi g. župana izmed vseh izvrstno kvalificiranih prosilcev za tukajšnje nadučiteljsko mesto — izbral najmlajšega prosilca. Kakor je že bralcem znano, se naše občinske volitve zelo dolgo zavlačujejo. Sedaj skoraj po preteku dveh let se nadejamo, da bodedo vendar enkrat po hudo razburkanem morju prijadrali do obč. volitev. Pripoznamo, da je v resnici že toliko staremu županu kakor je naš g. Dore, težko pravilno napravljati volivne imenike. No, pa ker mi sedaj že vse politične oblasti pomagajo izgotavljati to toliko težavno delo, upamo, da ga bode že v par mesecih srečno dovršil.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** v Ljubljani naznanja, da je vso svojo zalogo božičnih in novoletnih razglednic razposlala.

— **Starološke dekanije sodalitās** ima svoj mesečni sestanek v Zbanici 2. prosinca 1907 ob pol 11. uri dopoldne.

— **Predavanje v katol. slov. izobraževalnem društvu** pri Št. Lenartu nad Škofjo Loko. Na sv. Štefana dan ob 3. uri vršilo se je predavanje »o kmečkem programu«, kar so zbrani z velikim zanimanjem poslušali. Prihodnje predavanje bo na Svečnico. Predaval bo g. župnik T. Rožnik. Št. Lenarčani, udeležite se ga v obilnem številu!

— **Odkupili so se od novoletnih voščil** na korist družbi sv. Cirila in Metoda sledeči Kranjci: Koblar, Marenčič po 4 K; dr. Debevec, dr. Perne, Barle, Sitar, Pavla Babič po 2 K; Anzelc, Drukar, Hafner, Kušlan, Likozar, Oman, Ovčjak, Pernuš, Podrekar, Suhadolnik, ink, Alba Tavčar, I. Župan in neimenovana po 1 K.

— **Društvo »Kranj«** priredi na »Novi Pošti« tudi letos »Silvestrov večer«. Začetek ob 8. uri. Vstop prost. Dnevni red je jako zabaven in raznovrsten: petje z raznimi zbori,

godba, dve igri (burki), govori, srečolov, živa slika.

— **Zahvala.** Podpisano šolsko vodstvo izreka tem potom vsem blagim dobrotnikom, kateri so z darovi pripomogli, da je bilo obdarovanih na »Miklavžev večer« toliko (140) revnih šolarjev z gorko obleko najsrčnejšo zahvalo. Bog povrni! — Šolsko vodstvo v Mokronogu.

— **Napad na žensko.** Na svetega Štefana praznik je nesla Pelakova hči iz Tlak mleko v Smarije. Bilo je okrog šeste ure zjutraj. Pod železniškim mostom blizu Tlak jo je napadel neznan moški. K sreči je prišel po isti poti posestnik Garbas iz Tlak, nakar je neznan zločinec odbežal proti gozdu.

— **Samoumor postajenačelnika.** V Kanfanaru se je v noči od srede na četrtek ustrelil tamošnji postajenačelnik Deferro. Vzrok samomoru ni znan.

— **Pevski zbor Nadine Slavjanske razpuščen.** Pevski zbor Nadine Slavjanske je vsled njene nenadne smrti v Monakovu razpuščen ter so se istega člani vrnili dne 23. t. m. v Rusijo. Koncerta, ki sta se imela vršiti 7. in 8. januarja v Gorici in v Trstu, vsled tega odpadeta. Pevski zbor, katerega je vodil prej oče Nadine in ki je nosil slavo ruske pesmi po vsej Evropi celih 17 let je torej prestal brez vsacega nadomestila, kar je obžalovati v interesu umetnosti in Slovanstva.

— **Pula** je imela leta 1850 komaj 1200 prebivalcev, sedaj jih šteje okolu 50.000.

— **Nemški uradniki na železničnih postajah** so na slovenski zemlji večkrat ovira prometu in nadloga prebivalstvu. Dobili smo iz Istre naslednje poročilo, ki potrjuje našo trditve: Nekdo je na postaji B. pri Ljubljani dne 29. nov. oddal prazne sode na postajo Sv. Petar v Šumi. Ker pa nemški uradniki nočejo znati našega jezika, poslali so sode v Št. Peter na Krasu. Tukaj seveda niso našli adresa, sodi so ležali mnogo dni ter se le 17. dec. dospeli na postajo Sv. Petar v Šumi. Isti adresat pa je 18. dec. poslal na isto postajo tri sode vina s hrvatskim pismom, v katerem je natančno naznanil naslov, kam naj se pošlje vino. Postajenačelnik pa je pismo raztrgal na koščke rekoč italijansko: Ne razumem tega jezika! Vprašamo: Ali je ljudstvo tukaj zaradi uradnikov ali uradniki zaradi ljudstva? Pojdite taki uradniki v Kalabrijo ali pa v Prusijo! To je škandal za avstrijske razmere, ako davkoplačevalci na svoji zemlji v svojem jeziku ne dobe pravice. Naši poslanci naj si zapomnijo tudi ta slučaj!

— **Nevarno obolet** je kurat v Lokovcu na Goriškem g. Šmid.

— **Podražena kava.** Dunajski kavarnariji so podražili kavo v manjših kavarnah od 36 na 38 vinarjev, v večjih kavarnah od 40 na 44 vinarjev.

— **Trgovci s premogom** na Dunaju bodo zvišali cene premogu z 1. januarjem za 12 do 16 vinarjev pri meterskem stotu.

— **Podražene tiskovine.** Lastniki tiskarn na Dunaju so vsled naraščajoče draginje cene tiskovinam zvišali za 10 do 15 odstotkov.

— **Na lovu ustrelen.** Pri Požegi je bil po nesreči ustrelen mestni logar Mijo Radovič.

— **Nos so mu odrezali.** Na dan sv. Štefana so se stegli v gostilni pri Košaku v Novem mestu hlapei, ter pri tej priliki nekemu Udovcu (hlapcu baie pri Seidlnu) odrezali nos skoraj popolnoma stran. Težko poškodovan je kljub temu imel še toliko korajža, da je šel sam v bolnišnico v Kandijo, kjer so mu nos zopet — zašili.

— **Pri sv. Mariji Magdaleni** pri Trstu je umrl posestnik Anton Tavčar, v Trstu pa oče g. Fr. Kravosa, Ivan Kravos, star 60 let.

— **Petindvajsetletnico** svojega izhajanja praznuje danes tržaški »Piccolo«.

— **Izpustili so iz zaporov** sestro in mater krčmarja Markočiča na Solkanski cesti v Gorici; obdolženo so bile trpinčenja in provzročitve smrti na pokojnem, pa se je dognalo, da je bil vzrok smrti čisto drug.

— **Nov slovenski umetnik.** Kakor poroča »Edinost«, živi v Ulmu na Nemškem akademični kipar g. Ivan Sojč, rodom Slovenec.

Na monakovskih in drugih nemških razstavah se je njegovo ime že večkrat pohvalno izgovarjalo.

— **Soproga kopniškega stotnika.** Pred par dnevi je prišla na Grosuplje k gostilničarju in vinskemu trgovcu g. Al. Koprivcu kočarjeva žena Urša Selan iz Stare vasi in naročila tisoč litrov vina, češ, da bo za praznike. Tega gostilničar ni poznal žene, je vprašal, kdo da je. Ona pa mu začudeno odvrne: »I, kaj me ne poznate? Jaz sem gostilničarjeva žena iz Police. Saj smo vendar že večkrat pri vas pijačo vzeli.« Gostilničar je tem besedam na videz preproste žene moral verjeti. Ko je iz njega spravila še osem desetakov, je odšla s poslovilom, da bo po pijačo kmalu z vozom poslala. — Orožniki iz Grosuplja so ji kmalu prišli na sled. Toda to je ni iznenadilo. Aretirana in na orožniško postajo pripeljana, je hladnokrvno opomnila: »No, zdaj smo pa tukaj!« — Ko se ji je namignilo, da taka goljufija ni majhna stvar, in da bo treba iti v zapor, tem besedam nikakor ni hotela verjeti in se je sklicevala na svojega par tednov starega otroka. — Ko je g. Koprivec opomnil, da bi ji bil rad dal nekaj podpore iz proste volje, ako bi mu bila povedala, da je v denarni zadregi, je to ponudbo zavrnila, češ, da je osem desetakov več nego par goldinarjev. — Zameril se ji je tudi njen mož, ker orožnikom ni hotel tajiti, da je bila isti dan na Grosuplju. Zaradi tega je moral poslušati dolge nauke, katere je končala z besedami: »Sedaj vsaj vem, kako držiš z menoj!«

— **Redki zakon.** V Trstu sta mizar Jakob Gregoretti in njegova žena Katarina v svojem malem stanovanju v ulici Carbornaro živela srečno v zakonu do svojih starih let, 27. t. m. je umrla že stara soproga, starček, njen mož,

pa se je vsedel k mrtvaškemu odru, kjer je ležalo truplo soproge, se vglobil v svojo žalost, dokler ga niso kmalu nato našli na stolu mrtvega, 28. t. m. so obadva soproga pokopali, združena v smrti, kot sta v življenju bila.

— **Novo parobrodsko društvo.** Trgovinsko ministerstvo je dovolilo koncesijo društvu, kateremu načeljuje Oedön baron Vay de Vaja in tržaški trgovinski banki za ustanovitev parobrodskega društva za promet med Trstom in Lošinjem.

— **Shod v Mokronogu** je bil v nedeljo, dne 23. t. m., kakor se nam poroča radi nove železnice zelo dobro obiskan. Trebelno, Škocijan, Smarijeta, Št. Rupert, vse te vasi so poslale svoje zastopnike; zbralo se je pri »Lipi« do 250 mož. Jedne misli so bili vsi: železnica naj se gradi v korist cele doline, ne pa nekaterim akcionarjem. Mokronoški kolodvor hočejo postaviti na »puščavo«, to je pol ure od trga. S tem ne moremo biti zadovoljni. Trg Mokronog naj dobi svoj kolodvor, Št. Rupert naj dobi svojega. Sedaj je čas kovati železo; ko bo zapiskal hlapon — je vse prepozno! Kdo vé, koliko časa bo premog v Krmelu, a trg Mokronog bo ostal. Naj zanamci nikoli nam ne predbacivajo malomarnosti. Sedanji rod si je prizadeval dobiti kolodvor, zato je navdajala zborovalce jedna misel: ali Mokronogu kolodvor v bližini ali pa nobene železnice. Od tega ne odstopimo! — Znana deteljica je poslala brzojavke v »Slovenski Narod«, jednega celo v imenu mokronoških obrtnikov. Naj izve svet, da so brzojavke neresnične od prve do zadnje besede. Ko je deteljica pri Majcemu kovala brzojavke, ni vedel za to noben obrtnik, plačal je pa vse tri brzojavke neki Lah, ki vodi delavce, kateri žgo ogelje! Mokronoški obrtniki imajo druge skrb, kakor lansko slamo mlatiti! Na shodu je bila pa izrečno vsaka odklonjena.

— **Vincencijeva družba v Kranju.** Sv. Štefana dan popoldne je imela Vincencijeva družba v Kranju občni zbor. Družba ima 107 pravih članov in 65 podpornikov. Dohodkov je imela minulo leto 1893 K 33 h in stroškov 1143 K 90 h. Posebej se nabira fond za naselitev usmiljenih sester. Izmed navzočih gospej in gospodičen so bile soglasno izvoljene v odbor: Šavnik (predsednica), Marenčič (I. podpredsednica), Likozar (II. podpredsednica), Pavšlar (blagajničarica), Krisper (njena namestnica), Polec (tajnica), Nadižar (njena namestnica), Pernič (gospodarica).

— **Društvi »Zabavni klub« in »Triglav«** v Radovljici priredita v prostorih g. Rud. Kunstelja »Silvestrov večer«. — Začetek ob 8 uri. Vstopnina 50 vin.

— **g Živinski sejmi v Kandiji,** za katere se je najbolj trudil g. dvorni svetnik Šuklje, se prično dne 17. jan. 1907. V kmetijskih krogih je za te sejme že sedaj veliko zanimanja. Upati je, da bodo ti novi sejmi v prid Kandije in tudi za Novo mesto velike važnosti.

— **Iz Mengša.** Neki dopisunec v lističu »Kamničan« z dne 24. novembra 1906, štev. 68, neopravičeno napada gasilno društvo iz Mengša, češ da ni pri zadnjih požarih vršilo svojih dolžnosti. Bili so v štirih dneh trije požari. Vsak nepristranski človek mora priznati, da je društvo pri vseh teh požarih izpolnilo svojo nalogo. — Očita se v omenjenemu listu, da je pri drugem požaru v Topolah prišlo društvo prepozno na lice mesta. To je laž. Društvo je prihitelo, kakor hitro mogoče k požaru. Pogorelcu so gasilci iz gorečnega hleva najprvo rešili neko tele in potem tri ure pridno gasili, da so omejili ogenj. Kar se tiče tretjega požara pri Hribarju, so pa bile velike ovire, da se ni moglo gasiti, kakor bi se želelo. Cevi so bile od prejšnjega požara v sušilnem stolpu in na pol zmurznjene, do potoka Pešate se ni moglo priti, ker je bil ogenj preoddaljen, razun tega so bili gasilci izmučeni, ker so bili tretjo noč v službi. Kljub temu so gasilci dve uri gasili, dokler se ni odstranila nevarnost, da se ogenj razširi. Vaje imamo spomladi dve, v jeseni dve; ako je ogenj, med tem časom vaje odpadejo. — Kar se tiče pogorelečeve žene, nam ni bilo znano, v kakem položaju je bila, sicer pa ni pogorela hiša, v kateri se je nahajala. — Za trud prejemamo še zabavljece. Hvala lepa!

Izpred sodišča.

— **Črnovrški izgred pred sodiščem.** Drž. pravdnštvo toži Františka Kavčič, Ivano Felc, Antonijo Felc, Ivano Homove, Marijo Skvarč in fanta Homove iz Črnega vrha, češ, da so metali kamenje in so krive hudodelstva težke poškodbe. Františka Kavčič je tudi obtožen, ker se je upirala orožniku, ko jo je aretirat. Sodnemu dvoru predseduje svetnik Travnar, votantje so svetniki Andolšek, Vedernjak, Potrato. Zagovarjata dr. Furlan in dr. Ravnikar. Pri zaslišanju prič izpovedo lete bistveno drugače, kakor pred preiskovalnim sodnikom. Priča Tončič pride še na zatožni klop zaradi krivega pričevanja. Pri utemeljevanju obtožbe naglašajo državni pravdnik dr. Rogina, da smo dobili pri današnji razpravi drugačno sliko kakor pri preiskavi v Idriji. Zagovornik dr. Ravnikar: Skoro 40 gospodarjev je prišlo po polomu črnovrške mlekarne (liberalne. Op. ur.) na beraško palico ali vsaj na rob propada. Obsojeni so bili, da morajo plačati na 1000 K za propalo mlekarno. To je vzbudilo slabo kri. Glede na obtožbo proti Františki Kavčič, da se je ustavljala orožnikom, naglašajo, da ni bil adjustiran in obtoženka ni mogla vedeti, da je orožnik vedno v službi. Dokazano je tudi, da je bila jako razburjena. Dr. Furlan ožigosa počasni način postopanja sodišč glede na propalo mlekarno. Zbralo se je več ljudi. Ugovarja naziranj, da bi se morala koj vporabiti določila glede na dogovorjeni napad, če ga izvrši več oseb. Po posvetovanju razglasi predsednik Travnar obsodbo: Františka Kavčič in Marija Skvarča se obsodita v petdnevni, Iva-

na Homove pa v entedenski zapor, ker so se oborožile s poleni proti Vidmarju. Od ostalih obtožb se pa oprosti. Ni dokazano, če in kdo je vrgel kamen v Vidmarjevo sobo. Františka Kavčič se tudi oprosti obtožbe, ker se je ustavljala orožniku. Vedela ni, da je orožnik v službi in je bila razburjena. Popolnoma se pa oproste: Ivana in Antonija Felc in pa fant Homove.

Koroške novice.

— **k Duhovniške in cerkvene stvari.** Za spovednika uršulink in slovenskega pridigarja pri sv. Duhu v Celovcu je imenovan Josip Zeichen, župnik v Črncem; za župnijo St. Daniel pri Pliberku je prezentiran Ivan Serajnik, knezoškofov dvorni kaplan, in za župnijo Trebling Kilijan Tručnik, mestni kaplan v Beljaku. — Za predsednika novoustanovljene družbe duh. častilcev S. J. (»Sodalitas«), je imenovan Andrej Wieser, kapiteljski dekan v Gospevrti in za podpredsednika Matija Randl, prošt v Dobrlivasi. Tudi »Slovensko katehetsko društvo« je že dobilo cerkveno potrjenje.

— **k Imenovanje.** Koncipient pri koroški deželni vladi, g. dr. Josip Ferjančič, pridelejen okrajnemu glavarstvu v Celovcu, je imenovan provizorično za okrajnega komisarja, konceptni praktikant deželne vlade, Matevž Kaki, pridelejen okrajnemu glavarstvu v Velikovecu, je imenovan provizorično za koncipienta. — Dalje so bili imenovani pri ravnatelstvu državne železnice v Beljaku: Železniškemu tajniku in namestniku predstojnika ravnateljskega oddelka 2, dr. Ludovik Korgniku je podeljen značaj nadzornika, stavbinskemu komisarju, Rudolfu Mazacu pa značaj stavb nadkomisarja; povišani so: Stavb. komisar Jan. Erbes, predstojnik sekcije za vzdrževanje železnice v Trbižu, za nadkomisarja, strojni komisar pri ravnateljskem oddelku 3, Adolf Holček, za stroj. nadkomisarja, asistenti Anton Doležal pri ravni. odd. 1. Rudolf Poje pri prom. uradu v Pontalbi in Fran Ahačič pri prom. uradu v Beljaku za pristave.

— **k Umrla** je 26. t. m. v Celovcu gospa Katarina Okor, roj. Jergič, vdova kontrolorja poštne blagajne, stara 64 let.

Veliki snežni zameti.

Toliko snega, kolikor ga je padlo te dni, že od potresa nismo imeli. Še vedno sneži. Od vseh strani prihajajo poročila o velikih zametih in oviranem prometu. Dosedaj smo dobili naslednja poročila:

— **Zamude na železnica.** Včerajšnji tržaški poštni vlak, ki pride v Ljubljano ob pol 3. uri popoldne, do pol 9. ure zvečer se ni prišel semkaj. Dunajski brzovlak, ki pride v Ljubljano ob pol 6. uri zvečer, je došel šele ob 8. uri v Ljubljano in odšel od tod ob pol 9. uri proti Trstu. Gorenjski in dolenski vlaki so imeli po dve uri zamude. Vrhniškega ni bilo v Ljubljano, dokler ni šel iz Ljubljane vlak poni. Plugi so delovali med Ljubljano in St. Petrom. Danes zjutraj je brzovlak z Dunaja, ki pride sem ob pol 6. uri, prišel šele ob 7. uri zjutraj.

— **Sneg in ovire po Ljubljani.** Včeraj čez dan ni vozila električna železnica. Danes se tir čisti in potem se promet zopet odpre. — Za kidanje snega se uporablja več voz, delavcev, prisiljenecv in kaznjencev, a vse to zaleže pri toliki množini snega le malo. Na južni železnici so danes uporabljali celo vojaške za kidanje. Nekatere ceste po mestu niti izorane niso. Snežnega pluga Ljubljana brčkone za take slučaje niti nima, in vendar bi dobro služil za kidanje v prvi sili. Poročilo, da so telefonске žice po mestu tudi to pot zmedene, se ne potrjuje.

— **Zima po deželi.** Snega je padlo po deželi nad 1 meter. Po Notranjskem je napravila burja brezštevilna nepredornih zametov ob cestah in železnici, tako da je železnici kakor poštni promet čisto oviran. Po večerne zamude imajo pošte. Snežni plug deluje po okrajnih in deželnih cestah. — Po gorskih in hribovitih krajih ne morejo otroci vsled visokega snega do šole. Pota so vsa zametena. Iz Zagorja ob Savi se nam poroča, da so po nekaterih krajih nastali veliki zameti.

— **Snežni zameti na Koroškem.** Včeraj, 28. t. m. je po Koroškem cel dopoldan prav po sibirsko medlo. Zapadlo je snega okoli dobrega pol metra samo dopoldan, popoldne je pa začel ponehavati. Vlaki so imeli radi zametov po dvehurno zamudo. Če bode še parkrat tako snežilo, pa ljudstvo še iz hiš ne bo moglo na prosto, ker že zdaj čez en meter snega leži po planjavah, kaj pa še po gorskih krajih. Nebo se še ni razjasnilo ter še vedno kaže, da bode še naprej snežilo. Kakor znamenja kažejo, se letos niso zmotili vremenski preroki, da bode luda zima.

— **Drugod po svetu.** Ne samo pri nas, tudi drugod zelo sneži. V Parizu je zapadel sneg tako, da so ustavili ves velikomestni moderni promet z električnim tramvajem, omnibusi in moten je bil celo promet podzemne pariske železnice. Iz Curiha v Švici poročajo, da sneži že tri dni. Sneženi viharji v Jura-pogorju so ustavili promet lokalnih železnic. V hudem sneženem viharju je bil vržen japonski parnik med Antwerpom in Middlesbroughom na neko skalo. Ribiči so rešili edina dva popotnika in pa 70 mornarjev izmed 120. Nato so pa morali zaradi prevelikega viharja prenehati z rešilnim delom. Parnik se je nagnil na stran. Na progi Szegedin-Temesvar ogrske državne železnice je skočil raz tir v hudem sneženem viharju neki tovorni vlak dne 27. t. m. Proti jutru je pa zavozil v ponesrečeni prometni vlak neki osebni vlak. Razbitih je več voz. V Budimpešti je snežilo včeraj od 10. ure dop. neprestano. Ob 2. uri popoldne so popolnoma ustavili promet električne železnice. Po budimpeštanskih cestah stoje tovorni vozovi, ki

ne morejo naprej. Delavcev primanjkuje in nameravajo pozvati vojake za odmetavanje snega. Iz Nemčije poročajo, da je deloma zamrznjena Loba. V zahodni Nemčiji so povzročili snežni zameti velike prometne zamude. V Eiffel-gorovju je več vasi popolnoma po zametih ločenih od ostalega sveta. Sneg je visok en meter. Tudi na Angleškem zapadli sneg moti redni promet. Veliko oseb je zmrznilo. Ob angleškem obrežju divjajo viharji kakoršnih ni bilo že več let.

Ljubljanske novice.

Ij **Na korist Simon Gregorčičevega spomenika** priredi tekom meseca januarja v veliki dvorani »Uniona« velik večer »Slovenska kršči-soc. zveza« združena s svojimi ljubljanskimi bratskimi društvi.

Ij **Silvestrov večer** se bode vršil v ponedeljek ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« in pride na ta dan c. kr. mornariška godba iz Pulja, da bode svirala pri koncertu. Kakor je nam znano, je mornariška godba ena najbolj dovršenih in je že minulo leto svirala v splošno zadovoljstvo ljubljanskega občinstva. Po polnoči se razvije mala plesna zabava.

Ij **Vabilo k noveletnici**, katero priredi kat. društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani dne 1. januarja 1907 v svojem domu, Komenskega ulica št. 12. Vstopnina: Sedeži od I. do IV. vrste po 1 K, od IV. do VII. vrste po 80 v., od VII. do XII. vrste po 60 v.; stojišča po 30 v. — Začetek točno ob 6. uri zvečer. — Vspored: 1. Petje: 1. J. Pogačnik: Božična, zbor s spremljevanjem harmonija; 2. A. Foerster: Povejte ve planine, zbor; 3. B. Ipavec: Slovanska pesem, zbor; 4. Fr. Mayer: Tičica gozdna, četverospjev; 5. J. Manor: Oče Kolping, hvala tebi, tenor solo-spev, poje g. L. Bajde; 6. nagovor predsednikov. — II. Igra: Viljem Tell, igra v petih dejanjih (sedmih slikah). Spisal Friderik Schiller. — Režiser P. Mirmov. — Po igri prosta zabava.

Ij **Društvo slovenskih trgovskih potnikov**. Pripravljalni odbor za ustanovitev društva trgovskih potnikov je razposlal sledeče vabilo: Cenjeni gospod tovariši! Na tretjem sestanku, ki se je vršil v svrhu ustanovitve društva trgovskih potnikov v nedeljo, dne 23. t. m. v prostorih restavracije »Narodnega doma« je navzočih 15 trgovskih potnikov soglasno sklenilo, da se skliče v namen, da se določijo društvena pravila in nadaljujejo pripravljala dela, zopetni sestanek vseh znanih trgovskih potnikov v nedeljo, dne 30. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih slovenskega trgovskega društva »Merkur« v »Narodnem domu«. Točke našega programa so sledeče: Podpora onemoglim članom in tistim članom, ki so brezposelni, a ne vsled lastne krivde, podpora vdovam in sirotam po zamrlem članu; posredovanje služeb; pravno varstvo; informacijski register; potniški kurzi; posredovanje za uvedbo vsakoletnih počitnic; prirejevanje počitniških potovanj v industrijske kraje v svrhu ogledovanja industrijskih podjetij; preskrbljevanje različnih bonitet pri prometnih sredstvih in v hotelih. Gradiva oziroma dela bi bilo dovolj za izboljšanje našega splošnega položaja in zato Vas najvljudneje vabimo, da se vdeležite gotovo tega važnega posvetovanja. S kolegijskim pozdravom beležimo za pripravljalni odbor: M. Armič s. r., Jas. Platner s. r., F. S. Rojnik s. r., Ignac Šetine s. r. Ker pripravljalnemu odboru niso znani vsi naslovi gg. tovarišev, se prosijo oni gg., ki niso prejeli vabil, da to oprostijo ter se sestanka kljub temu vdeležijo.

Ij **Društvo trgovskih in poljedelskih uslužbencev v Ljubljani** priredi na Novega leta dan ob polu 3. popoldne v prostorih »Sl. kršč. soc. zveze« svoj občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij **Glas iz občinstva**. Vsakdo toži danes, kako velika draginja je v Ljubljani. Temu se ni čuditi, ako upoštevamo dejstvo, da policija ne izvršuje točno predpisov, ki se tičejo prekupavanja. Na Dolenjski cesti vsakdo — razun policije — lahko vidi, kako uslužbenci trvdke na debelo Hitzl & Kozina kupujejo od ljudi, ki nesejo svoje pridelke na trg, kar na cesti, ob prihodu vlaka, posebno še na tržne dni in kupljene stvari, posebno jajca, vlagajo v zaboje, ki jih imajo nalašč pripravljene na Dolenjski cesti. Opozorjamo na to odgovorne organe, da tega nikakor ne dopuste, ker potem ne pride na ljubljanski trg nobena stvar direktno od producenta, ampak še le od prekupca, ki stvar še le podraži.

Ij **Velika predpustna zabava tobačnega delavstva** bo v soboto, 19. januarja 1907 v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Pri plesnem venčku bo svirala vojaška godba. Čisti dobiček je namenjen bolniškemu podpornemu zakladu. Upati je, da bo ta zabava tudi letos prav dobro obiskana, ker je vsakoletna taka prireditev med občinstvom na najboljšem glasu.

Ij **Za petnajstletnico pevskega društva »Ljubljana«** prične odbor tekom prihodnjega tedna z razpošiljanjem vabil. Ker bi se pri toliki množini razposiljanih vabil neljuboma lahko izpustilo kako ime, se prosí, da se dotičniki blagovolijo z željo do vabila obrniti direktno na odbor, kateri drage volje ustreže tozadevni zahtevi. Nadalje nam je pominititi, da je program za veliki slavnostni koncert uže določen in bo mudi! vsled svoje srečne izbire, tudi najbolj razvajanemu ušesu izboren glasbeni užitek. Po vspredu ples. Vse podrobnosti cele slavnosti objavimo tekom prihodnjega tedna.

Ij **Umetnine slovenskih umetnikov** z sofijske razstave so došle v Ljubljano in jih gg. umetniki dobe pri g. Ranzingerju.

Ij **Iz pisarne slovenskega gledališča**. Nocoj se vprizori prvič na slovenskem odru Hauptmannova petdejanska drama »Poto-

ljene iz v o n « (par). — Za prihodnji terek popoldne se pripravla Shakespearejev igrokaz »Beneški trgovci« (za lože: par), ki je dosegel pri prvih predstavah tako velik uspeh. V terek zvečer (nepar) pa se vprizori prvič na slovenskem odru Molierejeva enodejanska komedija »Gizdavki« (»Les Précieuses ridicules«). Za njo se poje Mascagnijeva opera »Cavalleria rusticana«. — Dne 7. februarja prideta na vrsto izvorni deli Vit. Jelenca »Moč ljubezni« in »Jakobince«.

Ij **Odbor II. krajevne skupine društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov** v Ljubljani ima dne 5. januarja 1907 ob 7. uri zvečer v gostilniških prostorih bratov Novakovič v Sodnijskih ulicah svoj izvanred. občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Posvetovanje radi pristopa k društvu »Naša zveza« z ozirom na dopis iste z dne 14. dec. 1906; 2. posvetovanje glede udeležbe kongresa vseh avstrijskih odvet. in notarskih uradnikov na Dunaju o Veliki noči 1907. Referat o teh točkah ima društveni tajnik, tovariš Josip Christof; 3. nasveti. Z ozirom na važnost tega občnega zbora prosi se obilne udeležbe.

Ij **Odlikovana domača obrt**. Tukajšnji steklar g. Avgust Agnola je bil na veliki splošni razstavi živil in pišč na Dunaju odlikovan s častno diplomom in veliko zlato kolajno za razstavljene stavbne in umetne steklarske predmete.

Ij **»Ljubljanska društvena godba«** priredi jutri v »Narodni kavarni«, Gosposke ulice, koncert. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost.

Ij **Izpred okr. sodišča**. Župnik Bree se je danes zopet posklavlil. Bil je zopet bivšega župana Svoljšlaka, ki je bil pred okrajnim sodiščem obsojen v 4 tedne zopora. Sedaj bo mirljubni Bree menda za nekaj časa zadovoljen.

Austrijsko društvo sv. Rafaela v varstvo katoliških izseljencev l. 1905 in 1906.

Zadnji občni zbor je imelo društvo ob V. splošnem avstrijskem katoliškem shodu meseca novembra 1905.

»Društvo sv. Rafaela« je vezalo avstrijske katoličane različnih narodnostij, zveza je postajala vedno bolj tesna v skrbi za izseljene rojake ne glede na narodnost.

Kakor sta opozarjali »Bonificijevo« in »Pijevo društvo« v oklicu Dunaj in vse kronovine vse katoliške avstrijsko ljudstvo, vse katoliške organizacije na skupno obrambo in na pomoč ne glede, če obstoji zanje nevarnost ali ne, tako je tudi »Društvo sv. Rafaela« društvo za vso državo, ki mora krepko vtrpiti v srečo države, da vodi katoliško avstrijsko ljubezen po kronovinah v varstvo onih katoliških Avstrijcev, ki zapuste državo.

Ker društvo sv. Rafaela ni imelo leta 1906 predsednika in glede na nezadostne denarne sredstve se za l. 1905 ni izdalo poročilo in društvo tudi ni pričelo shodov.

Natihoma se je pa delalo kljub finančnim težavam, nepoznanju in brezbriznosti nasproti smotru društva. Dosegel se je marsikak uspeh in napravil se je marsikak korak na poti do napredka. Začetkom l. 1906 je naprosilo društvo vse avstrijske škofijske ordinarijate naj naznanijo in pospešujejo društvo. Člana načelnštva župnik Vladimir Hanycky v Rudnem pri Lvovu in dunajski kaplan Frančišek Unterhofer sta potovala l. 1906 meseca avgusta po Ameriki, da proučita razmere in da vplivata v Novem Jorku na socialno karitativno organizacijo Avstrijcev v varstvo rojakov in jo pospešita.

C. kr. ministrstva za zunanje in notranje zadeve sta pospeševala društvene namene, za kar jima gre zahvala. Tržaški in spljiški ordinarijat sta ponovno priporočala »Društvo sv. Rafaela« v škofijskih listih in sta zanj tudi nastavila pospešitelje in zastopnike.

Društvena pravila so se izpremenila na občnem zboru 31. julija 1906. Od zdaj naprej ustanavlja lahko vsaka narodnost samostojno podružnico »Družbe sv. Rafaela«. Predvsem se ustanovi samostojno rusinsko, češko in slovensko društvo sv. Rafaela.

V Trstu je nastavilo društvo Aleksandra Pieseckega za uradnika »Družbe sv. Rafaela« meseca februarja letos. Tržaška posredovalnica je tako postala krepka, da lahko dejansko nastopa in posreduje v korist izseljencem. V domu izseljencev »Austro Americane« v Trstu se je osnovala tudi redna služba božja po zgledih v Hamburgu, Bremenu, Antwerpnu in Rotterdamu. Žalibog ni bilo mogoče zaradi primanjajočih denarnih sredstev, da se nastavi v ta namen že pridobljeni židni pastir.

Na južno in severno železnico je vložilo društvo prošnjo, da sme plakatirati na glavnih postajah svoje lepake in za proste peronske in pasažne karte zaupnikoma Frančišku Schoteku v Oderbergu in Aleksandru Pieseckemu v Trstu.

Parobrodna družba »Austro Americana« je podelila našemu tržaškemu zaupniku prosto karto in dovolila tudi, da sme društvo prilepti svoje lepake v uradu za potnike in pa po parnikih. Avstrijski »Lloyd« je dovolil, da sme društvo prilepti svoje oklice v uradu za potnike. Parlamentarne enquete glede na zakonski načrt o varstvu izseljencev meseca junija 1905 sta se udeležila društvena odbornika Oton Kozlik osebno in Mihael Moškerc, Ljubljana, pismeno.

Društvo je razpisalo ljudsko anketo o izseljevanju, da zbere statistično zanesljiv material za znanstveno delo, ki ga namerava izdati neki društveni odbornik pod naslovom: Diagnosta in terapija izseljevanja. Vprašalne pole glede na anketo se dobe v društveni posredovalnici, Dunaj, X. Favoritenstrasse 96.

V Novem Jorku je nastavilo društvo izkušene avstrijske zaupnike in sicer: John Ardand, urednik »Svobode« (za Rusine); Scranton (Pa.) 209; češka župnika Šinkmajer v East Islip pri Novem Jorku in Schumak v »College Point« pri Novem Jorku, slovenska župnika J. Solncev v St. Paulu, Minnesota, Rev. Plank, St. Agnes Church, St. Paul, Minnesota, 547 in pa Antona Stočina v Broocklynu (New York) 22, Scholes cesta.

Društvena poizvedovalnica na Dunaju, X. okraj, Favoritenstrasse 96, je imela veliko opravila s pismenimi in ustnjenimi pojasnili. Korespondenca je bila ogromna. Največ vprašanj je rešila pisarna na dopise z Dunaja, Niže Avstrije, Bukovine, Dalmacije, s Češke, Kranjske, Galicije in z Moravske. Osebito so bile služkinje, ki so prošile za svet in za pomoč pri izseljevanju v Ameriko. A tudi cele rodbine z 5 do 8 oseb le premnogokrat zapuščajo pod varstvom »Sv. Rafaela« svojo domovino in se izseljujejo za svojim roditeljem v Ameriko. Došla zahvalna pisma dokazujejo, da znajo društveni varovanci ceniti društvene zasluge. Marsikateremu na Dunaju na službo zamašan čakajočemu, razočaranemu, v revščini se nahajajočemu inozemcu, ki so nekateri bili celo brez stanovanja, je podpiralo društvo, jim izposlovalo nižjane ali pa proste vožne listke, da so se mogli povrniti v svojo domovino: Rusijo, Luksenburško, Nemčijo, Bolgarijo in celo v Perzijo. Hvaležno se spominjajo na dobrote društva. Podpore je moralo pa društvo ustaviti, ker je zmanjkalo sredstev zanje. Nekega dlaka je priporočalo društvo v Ameriki, da je šel študirat bogoslovje. Tudi v Ameriko potujejo misijonarji so se posluževali pomoči »Društva sv. Rafaela«. Vseučiliški profesor in društveni odbornik dr. Jaroslav Sedláček v Pragi, ki je l. 1904 sam prepotoval Ameriko, je preskrbel društvu seznam čeških, poljskih, slovaških in slovenskih duhovnikov in duštev v Ameriki in je tudi s svetvi in s pridobitvijo zvez sodeloval. Tudi član našega odbora, dvorni svetnik baron Koller je dal društvu na razpolago izkušnje svojega potovanja v Ameriki l. 1905. Odbornik kanonik grof Lippe je imel angleške propovedi in angleško službo božjo v cerkvi nemškega reda na Dunaju, I. Singerstrasse. Urednik in društveni konzulent Jurij Wenal je predaval l. 1905 v Leonovi družbi o zakonskem načrtu glede na izseljevanje.

Naš zaupnik za Češko, župnik Halek v Liberecu pri Pragi je iako marljivo razpošiljal priporočilne društvene listke in je večkrat predaval o varstvu izseljencev v Pragi, Budiejevicah, Kladnu in v Hostivici.

Slovenska podružnica v Ljubljani je razposlala 3500 priporočilnih listkov in je razposlala »Kažipot« zastojni vsem župnijskim uradom na Kranjskem in tudi slovenskim župnijskim uradom na Koroškem, Goriškem in Štajerskem.

Duša varstva izseljencev v Trstu, Ludvig Dean, se je neprestano trudil, da izpolni karitativno delo za izseljence v Trstu in je večkrat prišel na Dunaj, da je pospeševal stvar.

Župnik Vladimir Hanycky je osebno mnogo žrtvoval za »Družbo sv. Rafaela«. Potoval je v Ameriko in večkrat na Dunaj in v Galicijo.

Društvo se zahvaljuje tudi ministerialnemu svetniku notranjega ministrstva in dvornemu svetniku notranjega ministrstva in dvornemu svetniku baronu Beigelebec, ker sta večkrat dobrohotno pospeševala človekoljubne in patriotske društvene namene.

Poslanec dr. Stoian, društveni podpredsednik, je posredoval pri dunajskem policijskem ravnatelstvu za naše zaupnike glede na posredovanje na kolodvorih za pasažne listke z znaki.

Dr. Leopold Caro v Krakovem je tudi žrtvoval društvu mnogo časa, truda in je večkrat popotoval v društvene namene. Osebito pa zasluži zahvalo za previdno in energično zastopstvo društva, ko si je neko trgovinsko podjetje prilastilo društveno ime in je nastala nevarnost, da se kompromitirata društveno ime in pa ugled.

Društvo je dalo napraviti lepake, ki so na razpolago zastojni. Razven uradnika v Trstu, ki se mora plačati, da doseže društvo svoj namen, so vsi delali v »Društvu sv. Rafaela« zastojni. Neodvisnost, nepodkupljivost, nesebičnost in brezplačno društveno delo so stvari, ki se morajo za vsako ceno vpoštevati in se morajo držati. Le tako obdrži društvo svoj ugled, ki si ga je pridobil pri oblastih in izseljencih. Žalibog je zaostala plača za tržaškega uradnika nekolikokrat tako, da smo se bali, da bomo morali opustiti tako delavno moč, kakor je naš uradnik Piesecki. Mnogo dobrega bi se dalo storiti glede na varstvo izseljencev, ki žalostni vsled slovesa od domovine, v skrbi, če dobe delo, nezmožni jezika, nezaupljivi, boječi, so tako hvaležni za pomoč iz rojakove roke. Zadnji čas je, da se krepko poprimemo dela, da hitro organiziramo. Žetev, podpore potrebnih Avstrijcev v tujih deželah, je tako velika, delavcev pa tu in tam tako malo.

Tudi izseljevanje je tiho, trajno napredujoče, da strašno naraščajoče gibanje »Proč od Rima« in »Proč od Avstrije«. Kapital, delavna moč, narodnost, ljubezen do domovine in zvestoba do vere se le prekmalu zgubi za domovino. Avstriji se potope v panameriško asimilacijsko morje, ako se nihče v domači monarhiji ne zanima za avstrijske izseljence.

Zato pa pozdravlja »Avstrijsko društvo sv. Rafaela« in priporoča najnovejšo ustanovitev »Avstrijskega obrambnega društva za izseljence« v Novem Jorku, kateremu načeljuje Frank Brodsky, 1389 Second Avenue, New York in v katerega ravnatelstvu naši avstroameriški zaupniki sv. Rafaela krepko sodelujejo. Društvo obžaluje, da zakonski načrt v varstvo izseljencev ni še zakon, vsled

česar je državno varstvo izseljencev še nadalje v stagnaciji in želi, da se bolj živahno zvežejo karitativna pomožna društva z moderno preskrbo avstro-ogrskih konzulatov, ki se morajo pomnožiti v blagor katoliških Avstrijcev v tujini! Društvo se tudi zahvaljuje dunajskemu kardinalu in nadškofu dr. Antonu Gruschki za njegov velikodušni dar 300 kron, s katerim je omogočil, da društvo vsaj za nekaj časa ni prenehalo delovati.

Če se na ta klic po pomoči mogočno in požrtvovalno odzove v srcih avstrijskih katoličanov, potem se »Avstrijsko društvo sv. Rafaela« lahko nadalje razvija, cvete in blagodejno deluje, če pa ostane brezuspešen, kakor že prej marsikateri, bi morali pa obžalovati, če bi se morala opustiti tudi ta pozicija.

* * *

Slovenski priporočilni listki se dobe zastojni pri prof. dr. Janežiču v Ljubljani, »Kažipot« v ljubljanski katoliški Bukvarni.

Članarina za »Družbo sv. Rafaela« znaša 2 kroni na leto. Člani dobe brezplačno štirikrat na leto »St. Rafaelshlatt«.

Pritožbe in naznanila tako glede na potovanja in slučajni o trgovini z deklicami, naj se naznanijo prof. dr. Janežiču v Ljubljani. V Avstriji šteje društvo 402 člana!

* * *

Več kakor je storilo društvo, ni moglo storiti. Več zanimanja za »Sv. Rafaela« potrebno i med nami, ko nam dan na dan vha-jajo rojaki čez lužo!

Smešnice.

Sam je tako hotel. Neki general, hoteč se prepričati, kakšna hrana se daje vojakom, sklenil je nepričakovano obiskati vojaško kuhinjo. Na dvorišču sreča dva vojaka, ki sta nesla velik kotelj. »Stoj!« zakliče, prinesite mi žlico! — »Ali, ekselencia . . .« reče zraven stoječi poročnik. — »Močlat!« zakriči general in ko dobi žlico, ukaže: »Pokrov proč!« — Ukaz se je izpolnil. General zajame z žlico, nese v usta in takoj z gnusom tekočino izpljune: »Kaj je to? To ima biti juha? To so pomije!« — »Da, ekselencia,« šepeta prestrašeni poročnik, »to sem jaz hotel baš povedati.«

Pogrnjal jo je. Neki mesar, ki ni imel veliko odjemalcev, je mislil, da glavni vzrok je ta, ker je nad njegovo mesnico premajhen napis. Poklical je torej slikarja ter mu je ukazal: »Naslikajte mi večji napis, poleg pa velikega vola, da vsak vidi, kdo sem jaz.«

Kurjava zastojni. »Kupil sem sedaj peč, pri kateri prisedim petdeset odstotkov kurjave.« — »Ah, predragi, kupi si še eno tako peč in bodeš prisedel vsi kurjavi.«

Gosli nad vse. »Kaj je vam ljubše, gosli ali klavir?« — »Seveda gosli . . . Te lahko zagrabim in vržem skozi okno in vse je v redu.«

Past za moške. Žena: »Reci kar hočeš, moj ljub, ali tega ne moreš reči, da sem za teboj letala.« — Mož: »To je že res, predraga, ali maro priznati, da past ne leta za mišjo in vendar jo viamo.«

Vsaj nekaj. »Oh, vse je izgubljeno. Rekel sem tvojemu očetu, da brez tebe ne morem živeti.« — »In on?« — »Bode že bojda za me-noj pogreb plačal.«

Telefonska in brzojavna poročila.

VOLIVNA DOLŽNOST V NIŽJI AVSTRIJI.

Dunaj, 29. dec. Nižjeavstrijski deželni zbor je sprejel danes volivno dolžnost za Nžo Avstrijo.

USTAVLJENI ŽELEZNIŠKI TOVORNI PROMET.

Trst, 29. dec. Tovorni železniški promet Trst-Ljubljana je zaradi snega ustavljen za 24 ur.

Trst, 29. dec. Od Rakeka naprej imajo vlaki danes po 6 do 7 ur zamude.

OBSTRUKCIJA NA SRBSKEM CERKVENEM KONGRESU.

Zagreb, 29. dec. Pri večerajšnji seji srbskega cerkvenega kongresa so radikalc predlagali konec debate in glasovanje. Pristaši neodvisne stranke so nato pričeli z obstrukcijo. Predsednik je prekinil sejo ter se seja danes nadaljuje.

MAKEDONSK REFORME.

Carigrad, 29. dec. General de G'orgis, poveljnik makedonskega reformnega orožništva, je izročil sultanu spomenico, obstoječo iz 12 členov, kjer zahteva novih odredb, da bo mogoče izvršiti reformo.

PREGANJANJE ŠKOFOV.

Pariz, 29. dec. Vlada je zaprla škofa Delamairie, ker je pri izgonu prišel podprekta za roko. Sodišče ga je obsodilo na denarno globo 25 frankov.

NAREDBA RICHARDA.

Pariz, 29. dec. Kardinal Richard je baje, da omogoči semeniške študije, sklenil v stvarih, ki se tičejo semenišč, ugoditi formalnostim, predpisanim od nove postave.

NOVA POSTAVA V FRANCOSKEM SENATU.

Pariz, 29. dec. Las Cases in Lamarzelle v senatu ostro napadata vlado, ker nova postava o bogoslužju ni v resnici svobodomselna, ampak le dokazuje, da je odpor katoličanov proti njej upravičen. Briand zagotavlja, da nova postava popolnoma ustreza cerkvi, da pa vlada ne more dovoliti, da katoliška hierarhija posluša zunanjo oblast, papežev monarhizem. S 183 proti 86 glasovom sklene senat, nabiti govor ministrov po vsej Franciji. Jutri se nadaljuje specialna debata.

ITALIJANSKI GENERALNI ŠTAB.

Rim, 29. dec. Šef italijanskega generalnega štaba Saletta namerava odstopiti.

AVSTRIJA IN ITALIJA ZA OBRAMBO TURČIJE.

Rim, 29. dec. V senatu je dejal zunanji minister Tittoni, da bo Italija glede na Makedonijo postopala sporazumno z Avstrijo. Politika obeh držav je še tisti obstoj Turčije ter biti pripravljenim za vse slučaje.

ROPI V RUSIJI.

Odesa, 29. dec. Osem roparjev je udrlo v uredništvo »Novosti« ter se polastilo 655 rubljev.

Novi Čerkask, 29. dec. Roparji so v poštne vlaku napadli železniškega blagajničarja ter oropali 20.000 rubljev.

MOROŠKI NEMIRI.

Tanger, 29. dec. Sultan je odvzel upor-nemu Rajzuliju čast paše.

SIN USTRELIL OČETA.

Harkov, 29. dec. Dječak Dunajev je po naročilu revolucionarnega odbora ustrelil svojega očeta, ki je bil v službi policije.

Ali tudi rabite sladno kavo? Če se v damski družbi sproži to vprašanje, se marsikdo pomilovalno nasmeje in pokaže se, da imajo še mnogoteri hud predsodek proti sladni kavi. Deloma je to tudi umevno, zakaj to, kar se prodaja pod imenom sladna kava, večinoma ni sladna kava, ampak skoro vselej le navadno-žgana rž ali oprazen pivovarski slad. Ta dva pa dajeta samo plehko, sladkavo polivko, ki gotovo ne tekne po kavi. Jako mnogo hiš baš še ne ve ali pa se ne niso prepričali, da je le Kathreinerjeva Kneippova sladna kava tak izdelek, ki ima sam prijeten okus po kavi, ker se njegova zrna prepoje z izvlečkom kavine črešnje, ne da bi se ob tem prenesel strupeni kofein zrnate kave. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava torej edina v visoki meri spaja priljubljeni okus in vonj znate kave z znanimi zdravstvenimi prednostmi sladovini. Kdor je torej poskusil pristno Kathreinerjevo kavo, gotovo nima več predsodkov proti dobri sladni kavi. Pristna Kathreinerjeva kava pa se prodaja samo v zaprtih zavojih z imenom Kathreiner in pri nakupovanju je torej nujno treba vselej in izrečno naglašati ime Kathreiner.

Poslano.

Na odprto anonimno pismo v »Slovenskem Narodu« dne 14. decembra 1906 od ene proti meni sovražne osebe, se mi skoraj ne zdi vredno odgovarjati. Da pa vendar dotičnika ne bo preveč želedeč bolel, podam sledeča pojasnila: Za časa mojega 15-letnega delovanja kot župan v občini jeseniški sem od leta 1890 do leta 1901 s a m deloval v občinskem uradu, plače sem imel prva tri leta po 200 gld. na leto, potem 300, 500 in po 600 gld. na leto, in mi je občinski odbor rad pripustil takse za dovoljenje stavb itd., ker je vedel, da se jaz sam trudim pri tem opravi, in da sem tako malo računal strankam, da mi je odštevši plačila komisijskim izvedencem itd. prav malo ali pa nič za moj trud ostalo. Vsak vč, kako se se opravila pri naši občini od leta do leta množila. Leta 1902 mi je pomagal učitelj, gospod Fran Rant, vsak dan kake dve ali tri ure, kolikor je mogel in leta 1903 je prišel za tajnika gosp. Lorenc Humer. To je bil prvi tajnik v jeseniški občini, kateri se pa ni poseben trudil v občinskem uradu, ker si je mislil, saj župan sam rad dela, zato ga pa zdaj tako jezi, ker mora sam bolj delati, in bi rad še enega podtajnika. Zadnji dve leti mi je pa res občinski odbor po osem sto goldinarjev dovolil, ne da bi ga bil jaz zato prosil, ker je videl moje delovanje in da sem v prejšnjih letih tako malo ali skoro nič za snazjenje in kurjavo v občinskem uradu računil, pa mi nepoznani sovražnik očita, da sem imel vsa leta po 800 gld. ali 1600 kron.

Vsa leta sem ubogel tuje prenočeval, ker je bil vsak k meni poslan, pa nisem ničesar občini računal zato — še le zadnja leta, ko se je železnica gradila in je bilo vedno dosti tujcev, sem računal občini nekoliko odškodnine za seno in slamo od prenočišč, pa je sedaj tako vpitje! Pa naj bi jih kdo drugi prenočeval za- stonj! Ponudil se ni nihče, odbor mi je pa potrdil male svote, ki sem jih zaračunal za to. Očitano, da sem strankam za napravo raznih potrdil zaračunal po 40 do 80 vinarjev, je pa očitna laž. Nikoli nisem od katerekoli stranke za kakšno potrdilo kaj plačila zahteval, ako mi je pa kateri iz svoje volje za kakšno potrdilo kaj podelil, zakaj bi pa ne vzel, saj to mislim ni nobeno odušstvo. Torej naj nepoznani sam gleda, da se mu ne bode preveč masla nabralo na glavi!

Na Jesenicah, meseca decembra 1906.

Jos. Klinar, posestnik.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 406 m, srednji zračni tlak 756,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
27	9. zveč	721,2	2,1	sl. jvzh.	sneg.	
28	7. zjutř	723,9	3,0	sl. svzh.	obl.	25,0
	2. pop.	24,9	1,8	brezvetr.	sneg.	

Srednja včerajšnja temp. 1,5°, norm 2,6°

Lepa

bukova drva

seženj po gld. 7-80 se dobe na skladišču stavbene tvrdke Schuppler & Faleschini pri Alojziju Pittero, Konjušne ulice štev. 6.

Poslano. *)

Odbor »Zadruga krojačev, klobučarjev, rokavičarjev, krznarjev in šivilj«, trdi v svojem »Poslanem« v št. 295 »Slovenca«, da jaz in oziroma tvrdka Kapamacsija & Bondy ne delujem samo s 140 ampak celo z 200 % dobička. Omenjeni odbor hotel je v svojem »Poslanem« oslabiti moje v št. 293 »Slovenca« objavljeno dejstvo, da se tvrdka Kapamacsija & Bondy pri prodaji zadovolji s prav nezadovoljnim dobičkom. Na povsem neresnične navedbe omenjenega odbora odgovarjam sledeče: Tvrdka Kapamacsija & Bondy ni nikdar delovala s 130—140 ali celo z 200 % dobička, pač pa se prodaja večkrat — kar se zgodi v vsaki konfekcijski trgovini — v zgubo. Pribito dejstvo je, da tvrdka Kapamacsija & Bondy prodaja blago najceneje in ji ne more konkurirati nobena konfekcijska trgovina, kar bi bilo pri prodaji z 200 % dobička izključeno. Ako bi tvrdka Kapamacsija & Bondy pri nizkih prodajalnih cenah zaslužila 200 %, potem zaslužijo druge tvrdke pri dražjih cenah še enkrat toliko — Ta dejstva dokazati pred sodiščem ni mogoče, ker do sedaj še nimamo takega postavnega določila.

Oroslov Bernatović,

poslovodja tvrdke Kapamacsija & Bondy.

*) Za vsebino tega »Poslano« je ured. odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. 3003 1—1.

Oproštaj!

Buduč mi poradi bolesti mojega gospodina magistra nije bilo moguće na polazku odavle osobno se oprostiti od mojih odjašnjih znanca, to želim svima ovim putem sretan ostanak; zahvaljujem se svima na povjerenju koje su mi za vrijeme mojeg provizorata ovdje ukazali i svemogući Bog neka plati svima, koji su mene bud u čemu podpirali; a onim koji mi žele dobro ili zlo, želim najsrdačnije isto, ali u mjeri — dvostruko.

Rudolfovo, 1. siečnja 1907.

Josip Matković,

bivši provizor ljekarne »Pri angjelu« sada ljekarnik u Karlovcu. 3006 1—1

3010 1—1

+

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanec naznanjamo potrdim srcem pretužno vest, da je naš preljubljen oče oziroma tast in stari oče gospod

Fran X. Pfeifer,

c. kr. vladni računski nadsvetnik
v p., vitez Fran Josipovega reda,

po dolgi mučni bolezni danes dopoldne ob 9. uri mirno zaspal v Gospodu.

Truplo predragega rajnika se prepelje v ponedeljek, dne 31. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Šubičeve ulice št. 4, na pokopališče pri Sv. Križu k zadnjem počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v frančiškanski cerkvi v sredo, dne 2. januarja 1907, ob 9. zjutraj.

Blagega pokojnika priporočamo vsem znanec v časten spomin.

V Ljubljani, 29. decembra 1906.

Vera Tausers roj. Pfeifer, hči.
Franjo Tausers, c. kr. fin. računski
oficijal, zet.
Vanda, Vladimira, Ivo, Olga,
vnuki.

Zahtevajte »Slovenca« v vseh gostilnah! — Zahtevajte »Slovenca« na kolodvorih!

Ustanovljena 1862. Telefon 584.

Najstarejša tvornica

2660 peči in ognjišč 6-6

c. kr. dvorni mašinist

RUDOLF GEBURTH, Dunaj

VII. Kaiserstrasse 71, na vogalu Burgasse.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih ognjišč za vsako porabo od navadne do najfinišne in najeleгантnejše iz celjane, v vseh velikostih, črne ali bogato emailirane.

Sušilnice, plinove peči, kamini.

Vse vrste peči tudi s trajnim gorenjem.

Sposobni katalogi gratis in franko.

Salame fine ograde gld. 1'80; iz gnjati zelo prijubijene gld. 1'30; dunajske 86 kr.; bolj fine gld. 1'15 za kilo.

Gnjat à la Praga 1 gld; brez kosti gld. 1'20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr.; glavina fina 50 kr. za kilo. — Fine kranjske klobase, volja ena 20 kr.

Slivovka, brinjevo gld. 1'20 liter pošilja s postaim povzetjem 412 11 10 od 5 kil naprej

Sveži špeh po 80 kr., **mast** po 85 kr. prašiči pucani po trži ceni.

Janko Ev. Sirc v Kranju. Izurjena kuharica

Slovenka, govori tudi nemški, 38 let stara, išče stalno službo v kakem župnišču. Služila je že v župnišču za kuharico 4 leta. Pismene ponudbe se prosijo pod naslov: »Izurjena kuharica pri gospe Mossmann, Keplerstrasse Nr. 4, Souterein in Graz.« 2995 1—1

Jasna glava
Močni živci
2970 7-1 a Zdravo spanje

se dobe po stalnem uživanju

brezalkoholnega

Ceres jabolčnega soka

Nova frigatev
znatno cenejša!

Najfinejša in najprijetnejše osveževalna pijača na zabaviščih.

JURIJ SCHICHT A.-G.
oddelek »CERESWERKE«, Usije n. L.

Kolodvorska restavracija.

V ponedeljek, dne 31 decembra
veliki

vojaški koncert
godbe slavnega pešpolka
kralj Belgijcev štev. 27.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 vin.

K obilni udeležbi vabi velespoštovanjem

Jos. Schrey
restavrater.

3004

Na prodaj je gostilna, pekarija in prodajalna

mešanega blaga, posebno veliko se prodaja v gostilni in prodajalni, tudi na debelo. Vpelje se tudi kavarna v najkrajšem času. Lepi prostori za stanovanja, kjer se lahko vpelje hotel kar bi prav dobro neslo, tudi bi bil še prostor za mesarijo ali kaj enakega. Zraven je nekaj gozdov in polja. Hiša se prodaja ali da na račun, **ne v najem**, tudi prodam tako, da obdržim sam nekaj obrtov. Vsega pa ne morem obdržati, ker imam premalo delavnih oziroma zanesljivih moči. Hiša stoji v trgu Zg. Bela (Obervellach) Zg. Koroško kjer se gradi nova železnica (turska železnica), kjer bode v bližini postaja, torej dobra prihodnost vsestransko zagotovljena. Hiša ima tudi vse trške pravice. Kupna cena je 20.000 gld. Približno polovico bi bilo takoj plačati, za drugo bi bili zelo ugodni plačilni pogoji. Posebno priporočljivo za pivovarnarja, vele- ali vintarja.

Več pove lastnik **Peter Alešovec v Zgornji Beli (Obervellach) Zg. Koroško.**

3001 3—1

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu škofjeloškega okraja, da sem se preselil iz Žigonove hiše in da stanujem sedaj

„pri Žoržu“

v prvem nadstropju.

Ob tej priliki prosim sl. občinstvo, da bi zahajalo k mojim ordinacijam dopoldne, če le mogoče še pred deseto uro. Dotlej sem redno vsak dan doma. Ker po deseti uri navadno bližnje, popoldne pa daljne bolnike obiskujem na njihovem domu, me tačas večkrat ni dobiti doma. Kdor se se hoče tej nepriliki izogniti, naj pride k meni pred deseto uro dopoldne.

Od 7. do 13. januarja 1907 bode v mojem stanovanju vsak dan od 8. zjutraj do 6. zvečer ordiniral **zobozdravnik dr. A. PRAUNSEIS iz Ljubljane.**

Dr. K. Zakrajšek
zdravnik v Škofji Loki.

3000 2—1

Danes in jutri originalen šramel kvartet

v vlnski kleti v »UNIONU«.
Vstop prost.

Tržne cene v Ljubljani
dne 29. decembra.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1	6	100 kg pšen. m. št. 0	29	40
II. v.	1	36		1	2
III. v.	1	20		2	28
Teleče meso	1	60		3	27
Praščje sveže	1	80		4	26
Prek.	1	90		5	24
Koštranovo meso	1	05		6	22
Kozljč	1	40		7	2
Jagnje	1	40		8	17
Maslo	2	—	koruzne moke	24	50
surovo	2	25	ajdove	36	—
Mast praščja	1	2			
Slanina sveža	1	80	Fižol, liter	—	24
prekajena	1	60	Grah	—	48
Salo	1	8	leša	—	48
			Kaša	—	24
Jajca, tri	—	3	Ričet	—	24
Mleko, liter	—	18			
posneto	—	08	Pšenica	100 kg	16 50
Smetana sladka, lit.	2	2	Rž		5
kisla	8	—	Ječmen		14
Med, kg	1	20	Oves		19
Krompir, 100 kg	8	—	Ajda		17
Pščanec	1	20	Proslo, belo		17
Golob	—	36	navadno		17
Raca	—	3	Koruzza		15 60
Gos	—	7	bošenska		—

Proti katarom

sopilnih organ v, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočena je 38 13 11.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
alkalična kislina

katera se z vspemom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tistih slučajih posebno dobro obnese.

LAIBER. Giesshübl Sauerbrunn.

telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospektiastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih posebnih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in izom.

Zaloga pri Michael Kastner-ju in Peter Lusenik-ju

114 52—46

Prave Roskopi golddouble Savonnet

remont. ure s sidro

so najnovejše Roskopi ure. Te imajo izborni in zjamč natančno kolesje z dvojnimi pokrivalom in s tremi prav močnimi golddouble plaki in avtom. zapiralom. Golddouble je zisto podobna kovina, ki je podobnosti nikdar ne izgubi. Radi krasne opreme te ure splošno občudujejo in jih ni lahko ločiti od pristno zlatih ur.

Cena 5 gld.

Golddouble damska ura s 2 pokrivalom gld. 6.-. Te primerne golddouble dvoine veržice za gosp. gld. 1.50. — Golddouble Lorgnon ali pahlj. veržica 100 cm dolga gld. 4. Vsaki uri je priloženo letno nišmen jamstvo. Ilust. ceniki o urah, veržicah, orsenuh itd. za st. ni in franko. Razpošilja se proti povzetju.

Josip Spiering. Dunaj I. Postg. 2 20 2474 b 12-9

Potniki v Ameriko. Kateri želijo dobro, pe cent in va nestljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Kmetetza** v Ljubljani. Hotečverske ulice 20. Duhovna ulica. Pojasnila daje se brezplačno.

FILIP FAJDIGA,

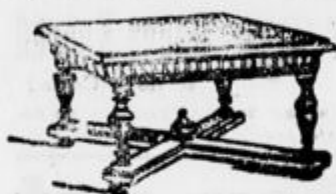
zaloga pohištva 962 52-24

Ljubljana, Sv. Petra cesta 11

priloga svojo veliko zalogo raznovrstne

pohištva

po najnižjih cenah.

Proda se

strojarna

opremljena z vso opravo, prav po nizki ceni. Ponudbe pod „V.“ na npravnistvo „Slovenca“.

Izredno znižane cene pri

Veliki tovarni v Ljubljani,

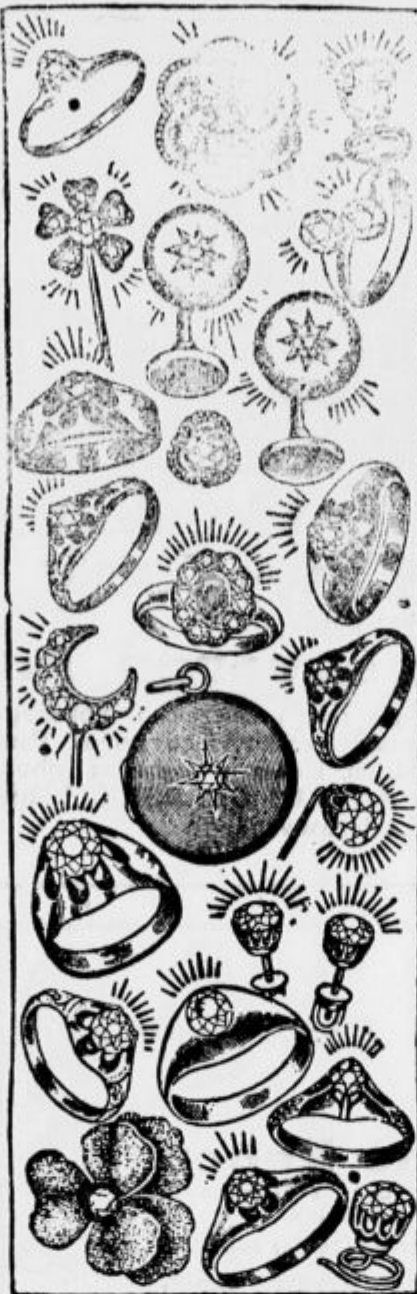
Resljeva cesta 3 — Sv. Petra cesta 37.

Priporoča svojo veliko in svežo zalogo konfekcije za dame in dečke.

Velikanska izbora konfekcije za dame in dečke. Velika zaloga kožuovine za gospode.

A. LUKIČ, poslovodkinja.

Že vidimo, da bo konec!

Pogodba s „TUDOR“ jem se bliža koncu in moramo zavolj tega v kratkem spečati ogromno zalogo lepoticja, katero je opremljeno s

TUDOR-skimi demanti

narejenimi na znanstveni podlagi:

Prstane, kravatne igle, broše, uhare, manšetne gumbesne gumbes, obéske itd. itd.

TUDOR

vam daje blagá na izbiro, kar je bilo

prej po **8** kron za izjemno ceno po **3** kroni en kos (z opremo vred).

Pomislite le, da so bila narejena ta krasna lepoticja za prodajo po veliko višji ceni ter čeravno smo že prodali na stotine blaga, je zaloga še vedno zelo bogata.

Topaj ne čakajte, da vam drugi prevzémó najlepše ter najkrajše blesteče blagó, marveč pridite kar takój.

Tudo -ske demante prodaja

Ant. Krisper v Ljubljani, Mestni trg šte. 21.

Naročila z dežele se pošiljajo po povzetju.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovlj. 1. 1882. v Ljubljani Ustanovlj. 1. 1882. podrejena skontraciji „Zadružne zveze“ v Celju

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hranilnišnega urada št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnika plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilnišnega urada.

273 30

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 8,926.326.73.

Stanje hran. vlog K 8,702.874.88. Denarni promet K 44.396.886.60.

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 %, s 1 1/2 %, na amortizacijo ali pa po 5 1/2 %, brez amortizacije; na menico po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Veliko znižanje cen!

Radi inventure

se dobi konfekcija za gospode, dame, dečke in deklice čudovito poceni v

Angleškem skladišču oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5.

Dunaj-

ake tedenske kapijole, vetrove odganjajoče in tedenski krč utehujoče priznane uspešno ljudsko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin. 6 steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrane, učinkujejo očistujoče, ne da bi povzročile bolečine. Steklenica 70 vin. — Dobita se v lekarni Mardet-schlaegerja, kemika pri zlatem orlu v Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg kolesnega stoja.

Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada“ (oblastveno savarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in Ada-pomada.

183 49-48

Promese za najbližja žrebanja:

Promese na kreditne srečke à K 17.— 2. januarja K 300.000. | Promese na zemeljske kreditne srečke à K 5 1/2 5. jan. K 100.000. „ „ srečke regulacije Donave „ K 10.— 2. „ K 140.000. | Vse tri promese skupaj le 30 1/2 krone.

Naročila izvršuje z obratno pošto „Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani, Stritarjeve ulice 2, katera sprejema tudi vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 1/2 % od dne vloge do dne vzdiga.

2291 33

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Podružnica iz Berlina.

Razstavljeno od 30. dec.
1906 do 5. januarja 1907:

Otok Tenerifa.

2986 1-1

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. SKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve.
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
3krat odlikovan s prvimi darili

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trupenjska in lahka
streha, kakor iz vseh
drugo vrste strešnih opek
iz livnice 2624 51

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Trgovina z oblačilnim blagom! Marija Rovšek,

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 35
nasproti „Tišlerjeve gostilne“. Največja za-
loga izgotovljenih oblek, zimskih sukenj in havelokov
domačega izdelka. — Velika izbor klobukov,
kovčgov, dežnikov, čevljev, perila in raznega
druzega blaga. — Ker dobivam blago naravnost iz
tovarn, mi je mogoče postreči z najboljšim in svežim
blagom po najnižjih cenah. Priporočam se prav toplo
preč. duhovščini, p. n. občinstvu iz mesta in z dežele,
posebno vsem potnikom, ki odhajate v Ameriko ali
prihajate nazaj. — Predno si nakupite obleko, ogledite
si mojo zalogo in prepričali se boste, da prodajam
najboljše blago po zelo nizkih cenah brez konkurence.
Z veseljem poslušam
2519 52-8

Marija Rovšek, trgovka,
Kolodvorske ul. 35, nasproti „Tišlerjeve gostilne“

Natakar in kuharica

se sprejmeta v gostilni na Dolenjskem,
v kateri se iztoči na leto 76 hekto vina in
25 hekto žganja; pri trafiki je K 147 do-
bička Nastop z Novim letom. 2815 3-3
Naslov se poizve pri upravn. „Slovenca“.

Osební kredit za uradnike, čast- nike, učitelje itd.

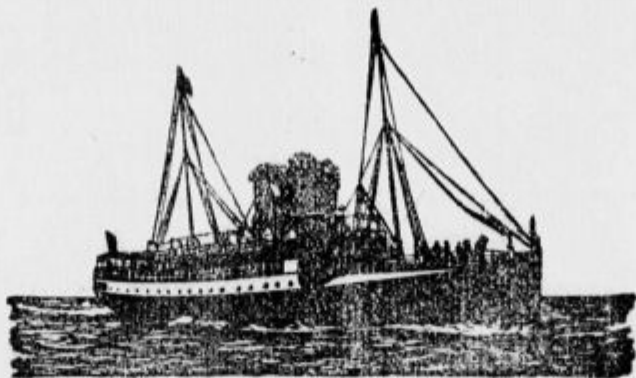
Samostojni hranilni in predjemni konzorciji
prvega splošnega uradniškega društva avstro-ogr.
monarhije dovoljujejo uradnikom, častnikom, uč-
teljem, duhovnikom itd. osební kredit pod pogoji,
ki predjemniku omogočujejo vrnitev plačila in ka-
koršnih dokazano je more dovoliti noben drug
kreditni zavod. Žal, da niso redki slučaji, da iščejo
kredita željn, na podlagi brezimnih notic, posredo-
valcev, kateri si honorar in provizijo pismeno za-
gotovijo, zato onemu pa, ki bi rad kredit, naznanj-
je naslov katerega društva uradniškega konzorcija ali
drugega kreditnega društva. Tako ima oni, ki išče
kredit, stroške, še predno ve, kako in kje bo dobil
zaželeni predjem. Uradniki, častniki itd. delajo v
svojo korist, ako se obrnejo, kadar rabijo kredit, z
zauzemanjem na centralno vodstvo prvega
splošnega uradniškega društva, Dunaj
I. Wipplingerstr. 25, kjer se jim b. brezplačno
pove naslov skupm, ki dajejo kredit, in v-a druga
pojasnila. 2944 2-2

Galoše

najbolje za gospode, gospe
in otroke priporoča trgovina

lv. Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg št. 10.

„Kunard Line“ Trst-New-York

je najpripravnější, najcenejša in najboljša pot

iz Ljubljane v severno Ameriko,

ker tod ni dolgotrajne mučne vožnje po raznih železnica, nobnega presedenja, ne
prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov med potjo. Parniki so prostorni,
varni, zračni in snažni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje
in karte prodaja glavni zastopnik **ANDREJ ODLASEK**, Ljubljana, Slom-
škove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Krasna božična in
nevoletna darila.

Franco Keber
urarin in trgovec z zlatino in
srebrnino
Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.
Zahtevajte veliki najnovejši cenik,
ki ga vsak dan razpošiljam brez-
plačno in poštne preste.

2636 6-6

Z malim kapitalom

se zasluži veliko denarja, ako se z mojimi izvlečki (ekstrakti) izdeluje žganje in likeri mrzlim
potom. Kdor z mojimi izvlečki (ekstrakti) manipulira, mu jamčim za najboljši uspeh.
Kdor se hoče poslužiti te izvršne tvrdke, naj pošlje svoj natančni naslov na: „Prva
tovarniška tvrdka 80400“ na anončno ekspedicijo **Eduard Braun**, Dunaj, I., Roten-
turmstrasse 9. 2783 5-2

Grand hotel „UNION“.

3002 2-1

Dne 31. decembra 1906 v veliki dvorani

Silvestrov večer

pri katerem svira

c. kr. mornar. godba iz Pulja.

Po polnoči plesna zabava.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 1 K.

1907 na Novega leta dan

v veliki dvorani

velik koncert

c. kr. mornariske godbe iz Pulja.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 30 krajc.

Cenjenim odjemalcem 2948 3-1

drož in sladnemoke

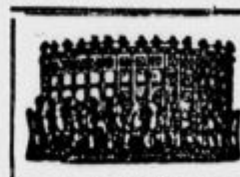
uljudno naznanjamo, da se bo tudi
po smrti g. Ivana Žagarja, peka v
Ljubljani, taisto blago ravno tako
razpošiljalo, ter se priporočamo
še nadalje za mnogobrojen odjem
in naklonjenost, ker se bo obrt v
popolnem obsegu nadaljevala.

Velespoštovanjem

Ivan Žagar-Ja nasledniki

Dunajska cesta šte. 9.

Panorama Kosmorama

v Ljubljani

Dvorni trg šte. 3,

pod „Narodno kavarno“.

Električna razsvetljava.

Od 30. decembra 1906 do všteti
6. januarja 1907:

Budimpešta.

3 letno pismeno jam-
stvo! Brez konku-
rence v kakovosti!

5 kron!

Prva švicarska
sistem Roskopf pa-
tent remont. ura s
sidro z masivnim
solidnim antima-
gnetičkim kolesjem
na sidro, pristno
emailiranim kazališčem
(ne papirnato) z var-
stveno plombo za-
varovano pristno ni-
kelastim okovom.
Šanir-pokrovom čes
kolesje, 36 ur idoca
(ne samo 12 ur) z okra-
šenimi in pozlačenimi
kazalci, natančno re-
gulirana, s 3 letnim pi-
smenim jamstvom, ko-
mad K 5-—, 3 komadi
K 14-—, s sekundnim kazalcem K 6-—, 3 kom. K 17-—,
v pristno srebrnem okovu brez sekundnega kazalca
K 10-—, 3 kom. K 28-—, s sekundnim kazalcem
K 12-50, 3 kom. K 35-—.

Zamena dovoljena ali pa se vrne denar brez
odbitka.

Razpošilja po povzetju

2464 20-9

prva tovarna ur

Hanns Konrad

v Mostu (Brüx)

št. 1157, (Česko.)

Bogato ilustr. ceniki s nad 3000 slikami se na sa-
heto pošljejo gratis in franko.

I križev pot

150 cm visok, poprāj 250 gld.,
se proda sedaj za 200 gld. pri
2907 **FRANU TOMANU** 12-3

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valva-
zorjev trg št. 1. — Od preč. cerkvenega
predstojništva pregledan in odobren.

(Sudeti.)

Izdelane postelje

iz rdečega postelnega inleta! Prav dobro na-
polnjeno, Pernica ali blazina, 180 cm dolga,
116 cm široka K 10-—, K 12-—, K 15-— in
K 18-—; 2 metra dolga, 140 cm široka K 14-—,
K 16-—, K 18-—, K 21-—, Zglavnik 80 cm
dolg, 58 cm širok K 3-—, K 3-50 in K 4-—,
90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5-—, Izdelajmo tudi po
kadrinski drugi meri. Sdelni modroci iz žime za 1 posteljo K 27-—,
boljši K 33-—, Pošilja se poštne preste po povzetju 4 K 10-—
naprej. Zamenja ali nazaj se vrne proti povrnitvi poštne stroškov.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes 910
pri Plznu na Českem. 2499 6-6

Zaščitna znamka: „Sldro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvršna bol
blazajoča mazilo; cena 80 v., K 1-40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v akat-
lah s našo zaščitno znamko „Sldro“
iz Richterjeve lekarni, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethstrasse št. 5 nova.
295 Dnevno razpošiljanje.

Schicht-ovo milo je najboljšo!

K pranju idem kot na ples
Moči potreba ni zares;
Schicht-ovo ker rabim milo
Nimam sitnosti obilo.

2442 a 3-3

Pozor! Citaj! Pozor! Pakraške želodčne kapljice

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

2444 10-5
Delovanje izvrstno, uspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaestorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Z dnem 1. februarja 1907 odda se
v najem 2937 3-4

prodajalna

na Savi-Jesenice št. 18

oziroma se da v najem vsa hiša z vsemi prostori in rovtom ali pa za nizko ceno proda tudi vse posestvo.

Natančna pojasnila daje lastnik **Urban Zupanec v Ljubljani.**

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

900 24

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

Denar nazaj

ako brezuspešno, torej noben
riziko. Doslej znano edino res
zanesljivo sredstvo za pospe-
ševanje močne in nagle rasti
brade, las in obrvi je
moj **eleksir za lase** in
pomada za lase

„Piliosin“.

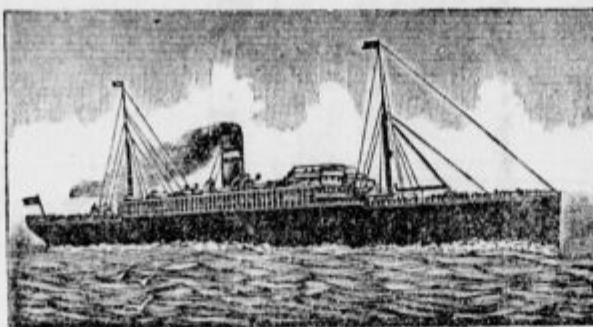
Izreden učinek in prav kratkem
času. Cena steklenici ali lončku
gld. 1.—, gld. 1.50.

Razpošilja le proti povzetju.

H. AUER

Dunaj, IX/2, Nußdorferstraße
št. 3-45.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna
za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

118 52-66

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!

Najcenejša, največja
ekspozitna trdnica!

1932 18-17

H. SUTTNER urar, Ljubljana

Mestni trg nasproti rotovža
prej v Kranju

priporoča svojo veliko, izborno zalogo finih
švicarskih ur,

brilantov, zlatnine in sre-
brnine v veliki izbiri

po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res
fino in dobro, je to, da
ga razpošiljam po celem svetu. Na stotine
pohvalnih pism je vsakomur prostovoljno
na ogled, da se lahko sam prepriča

Prosim, zahtevajte veliki, novi
cenik, ki se pošlje zastoj in
poštne prosto.

Lovci! Turisti! Vojaki!

Vprašajte svoje tovariše o uspehu nepremočljive masti
za usnje

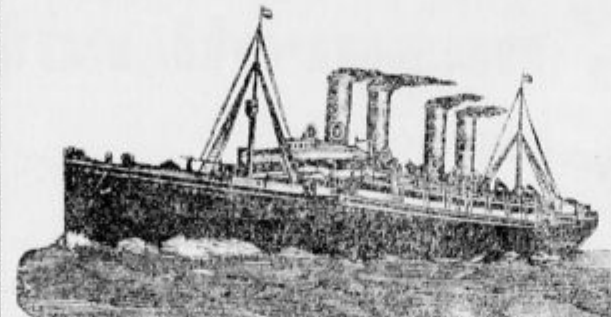
2947 32-2 **„Heveax“**

Prospekta pošilja

Laborat. ph. Kubanyi v Sisku na Hrv.
Glavna zaloga za Kranjsko: Fr. Szantner Ljubljana, Šelenburg ul. 4.

Laborat. Kubanyi v Sisku. Z Vašim Heveaxom sem jako
zadovoljen, ker je to najboljša nepremočljiva mazilo za usnje, kar jih
poznam. Kamilo Morgan, lovski pisatelj (častni predsed. kluba
strelcev* na Dunaju.)

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

Bremena
New-York
s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori nave-
denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2518 52-8

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
kajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena realna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-
zona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Balfimora in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Solidno delo! Nizke cene!

Josip Stariha

692 F. S. Molli-jev naslednik 52-30

Ljubljana, Vodnikov trg

se priporoča preč. duhovščini
in slavnemu občinstvu v Ljub-
ljani in na deželi za vsa

kleparska in
vodovodna

dela kakor tudi za vsa v to
stroko spadajoča popravila.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata
svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
voznih koles

2675 52-6

in

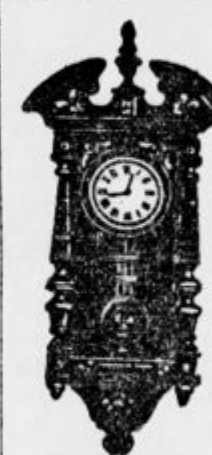
pisalnih
strojev.

Pouk v šivanju
in v vezenju na
stroje brez-
plačen.

STENSKÉ URE

z bitjem podobno zvonu

so 72 cm dolge, omara, je iz na-
ravnega orohovega lesa najfineše
polirana, bije vsake pol in cele ure.
Cena K 11.—, z navadnim bitjem
K 10.—, leta ura z godbo, igra
vsako uro najlepše koračnice in pise,
K 14.—, Zabož in zvojnina k vsaki
uri 10 v. Te stenske ure se vsled
krasne izdelave tudi lep in ele-
gantni sobni okrasek. — Budilka z
godbo mesto zvonca K 12.—, ponoči
svetleča K 3-40, nikelnasta Roskopl-
remont, ura K 4.—, pristna srebrna
remont, ura K 10.—, Vsaki uri je
prileženo 3 letno pismeno jamstvo.
Pošilja se le proti povzetju.

Velik ilustriran cenik o urah,
veržicah, prstanih itd. zastoj
in franko.

JOSIP SPIERING,

DUNAJ, I., Postgasse 2/20. 2474 a 12-9

Postavno varovano. Vsako posrejevanje is
ponastiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev
balzam 2630 52-50

le z zeleno znamko „redovnica“.
Narodna neprekosna
proti slabemu prebavljanju, krčem v že-
lodu, koliki, kataru, pronicam boleznim,
influenzi itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic
ali 1 velika specialna steklenica s patent.
zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko maslo,
pogosto znano kot non plus ultra

proti vsem 40 ako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in
steklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti po-
vzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaski Slatini.
Brošura s tisoči originalnih zdravilnih pism gratis in franko. V za-
logiv skro vseh večjih lekarnah in medicinskih trgovinah.

POZOR AMERIKANCI

in sploh vsi, ki prihajajo v Ljubljano
na največjo zalogo **moških** in ženskih
izgotovljenih oblek

domačega izdelka, dalje **obuval,**
srajo, klobukov, kovčegov,
solčnikov, slamninkov robcev in šerp
itd. po izredno nizki ceni.

762 39-37

MATEJ OREHEK

trgovina v Kolodvorskih ulicah št. 26
v lastni hiši v Ljubljani

Matice v Pragi.
Podružnica v Brnu.
1431 100-5

OSREDNJA BANKA

Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/2%.
Kupovanje in prodaja vredn. papirjev.
Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

CESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22

(Ustřední banka českých spořitelén)

Del. kap. 7,000,000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Deponiranje kavcij in
vadij raznih vrst.
Eskont menje samo
denarnih zavodov.
Bankovne informacije
in svete brezplačno.
Telefon št. 12012.
Telefon št. 12017.

Herbabny-jev podfosfornokisli

apneno-železni sirup.

Ta je že 37 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 2-50 po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“, DUNAJ, VII.1, Kaiserstrasse 73-75.**

V zalogi je nadalje pri gospodih lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Reki, Novem mestu, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovu in Volšperku.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Herbabny-jev okrepljeni

Sarsaparilla - sirup.

Je že 32 let uveden in najboljša preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1-70, po pošti 40 vin. več za zavitek.

2622 20-5

Lepa božična in novoletna poceni darila!

2708 9

Fr. Čuden, urar in trgovec z zlatnino in srebrnino v Ljubljani nasproti frančiškanske cerkve.

Štev. 1001. Srebrna cil. remon. gld. 3-80
boljša na kamne tekoča „ 5-70
prav fina „ 8-
14 kar. zlata „ 24-
prav fina zlata „ 44-

Največja in najbogatejša
na novo založena tovar-
niška zaloga vsakovstnega
blaga ki je deloma raz-
vidno iz novih cenikov iz
koledarjev, kateri izidejo z
1. decembrom za leto 1907.

Štev. 1002. Črna jeklena
cil. rem. urica „ gld. 3-50
srebrna cil. rem. „ 4-60
zlata cil. rem. „ 18-
s 3 pokrovi zlata „ 19-

Posebno priporočam fine precizijske,
zlate in srebrne ure, katere sem sam v
Švici osebno izbral v najmenitnejših tovarn.
Cene so najnižje, ker le mal dobiček
iščem. Poleg teh ur imam tudi v zalogi
tu navedene po najnižjih cenah.

Prosim zahtevajte novi veliki cenik
z koledarjem za leto 1907, tudi po pošti
zastonj in katero blago se pošilja po celem
svetu zlasti za razne spomine.

Št. 1003. Srebrna cil. rem. ura z troj-
natim pokrovom „ gld. 6-10
enaka anker „ 7-50
iz tula srebra „ 9-50
14 kar. zlata „ 38-
prav močna zlata „ 54-

Prva in največja zaloga na Kranjskem FRAN SZANTNER

v Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 4

dobavlja kot znano **najboljše čevlje.**

Pri naročilih zadostuje pred. številka.

Zunanja naročila proti povzetju.

Ceniki: brezplačno in poštne prosto.

Nepriležni izdelki se zamenjajo.

Pred. štev. 351. Usnje za voščanje z
močnimi podplati K 9-50
Pred. štev. 361. Boxcalf z angleškimi
podplati K 12-50

Pred. štev. 690. Irhovina s šivanimi
podplati K 6-
Pred. štev. 720. Isti iz lakovine K 6-30.

Pred. štev. 747. Cheorette s šivanimi
podplati K 9-
Pred. štev. 745. Glasgow Chevreau s
močnimi podplati K 11-

Pred. štev. 553. Sabakid K. 10-50
567 l. Boxcalf K 13-
610. Lakovina K 12-
(1323 19)

Na novo založena trgovina,
: : blago najnovejše vrste! : :

: : Cene brez konkurence, : :
mali dobiček, veliki promet!

Božična in novoletna darila!

priporoča

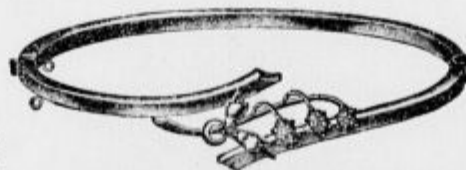
H. SUTTNER urar in trgovec z Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovžu.

2278 23

Krasna izbira briljantnega blaga,
kakor: prstani uhani, igle, zapest-
nice, broške itd., najmodernejše
vrste, po konkurenčnih cenah.

Zlatnina in srebrnina, kakor: ve-
rižice, uhani, prstani, zapestnice,
broške itd., in krasno blago iz
kina srebra, vedno najnovejše
vrste v zalogi.

Razpošiljanje ur zlat-
nine in srebrnine na
vse kraje sveta!

Zavoljo poštene po-
strežbe in dobrega
blaga je moja trdka
znana po celem svetu!

14kar. zlata ura z dvojnati
pokrovom „ gld. 19-50
prav močna „ 25-
in višje.

Velika izbira najnovejših precizijskih švicarskih ur, kakor znamke: „Glashütte“, „Schaffhausen“, „Omega“, „Intakt“, „Bilodes“, „Schild“, „Urania“, „Roskopf“ itd.

Veliki cenik zastonj in poštne prosto!

Priporočam

2451 10

perje in puh

najboljše kakovosti po nizki ceni

ANTON SARČ,

zaloga belega blaga in izdelovanje perila

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 8

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1731 52-11

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

800 104-89

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča

visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo cerkvenih posod in orodja.

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd.

Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

HLODE!!

kupuje po najugodnejših cenah proti gotovini parna žaga DEGHENGI v Ljubljani, in sicer:

smrekove od 30 cm debele naprej kub. met.	K 19.—
jelkove „ 30 „ „ „ „	K 18.—
borove „ 30 „ „ „ „	K 17.50
bukove „ 30 „ „ „ „	K 18.—
hrastove „ 30 „ „ „ „	K 37.—

pod mero in škartne hlude 1/3 manj.

Postavljeni franco Ljubljana, državni kolodvor Šiška. 225 2

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

42-letnja svečana trdnja. — Ustan. pred 100 let

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom

zajeto pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,

voščene zvitke, izborni med-pitanec

koji se dobiva v steklenicah, ikatlah in ikatli v poljubni veli

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi voseh

in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in

pošteno postrež.

1550 52-9 LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice 7. Perlesova hiša

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež

le iz kranjskega lanenega olja

1619 100-44 prodaja

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv firnežov, lakov in steklarskega kija. Največja zaloga

karbolineja in gipsa.

Kranjska tovarna lanenega olja ZABRET & HUTER v Kranju

priporoča

lanene tropine (preše)

najboljše kakovosti v vrečah po 50 kilogramov in

=sladko laneno olje.=

Opomniti je, da je laneno olje mrzlo stiskano, nima v sebi nikakega albumina in je ravno raditega najboljše kakovosti. V kolikor pa je laneno olje boljše brez te sestavine, v toliko meri pridobe s to sestavino lanene tropine. Analiza lanenih tropin znaša: 40-41% surovega proteina (beljakovin) z 9-10% olja, po analizi št. 1901 c. kr. poljedelsko-kemičnega preizkuševališča na Dunaju. 293 13-13

PFAFF-ovi šivalni stroji

so najboljši za rodbinsko porabo.

Šivajo, gotijo in pletó za

neprekosno za obrtne namene šivajoč sem in tje (Kugellager).

Glavno zastopstvo: **FRAN TSCHINKEL**

Ljubljana, Mestni trg 9. Kočevje, v gradu.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so značaj, izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika cimenčnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej šte. 26. od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 94

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1904.

Odlikovan z zlato kolajno in križcem v Londonu 1905.

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom

v izdelovanje vsakovrstne

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko

svojo zalogo

izgotovljene obleke.

posebno na havelke v največji izbi po najnižjih cenah.

Dejaviteelj uniform avstrijskega armatna čelostniških uradnikov.

Pri nakupovanju

== suknenega ==
in manufakturnega
blaga ==

se opozarja na trdnost

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 4.

811 52-26

Velika zaloga

suknenih ostankov.

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona števil. 187.

Odlikovan z veliko zlato kolajno na splošni spomladni razstavi na Dunaju.

Izborna svoja zaloga

raznoverstnih vóz

— kritih in nekritih, lično in trpežno izdelanih —

priporočila prečast. duhovščini in slav. p. n. občinstvu 1300 23

J. Demšar, Marije Terezije cesta št. 6, Ljubljana.

Sprejem tudi izurjene kovaške pomočnike in krepke vajence poštenih starišev.

Naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni.

Zaloga

narejene obleke

kakor:

bluče, telovniki, suknje, predpasniki itd.

Vsakovrstno perilo.

IVAN ŽARGI, KAMNIK

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

Najceneje zanesljivo dobro in navadno blago za zimo in leto.

Velika izbira manufakturnega in kramarskega blaga.

Potrebščine za krojače in šivilje.

Zaloga špecerijskega blaga.

Največja zaloga

čevljev za gospode, dame in otroke ter športnih čevljev

iz najbolj slovitih **tovarn.**

Julija Štor

Prešernove ulice št. 5 Ljubljana.

Najpriležnejši čevlji sedanosti.

Angleški šagrin, črne, rujave in bele barve. 766 52-25

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporočila preč. duhovščini in

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilenem in zlatega veze nju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobre blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zado- voljno prevzame.

Starbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidraulične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priporočila se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žilne omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelo- vode, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjčoni zastori in solne plahte po najnovešem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Primerna darila za Božič in Novo leto!

Trgovina in zaloga umetnin

Josip Kaplan

Duga ulica 12 - Zagreb - Telefon 245

je poznana kot najsolidnejši in najcenejši vir za nabavo slik v najmodernejšem slogu v okusnih okvirih kakor tudi največja in najcenejša zaloga okvirov.

Ilustrovani ceniki zastonj in franko. 2795 10-9

Posestvo

v Velikem Gabru na Dolenjskem

je naprodaj iz proste roke pod ugodnimi pogoji, isto obstoji iz hiše, poda, hleva, šupe in njive, ter je prav pripravno za krojače ali druge obrtnike.

Natančnejša pojasnila daje gosp. **Ivan Zajc**, nadučitelj v Velikem Gabru na Dolenjskem.

Najnižje cene. **Brez konkurence** Dobra kakovost.

so naši izdelki ob resnično najnižjih cenah in v najpriležnejši obliki naši za sezono novi

čevlji,

od enostavne do najelegantnejše izvršitve, ki so dosegli z bok svoje izborne kakovosti in nedosežne cene splošno priznanje.

Priporočamo naslednje označene vrste:

specialiteta:

„Goodyear svetovno blago“, priznana najboljša v sedanosti.

Alfred Fränkel, komanditna družba, Ljubljana, Stritarjeve ulice 9

Največja izbira.

Zelo primerno.

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptolr: Miklošičeva cesta št. 6

Telefon 154. Delavnica: Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočila se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.